

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
NEWSPAPER

NO. 249—SECTION I

CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, DECEMBER 20, 1946

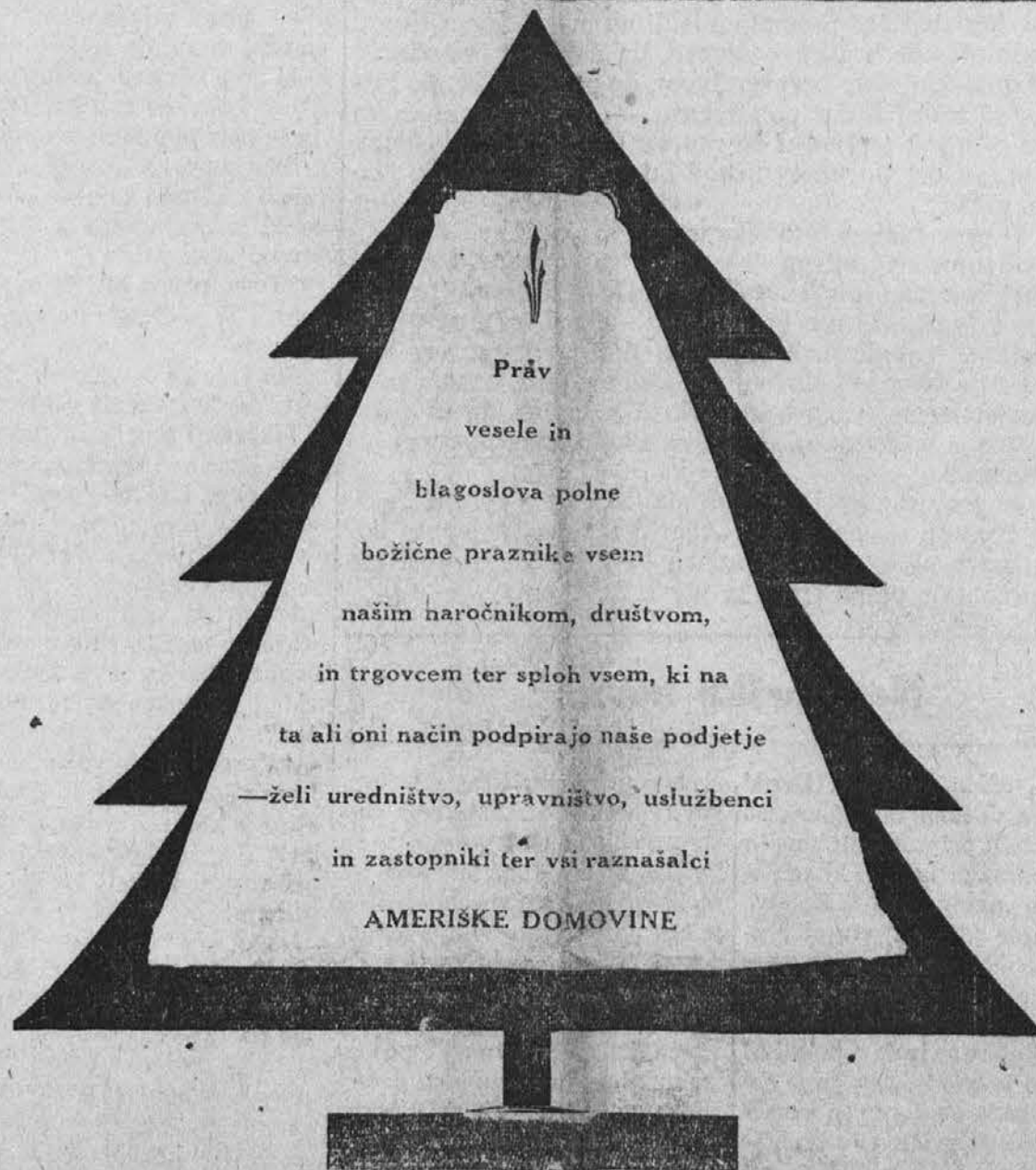
LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

"POGREBNA FRONTA" vpisani komunisti, ker ti drže s pravijo sedaj na Tržaškem nekdanji Osvobodilni fronti. Sedaj prodira vedno bolj zavest, da je OF s svojim komunizmom zapravila Gorico in Trst slovenskemu narodu. V coni B je novi jugoslovanski režim do konca osovražen. Ljudje se čutijo prevarane. Mnogi so bili res navdušeni za OF in so mislili tudi o komunistih, da jim je res za rešitev našega narodnega vprašanja. Sedaj vidijo, da je komunistu vse samo komunizem, nič pa slovenske narodne koristi. Poleg tega je cona B silno gospodarsko udarjena. Prebivalstvo je bilo navezano na prodajo svojih izdelkov v Trst in Gorico, sedaj pa to je zaprto. Dolgo je držalo ljudi po koncu upanje, da vendar dobimo Trst in Gorico in da po dolgem trpljenju le zasije sonce. Sedaj je šlo tudi to upanje. Razočaranje nad titovsko politiko je popolno. Z režimom drži le tisti, ki je tam zaposlen in čisto odvisen. In pa seveda

RAZOČARANI "NARODNJAKI." — Imeli smo zlasti na Gorškem nekaj "narodnjakov," ki so bili takorekoč "narodnjaki" po poklicu. Vzeli so to besedo tako v zakup, da je bil naroden samo tisti, ki je držal z njimi. Ko je zasijala Osvobodilna fronta in začela leta 1943 in 1944 organizirati narodno-osvobodilne odbore so bili ti narodnjaki v njenih prvih vrstah. Če jih je kdo svaril pred komunizmom OF so se mu smejali, češ, da so oni gospodarji in ne komunisti. V Gorici je bil znan nacionalist, ki je prešerno izjavljal na taka svarila: "V mestnem osvobodilnem odboru smo izrazili nacionalisti; mi imamo besedo. Saj me poznate, da nisem bil nikoli komunist in nikoli ne bom. Nikomur se ni treba ničesar." (Dolje na 3. strani)

Koncil bo poslal komisijo na grško mejo za preiskavo

Komisija bo poiskala vzroke neprestanih bojov na severni grški meji

New York. — Varnostni koncil združenih narodov je soglasno odobril ameriško resolucijo, da se odpošlje na severno grško mejo posebno komisijo, ki bo preiskala vzroke za neprestane spopade na mejah Grčije, Albanije, Jugoslavije in Bolgarije. Komisija sme preiskovati na grškem ozemlju, pa tudi na albanskem, jugoslovanskem in bolgarskem.

Komisija mora iti na lice mesta ne kasneje kot 15. januarja in mora o najdbah poročati koncilu kakor hitro mogoče.

Sovjetski delegat Gromikov je predlagal, naj bi koncil se pred preiskavo te komisije povedal svoje mnenje potem, ko je slišal zastopnike Jugoslavije, Albanije in Bolgarije, ki da so dokazali, da je grška vlada sama kriva nemirov na severni meji, ker s terorjem nastopa proti "demokraciji" elementom. Koncil ni sprejel tega predloga, ker je ameriški delegat izjavil, da se ne bo ničesar ukrenilo, dokler ne bo o položaju poročala komisija.

Tako komisijo je zahteval grški ministrski predsednik, ki je gospe nalašč za to v Ameriko pred koncil.

CENA PRIDELKOM BC PADLA DRUGO LETO JESEN

Columbus, O. — Poljedelski tajnik Anderson je povedal ohijskim farmarjem, da lahko pričakujejo padec cen poljedelskim pridelkom po letini drugo jesen. Toda kljub temu, je rekel Anderson, bo priden in vesten farmar vseeno lahko dobro živel.

Za farmarja ni dobro, je rekel tajnik, če so cene poljskim pridelkom previsoke, ker enosavno ne gredo v denar.

SPOMNITE SE NAŠIH BEGUNCEV V TUJINI S KAKIM DAROM!

BLAGOR JIM TAM V KANSASU

Kansas City. — Dom za ostarele osebe bo dobil te dni 100 zabojev finega piva. Gold Medal Co. bi morala vse te steklenice razbiti, ker je bilo v njih nekaj manj piva, kot je pa zapisano na napisu. Toda pivovarna je svetovala sodniku, naj bi pivo raje poslal ubožcem, kot bi pa ukazal steklenice razbiti. Sodnik je ugodil in ostareli bodo imeli prav vesele praznike.

Premogovne družbe se bodo najbrže pogajale te dni z Lewisom

Washington. — V Washingtonu so se zbrali zastopniki glavnih premogovnih družb. To je dalo povod govorici, da so ali da bodo v teku pogajanja za novo pogodbo. Sedanja poteče 31. marca 1947.

Premogovne družbe so, glagolom poročili, voljne za pogajanja, ker bi rade preprečile stavko 1. aprila. Ako ne bo takrat nove pogodbe med unijo in premogovnimi družbami, bo stavka gotova. Brez pogodbe ne delamo, je geslo unijskih premogarjev.

Ako bi bila pogajanja med unijo in kompanijami uspešna, bi to tudi ugodno vplivalo na vrhovno sodišče, ki ima v rokah zadevo globe za Lewisa in unijo, ki jo je naložil sodnik Goldsborough. Najvišja sodnica mora odločiti, če je sodnik smel kazni naložiti ali ne, ker se unija ni ozirala na sodno prepoved.

Unija je podpisala zdaj s klavnico

Chicago. — Unija CIO je podpisala pogodbo z Armour & Co. za svojih 36.000 delavcev. Kompanija je privolila v zvišanje mezde za 7 centov in pol na uro.

Nemški otroci dobe za božič kakao

Berlin. — V ameriški zoni bodo dobili vsi nemški otroci v starosti od 1 do 6 leta en četrt funta kakao. Vrh tega dobi vsaka oseba, otroci in odrasli, za božič posebej pol funta sladkorja.

Ruski časopis zagovarja ameriške in angleške mornarje proti napadom

Moskva. — Pravda, glasilo sovjetske vlade, je prinesla članek, v katerem na vso moč hvali ameriške in angleške mornarje. Obenem Pravda ostro kritizira napad na iste mornarje v listu "Rdeče brodovje," ki je glasilo ruske mornarice. Pravda smatra dotični članek kot neokusno zasnovanega. Napisal ga je sovjetski kapitan Andrejev.

Pravda zagovarja zavezniške mornarje takole: "Sovjetska vlada in vsa sovjetska publika v pojnem priznava mojstrsko obratovanje zavezniške mornarice ter vljudnost angleških in ameriških mornarjev. Andrejev je začel svoj članek z napačnega začetka in ga napačno zaključil, kar ne odgovarja mnenju ekspertov in sovjetske publike z ozirom na zavezniške komvoje tekom vojne."

Iz raznih naselbin

Chicago, Ill. — V nedeljo smo dobili belo odejo v našem mestu, katere so bili naši malčki zelo veseli. — V ned. 22. dec. bodo šolske sestre priredile s svojimi učenci v šolski dvorani sv. Stefana krasno igro. Pridite jo gledat. — Pevci smo prav zadovoljni z novo organizacijo. — S spornim razumom odbora je dal g. župnik Bogolin napraviti zvonjenje na elektriko, ker nismo mogli dobiti cerkovnika. Zdej se pritisne samo na gumb, pa zvoni, da je veselje poslušati. — Imamo tudi nekaj novih bolnikov. Antona Kukmana tare revmatizem. Iz bolnišnice se je povrnila na svoj dom dobro poznana rojakinja Mrs. L. Majcen. V bolnišnici se nahaja Mrs. Strupek. Zbolela je tudi Mrs. Duller. Vsem želimo ljubelega zdravlja. — Smrt je pretrgala nit življenja Mrs. Miroslavich in Nicku Zuzel, doma iz Bele Krajine. Naj počivata v miru. — Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem naročnikom in osebov Ameriške Domovine. John Mlakar, zastopnik.

Prikimala je starka zima

Jutri bo 21. december in uradni nastop sterke zime. Torej bo jutri najkrajši dan in najdaljša noč v letu. Za Sv. Tri Kralje se bo dan pa že podaljšal, za kolikor ena bolha zime.

Guv. Lausche bo lahko imenoval kakega sodnika za najvišjo sodnijo

Columbus, O. — S smrtjo sodnika Roy Williamsa, je izpraznjeno mesto pri najvišji sodnji države Ohio za termin, ki se izteče 31. dec., 1948. Politikarji ugibljejo, katerega bo guverner Lausche izbral za to mesto.

Nekateri mislijo, da bo imenoval senatorja Huffmana, ki je bil poražen pri zadnjih volitvah. Drugi zopet mislijo, da bo izbral kakega člana iz svojega kabineta. Lahko je pa tudi mogoče, da bo imenoval kakega člana apelatne sodnije, potem pa tje imenoval katerega drugega.

Pogodba med U. S. in Kanado radi vode

Washington. — Med ameriško in kanadsko vlado je prišlo do sporazuma, po katerem sme vsaka teh držav postaviti na Velika Jezera kolikor hoče ladij za trenirno mornarje. Ta sporazum popravlja pogodbo iz leta 1817, po kateri na Velikih Jezerah ni smelo biti bojnih ladij.

STAR ZAKONSKI PAR SO NAŠLI V HIŠI MRTEV; PES NI PUSTIL POLICIJE NAPREJ

Cleveland, O. — V hiši na 15608 Terrace Rd., ki ima 20 sob, so našli večera mrtva Mr. sob. so našli večera mrtva Mr. in Mrs. William Roberts. Zena, stara 85 let, je ležala na postelji, mož, star 65 let, je klečal še v smrti ob postelji mrtev in oblečen. Sosed, ki ni videl zadnjih par tednov nobenega življenja v hiši, je poklical policijo, ki je morala skozi okno v hišo. Tam je sprejel policiste velik pes, ki je močno lajal, se umaknil pred spalnico v 2. nadstropju, tam se je ustavil pa pred vrati in jih ni pustil naprej. Policija je mora-

Unija CIO je izgubila pri apelatni sodnji

Milwaukee, Wis. — Unija CIO, ki je na stavki pri Allis-Chalmers Mfg. Co. je izgubila s svojim apelom pri najvišji sodnji države Wisconsin. Najvišja sodnja sploh ni hotela zaslišati apela unije, s čemer je potrdila izrek nižje sodnije, ki je ukazala uniji zmanjšati število piketnih straž pri tej tovarni, pa unija te sodne prepovedi ni upoštevala.

Državni zaposlitveni urad je ukazal uniji zmanjšati število piketov in za to dobil sodno prepoved od sodnije. Najvišja sodnja zdaj izjavlja, da je imel zaposlitveni urad vso oblast to izvršiti.

Myron Taylor je prišel danes domov

Rim. — Iz Rima je odeptoval z letalom v Washington Myron Taylor, osebni zastopnik predsednika Trumana pri Vatikanu. Pred odhodom ga je sprejel papež Pij v avdienci.

Ženin je moral prej ustreliti 3 vrane

Truro, Mass. — V tem kraju so njega dni vrane delale tako škodo na pridelkih, da so mestni očetje sprejeli postavbo, da se ni smel poročiti noben moški prej, dokler ni ustrelil najmanj 3 vran.

STAR ZAKONSKI PAR SO NAŠLI V HIŠI MRTEV; PES NI PUSTIL POLICIJE NAPREJ

Cleveland, O. — V hiši na 15608 Terrace Rd., ki ima 20 sob, so našli večera mrtva Mr. in Mrs. William Roberts. Zena, stara 85 let, je ležala na postelji, mož, star 65 let, je klečal še v smrti ob postelji mrtev in oblečen. Sosed, ki ni videl zadnjih par tednov nobenega življenja v hiši, je poklical policijo, ki je morala skozi okno v hišo. Tam je sprejel policiste velik pes, ki je močno lajal, se umaknil pred spalnico v 2. nadstropju, tam se je ustavil pa pred vrati in jih ni pustil naprej. Policija je mora-

TRUMAN JE POSLAL LADJE ZA BEGUNCE

Te ladje bodo vozile begunce iz Evrope v Zed. države

Washington. — Predsednik Truman je stopil včeraj v akcijo, da se odpomore tisočim beguncem, ki čakajo v Evropi na prevoz v Ameriko. Predsednik je ukazal, da se pošlje v Evropo 4 ameriške ladje, ki bodo prevažale begunce.

Prve ladje bodo drug mesec dospеле v Bremerhaven, ki bodo prve vzele na krov begunce. Te ladje bodo ostale v tej službi, dokler bodo potrebne, je rekel predsednik.

Vladni uradniki pravijo, da je bilo tekom leta izdanih 7.551 dovoljenj beguncem za prihod v Ameriko in sicer beguncem v Nemčiji in Avstriji. Od teh jih je dospelo sem do 21. oktobra samo 4.767.

Predsednik je rekel, da bo dopuščeni v Ameriko toliko beguncev, kolikor jih je dovoljenj po postavnih kvoti.

Ladje, ki so poslane v Evropo, so Liberty izdelka in vsaka lahko nese 900 oseb.

Posojila veteranom na hiše naj bi se plačala v 40 letih

Washington. — Zveza vojnih veteranov je poslala apel na vladno administracijo za gradbo hiš, naj bi se dalo veteranom vknjižbe z nizkimi obrestmi, in vknjižbe naj bi bile plačljive v 40 letih. Kot je postava zdaj posojilo ne sme biti za dlje kot za dobo 25 let in sicer za hiše od 1 do 4 družin.

Vlada računa, da se bo drugo leto lahko zgradilo do 1.000.000 novih hiš. Za toliko bo gradbenega materiala na razpolago. Toda veterani teh hiš ne bodo mogli kupiti, ker jih večina ne zasluži dosti, ako ne bo nekaj ukrenjenega zanje, da dobe posojila za daljšo dobo in za nižje obrestni, trdi zveza vojnih veteranov.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izročeni sledeči darovi za slovenske begunce: Po \$10: Mrs. Anna Kováčič, 697 E. 117. St. Joseph Stampfel, 1139 E. 76. St. Frank Zadnik iz Nellyville, Missouri, je poslal \$5. John Zupancic iz Morgantown, Pa. je poslal \$3 in Mrs. John Herauer iz Waukegan, Ill. je poslala \$2.

Najlepša hvala vsem skupaj v imenu slovenskih revežev v tujini. Apeliramo še na druge, da bi darovali po svojih močeh kak dolar.

Tudi Ogrska bo dobila iz Amerike relief

Washington. — Zed. države so napravile listo nekaj evropskih držav, katerim bodo pomagale še v letu 1947, ko UNRRA ne bo več poslovala. K tem deželah je ameriška vlada dodala zdaj še Poljsko in Ogrsko. Prej je imele že na listi Grško, Italijo in Avstrijo.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Pobiranje asesment —

Tajniki, ki pobirajo asesment v SND na 80. cesti, ga bodo pobirali v ponedeljek od 6:30 zvečer naprej. Ne nadlegajte tajnikov na sv. večer.

Skupno obhajilo —

Društvo Najsv. Imena fare Marije Vnebovzete bo imelo v nedeljo pri 8. maši skupno sv. obhajilo. Članstvo naj se zbere ob 7:45 v dvorani pod cerkvijo. Ne samo člani, ampak naj pridejo tudi drugi možje in fantje.

Podružnica 5 SMZ —

Ta podružnica bo imela jutri večer ob 7 letno sejo v dvorani št. 4 staro poslopje SND. Volitev odbora in druge zadeve bodo na dnevnem redu.

Za 15. obletnico —

V nedeljo ob 7 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Jennie Stražisar v spomin 15. obletnice njene smrti.

Na starega leta večer —

Pevski zbor "Planina" vabi na puranovo večerjo na starega leta večer v SND, 5050 Stanley Ave., Maple Heights.

Novi uradniki —

Društvo Kras št. 8 SDZ je izvolilo za prihodnje leto sledeči odbor: Predsednik Lonis Jerkič, podpredsednik Joško Penko, tajnica Jennie Koželj, 687 E. 156. St., LI 3590, zapisnikar John Kapel, blagajničar. ka Jennie Kapel, nadzorni odbor: Joe Kopore, Martha Batic, Michael Lah; zdravnik: dr. Skur, dr. Perme, dr. Opaskar, dr. Rotar. Seje so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2 pop. v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Vabilo na sejo —

Društvo sv. Alojzija, samostojno, bo imelo svojo letno sejo v nedeljo ob 1 popoldne v navadnih prostorih. Volitev odbora in druge važne stvari bodo na dnevnem redu.

Sedma obletnica —

V nedeljo ob 10 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Antona Jerman v spomin 7. obletnice njegove smrti.

Pejje pred cerkvijo —

Dekliški zbor, Baraga Glee Club, bo pel na božični večer pred polnočnico božične pesmi pred cerkvijo, začeni ob 11:15. Pel bo slovenske in angleške pesmi.

Zahvala ženam —

Vodstvo župnije sv. Vida se toplo zahvaljuje vsem poštovnim ženam, ki so tako lepo počistile cerkev za praznike. Še nikoli prej se jih ni toliko prišlo, vsa čast jim!

Zaroka —

Mr. in Mrs. Louis Godec, 20755 North Vine St. Euclid, O. naznanjata, da se je zarčila njiju najmlajša hčerka Marian A. z Mrs. Anthony Erjavec, sionar Mr. in Mrs. Anthony Erjavec, iz 702 E. 156. St.

Pismo iz Kitajskega je stalo \$850

Clarkfield, Minn. — Rev. J. Akre je dobil pismo iz Kitajske, na katerem je bilo znamk za \$850. Pismo je poslal misionar Edward Sovik. Toda znamke so bile kupljene v kitajskih dolarjih, torej je bilo vseh \$850 vrednih komaj par centov v ameriški valuti.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisu: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

88

No. 249 Fri., Dec. 20, 1946

Božično premišljevanje

Poldrugo leto je minulo, odkar je konec svetovne vojke, toda kje je mir?

Dan za dnem nam radio in časopis pripovedujeta o krvavih bojih na Kitajskem. Pred dnevi se je brez uspeha končala konferenca v Londonu, ki naj bi pomirila dvesto milijonov pristašev hinduizma in sto milijonov mohamedancev v Indiji. Več kot deset tisoč je bilo letos v tej nemirni deželi pobitih v medsebojnih preprih in poznavalci razmer se boje, da se težke žrtve sovraštva še pomnože. V Sveti deželi se vrste bombni napadi judovskih teroristov kot predznaki novih pokoljev med Judi in Arabci. Grški ministrski predsednik je prišel v Ameriko, da dobi pomoč Združenih narodov proti banditom, ki razvnamajo novo meščansko vojsko na Grškem.

V New Yorku so sedeli zunanji ministri velikih štirih držav, da skujejo mir z Italijo in nekaterimi manjšimi državami. Slovincem so odrgali Gorico in zaprli v Trstu pot na morje, a miru še ni. Po poldrugem letu, odkar počiva zavzešniško orožje, ni še niti govora o kakem miru s poraženim Nemčijo. Združeni narodi so govorili v istem New Yorku o mednarodni razorožitvi, pa če bi sklepali po uspehih bi smeli imenovati njih razgovore o razorožitvi boljše razgovore o mednarodnem nezaupanju. Prav v tej novi prestolici cellega sveta so razpravljali o žalostnem vprašanju beguncev iz držav, ki so v krempljih komunizma. Milijon beguncev propada po Nemčiji, po Avstriji, po Italiji poldrugo leto po končani vojski in nihče se ne ve za gotovo, kam z njimi. Nihče se ne odloči, da bi jih sprejel pod svojo streho.

In tam doma, v naši stari domovini, odkoder nas je sicer zanesla usoda v novo srečnejšo deželo, kjer pa so le ostali spomini mladosti, ki se ne vrača, kjer so le ostali dragi nepozabni znanci, kjer je le ostalo precej našega srca — tam doma vzdihuje narod pod peto sovjetskega škornja. Sanjali so o svobodi izpod tujčevega jarma, vjeli pa so se v zanko krutega komunizma. Nobeno noč nimajo mirnega spanja. Ali ne pride morda to noč oboroženec, poslan od tajne policije zasovraženege režima, pa odpelje enega ali drugega iz družine izpod mirnega krova v temno noč, da se mogoče ne vrne nikdar več? Tisoči so bili odgnani in so izginili. Vesel in prostodušen razgovor med sosedji je zamrl. Saj ne veš, če se ni kdo pri tvojemu sosedu podal na pot dobro plačanega ovađustva komunističnim poglavarjem. Vsak krompir je prešter od vsemočnega države in pri vsakem prašču, ki ga redi kmet za zakolj stoji berič in računa, koliko bo za državo. In kadar so zaukazane volitve, maršira vsa občina kot vojaški bataljon k volivni skrinjici in potrjuje vsiljene zastopnike samo, da se izogne novim preganjanjem. Slabotna starka, ki ni še nikoli volila, se vleče na takozvano volišče, da ne bi nad njenimi otroki in vnuki Titov hlapec še huje vihtel svojega komunističnega biča. Po svobodi hrepeneča Slovenija se je spremenila v ječo.

Tako praznuje svet Božič 1946.
Pa so vendar ob prvem Božiču oznanjali angeli: Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje. Ali so se zmotili ti božji odposlanci tam na pastirskih poljanah pri Betlehemu? Ali niso bili v resnici božji oznanjevalci miru človeškemu rodu?

Kaj je krščanski Božič? Spomin na dan, ko se je rodil učlovečeni Bog, spomin na božjo ljubezen do človeškega rodu, spomin na upostavitve zveze med Neskončnimi in ubogim človekom, ki naj bi postal deležen božje narave in nedopovedljive sreče. Ob tej božični misli privre iz duše občudovanje božje vsemočnosti in božje ljubezni, ki se zlije v eno z angelskim slavošpevom: Slava Bogu na višavah... Zato je prvo v angelskem slavošpevu Bog in njegova slava. Svet pa danes tako težko dvigne svoje srce k Bogu. Tostransko življenje ga tako tlači k zemlji in tako veže nase, da komaj najde časa za to slavo Bogu. Pa žal: bog vemo, koliko jih ta namen človekov: slava Bogu naravnost zame-tava. Tudi med Slovenci — tu in tam — je učlovečeni Bog dostikrat nepoznani Bog. Ker so se ljudje oddaljili od tega prvega stavka angelske napovedi, zato nemir v svetu. Niso se zmotili božji odposlanci, ko so govorili o miru, mi smo v zmoti, ker smo pozabili na slavo božjo kot prvo stvar in kot pogoj miru.

Pa je še en pogoj miru. "Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje." — Le kdor hoče sam delati dobro, delati dobro vsem, hoteti dobro vselej in povsod, le on more po angelski besedi računati na mir. Pravica in mir sta se poljubila. Danes vlada krivica, ki se ne ukloni pred zapovedjo božjo. Kako naj tedaj vlada v svetu mir? O, božji oznanjevalci se niso motili, zmota je v človestvu.

Kdor pa je s svojim Bogom, najde vsaj notranji mir, ki ga svet ne more, ne dati ne vzeti. V največjem trpljenju vlada v takem srcu zavest, da je v rokah ljubeznivega Boga, tako da to zaupanje prevpije vse viharje zunanje nemira. Takim vsak Božič od srca in do srca govori o miru in veselju.

Tako bo riste v stari domovini, ki računajo s svojim Bogom, kljub vsem težavam tudi letos vodila stopinja po zmernem snegu h polnočnici. Morda kam daleč, ker ni domača župnika duhovnika doma. Morda je v jeti, morda v pregnanstvu. V pomanjkanju drugih svetilk bo morda

letos spet gorela brezova baklja kot v nekdanjih časih in vodila k zbranosti polnočne maše. Spet bo z isto slovesnostjo zadonela Glorija, Slava Bogu na višavah, in božična pesem o Odršenikovem prihodu. Naš slovenski človek bo živo občutil, da se poje pesem o sveti noči že devetnajststo let in še ni izpeta, da pa so pesmi komunistične revolucije, ki vriska okrog njega in ga vklepa v nove verige, od danes na jutri. Slovenski kmet bo hitel od polnočnice domov poln zaupanja, da je Bog že določil čas, ko se zruši njegovo novo tlačanstvo novi komunistični gospodi.

Ob jaslicah bo na Sveti dan hitelo k učlovečenemu Bogu zagotovilo našega slovenskega človeka, da hoče biti res v vsem blage volje. Dvigala se bo prošnja k nebu za odpuščenje napak v preteklosti, ki so morda priklicale preizkušnjo, ker smo pač premalo mislili na prvo: Slava Bogu. Misli bodo plavale kvišku v zavesti, da ni daleč čas odrešitve pred gospodujočim brezverstvom, da pride ta čas po pravi kot je prišel Božič po adventu. — In kljub znanjnim nemriom in kljub trpljenju bo notranji mir trosil božično veselje in srečo. Slovenski narod bo razumel angelski slavošpev o miru.

Da bi prav razumeli ta slavošpev vsi ljudje! Naj hrumi svet okrog nas v nemiru, kristjan bo našel v božični zbranosti mir in veselje. Naše krščanstvo je vera zaupanja v Njega, ki mu gre slava na višavi, zato se nikoli ne izgublja v črnogleden obup. Naj tudi navidezno za trenutek zakrije Njegovo slavo kake zmote, vendar nam devetnajststoletno praznovanje Božiča priča, da končno resnica zmaga nad zmoto. Angeli s svojim slavošpevom niso bili v zmoti.

Da bi prav razumeli božični slavošpev vsi ljudje, da bi vsi naši čitatelji do dna duše občutili toploto in lepoto notranje miru ob letošnjem Božiču — v tem duhu voščimo vselej praznike, polne sreče in miru.

Newburške novice

Danes teden je Božič. Dnevi pred tem velikim praznikom so polni raznih priprav. Mi smo še tistega starega kopita, ki zahteva, da se prazniki, kot je Rojstvo Kristusovo od vseh strani praznuje, kolikor mogoče slovesno, v cerkvi kakor tudi doma.

Spominjam se iz davnih dni od doma, to je bilo takrat, ko je naša družina še rasla in se množila. Kadar je prišel nov član, je bilo veliko veselje v hiši, če ravno ni bilo nikjer obilice ali razkošja.

Na Božič pa pride na svet Božje Dete samo. Žal, da svet dandanes praznuje največ samo telesno, s trebulhom, dušo pa pustiti stradojočo, pozabljeno. Rekel bi, da bi bli svet naredil prostor za osla, ki ga je sv. družina ba-je rabila za popotovanje, a za božje Dete in njegovo Mater ter rednika Jožefa, za te nima prostora.

Naše veselje bo korenito in popolno le tedaj, ako mi naredimo prostor v naših sreih za to Dete, ki je zapustilo nebesa, svoj krasni dom in se ponižalo, da je prišlo k nam, da nam prinese srečo in pravi mir.

Poskrbite, starši, da bodo vsi člani družine na Božič odprli svoja srca temu Gostu iz nebes. Božič brez božjega Deteta, nima pomena. Kako prijetno je, ne le v cerkvi, ampak tudi doma, kadar pride to Dete v naša srca, da jih ogreje zopet za to, za kar so bila ustvarjena — za Boga, za tempel božji.

Da se da vsa prilika v ta namen, bomo spovedovali v soboto, to je jutri zjutraj, od 7 naprej. Popoldne od pol 4 naprej in zvečer od 7:30 naprej. Isto tudi v ponedeljek. V torek samo do 6. V torek po večerji ni več spovedovanja. Pri tem opravilu nam bo pomagal tudi Father Baznik, ki bo čez praznike še tukaj.

Sv. maše na Božič pa bodo po sledečem redu: O polnoči je slovesna maša za farane pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Jutranje maše pa bodo 5-6-7-8-9-10-11 in 11:40. Vsak duhovnik skuša na ta veliki praznik darovati tri sv. maše. Vsak lajšak pa naj bi bil tisti dan prisoten pri vsaj dveh sv. mašah. Pri prvi naj prejme sv. obhajilo, pri drugi pa naj se enkrat res iz srca zahvali za neprecenljivo dobroto in milost, da sme tudi on vzeti božje Dete v naročje in ga moliti, častiti in ljubiti, kot dar iz nebes.

Tudi božična voščila že prihajajo od vseh strani. Veseli me, da je velika večina kartic takih: ki kažejo, da je pošiljatelj svest, kaj Božič pomenja. Velika

ko umira kristjan. Tako umira človek, ki ve, da je šele po smrti pravo, brezkončno življenje. Da, katoliška šola uči, kako treba živeti, da bomo mogli brez strahu umreti.

Misijonar, Father Hugo Gerberman iz Equadorja pripoveduje, kako je nekega večera, ko je ravno mislil cerkev zakleniti, prišla k njemu dvanjastletna deklica, in rekla: "Želim biti krščena." "Trenotno me je iznenadila," pravi misijonar. "Nisem namreč vedel, da je kdo v vasi, ki bi ne bil krščen. Takajšni ljudje ne čakajo s krstom. Deklica mi je povedala in njena mati, ki je bila znajo, je potrdila, da so čakali s krstom na neko sorodnico, ki je imela priti iz daljnega kraja, pa ni prišla.

"Toda, moraš biti poprej poučena," ji je dejal Father Gerberman.

"Saj znam katekizem na pamet," se je odrezala deklica.

"Izprašal sem jo in sprevidel, da res zna ves katekizem in tudi razume ga izredno dobro."

"Krstil sem jo tisti večer in deklica je vesela odšla." Kar pa je najbolj čudno je to, da je deklica drugi dan umrla in, ne starši in ne zdravnik niso mogli dognati vzroka smrti, ker je bila videti popolnoma zdrava ves čas.

"Vprašanje je," tako nadaljuje misijonar, "kaj je gnalo deklico h krstu v zadnjem trenutku?" Bog ve. Morda pa njen angel varuh, kateri je videl kaj prihaja.

Isti misijonar tudi pripoveduje, kako je bil nekega večera pozno poklican k bolniku. "Po več ur dolgi poti sem prišel do bolnika, a ta je bil že zdrav. Ravno sem bil na tem, da se vrnem, ko me nekdo opomni, da je v tem kraju, ne daleč proč, neki mož, kateri je hudo bolan. Grem k njemu, ga spovem in obhajam ter mu dam še papežev blagoslov. Ko je bolnik prejel vse to,

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje z 1. strani)

sar bati, komunisti pri nas ne bodo nikoli odločali." V resnici danes vse odločajo in ta bahavi mož je pri njih komaj še za peto kolo. Nikdo ga ne vpraša za njegovo mnenje. Ti "narodnjaki" niso poznali komunizma, kot so ga poznali katoličani in so danes tembolj razočarani. Nekateri se skušajo sedaj nekako prilagoditi komunistom in ostali vsaj kot njih privrsek v javnem življenju, drugi pa naravnost priznajo, kako strašno so prevrali. Ob izgubi Trsta in Gorice je prišlo iztizenjenje, žalibog za mnoge prepozno.

CIRIL METODOVA SOLA ZA LASKE RDEČKARJE. — V Trstu je še v avstrijskih časih Družba sv. Cirila in Metoda postavila krasno šolsko poslopje pri sv. Jakobu v Trstu. Ko je fašizem zatrl slovensko šolstvo, je to poslopje najela tržaška občina za šolske namene. Med vojno je bilo zadeto od bombe. Popravilo bi moralo iti na račun zavezniške akcije za popravo od vojne prizadetih hiš. Toda boljševiki so šli v Ljubljano in dosegli, da jim je Ciril-Metodova družba prepustila hišo v namene njih organizacij. Že so si jo ogledali in odločili, da jo popravijo na lastne (beri: ljudske) stroške.

Tako bo šlo kakih pet milijonov iz slovenskega žepa, da se bodo v nekdanji slovenski šoli spirili italijanski rdečkarji s slovenskim repkom. — To sodelovanje slovenskih in italijanskih komunistov na Tržaškem in na Gorškem da mnogim misliti. Slovenskim komunistom ni za slovenski Trst, ampak za komunističen Trst.

HADŽI TASKOVIČ je Makedonec, ki se mu je posrečilo pobegniti iz Jugoslavije preko Bolgarije. Po poklicu je inženir in je bil nekaj časa tudi senator v stari Jugoslaviji. Med nemško in bolgarsko okupacijo je bil in-

Danes je izšla Ameriška Domovina s svojo božično številko. Naši naročniki imajo dovolj branja, bi rekel, zato jih s tole kolono ne bom tepežkal, ampak rečem: dalje prihodnjici.

Na božični večer bom doma za varha. Pa ne bom kot je bil tisti Janez iz Rakeka, ki je bil namenjen za gospodarja, pa mu stara nista hotela še dati čez. Samo gospodarskih poslov se je moral počasi navaditi. Tudi za božični večer sta mu stara naročila, naj bo doma za varha in

je kmalo na to izdihnil."

Na to dostavi misijonar, "premišljujem če nisem bil morda poklican za tega, mesto za onega. Toda klic je natančno omenjal prvega."

Kdor hoče vediti kakšen raj je Rusija, odkar so rdeči fašisti tam na krmilu, naj bere članke v "Cleveland Press" izpod peresa Eugene Lyons. Danes pravi, da imajo ruski volilci pri volitvah na izbiro, da volijo "Enga izmed enga." Ali ni prav tako tudi v Jugoslaviji? Presneto so se vgriznili v jezike vsi ameriški sopotniki komunistov.

Koncem konca pa naj bo tem potom izraženo moje iskreno voščilo za vselej praznike zlasti vsem faranom pa tudi drugim čitateljem tega lista. Da bodo res veseli za dušo in telo, prejmite najprej na božični dan "Kruh, ki ima vso sladkost v sobi." Ko bo duh nasičen, potem pa tudi telesu nekaj — potico in kranjske klobase. Naše so menda neke na poti iz Minnesote in ni prav gotovo, da pridejo pravočasno. Če jih ne bo?...

Na uro bom gledal in klobase držal v roki, ki so priletele iz Willarda od Kranjčih. Ena tistih, ki mi jih je Mary pokazala, je dala življenje. Tako lepo se je pomenkovala z njimi in jim metala otrobe, da so rasle na dolgo in široko.

Tako bom preračunal, da bodo klobase skuhane natančno eno minuto čez polnoč in potem bom planil po njih. Nič prej, da se mi ne bo zgodilo, kot se je onvemu šuštarju. Saj veste, menda, kako je bilo, če pa ne, bom pa povedal. Ona mu je bila skuhala prešut in mu je rekla, ko je odhajala k polnočnici, da na nobeno vižo ne sme prej po njem, dokler ne bo odbila polnoč in bo konec posta.

Od enajstih naprej ga je hotel gledat. Nikdar prej v življenju mu ni tekla ura tako počasi. Ko je manjkalo še 15 minut, je pristavil šunko na mizo in prisedel. Na drugem koncu je oprezval pa črni hišni maček. Suštar je gledal v uro in v šunko. Kazalci na uri so se tako počasi premikali, da ni bilo za nikamor. Včasih se mu je zdelo, da se pomikajo celo ritensko.

In ko je manjkalo še 5 minut do polnoči, pa ni mogel suštar več prestajati, vzel je nož v roke, ga nastavil na prešut, pogledal v uro in zavpil: "Ura, bij, če ne bom jedel!"

Tedaj se pa oglašil črni maček z onstran mize: "Le daj, pa ne boš sam, ampak bom tudi jaz, če kaj vem."

Saj si lahko mislite, da suštarju pade nož iz rok, on pa konci in kar brez klobuka je prašil iz hiše, pa proti cerkvi. Tam pa na kolena in molil je, molil, kot še nikoli prej, da bi ga Jezusček varval pred samo hudobo, ki je govorila iz mačka.

Pa da ni mislil zares, ko je rekel, da bo jedel šunko pred polnočjo. Pri naši "iši" sicer nimamo mačka, pa vseeno bom počakal, da bo polnoč proč. Raje bom dodal nekaj minut za vsak slučaj. Hudo bo to čakanje, pa saj je še tisti počakal, ki je s čenčje na del. Ko bom nesel v usta tretji ali četrti par, bom morda že toliko pri moči, da bom lahko rekel: "Bog živi gospodinjo, ki je zredila tako svinjo... klobase, klobase jemo mi..." Vsem čitateljem moje kolone praznično voščila. James Debevec.

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

vsem našim vzornim prijateljem za obisk in naklonjenost našega urada, za kar se vam iskreno zahvaljujemo ter za bodočnost priporočamo. Vršimo uradne notarske listine za Ameriko in Evropo. Pošiljamo denarna naročila v evropske države in vsaka pošiljatev je jamčena. V zalogi imamo zaboje za pošiljanje jestvin in obleko svojcem v domovino in na željo pakete uredimo ter pošiljatev odpremo. Izvršujemo listine za bodoče naseljenke. AFFIDAVIT OF SUPPORT. Pri nas lahko plačate vse obveznosti: Plin, elektriko, vodo, telefon, itd. Za točno in vpludno postrežbo se zglasite v našem uradu in za pojasnila lahko tudi pisnim pismom, pa bomo pomožnosti skušali ustreči vaši želji.

STEVE F. PIRNAT CO.
6516 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem

JELERCIC FLORIST & ALICE'S BEAUTY SHOP

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem želi

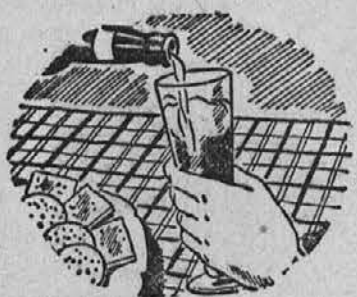
DEBELAK'S SERVICE STATION

CITIES SERVICE GAS and OIL
TIRES - TUBES - BATTERIES

Accessories - Anti-Freeze - Lubrication
Fast Battery Service

ANTHONY F. DEBELAK, Prop

15702 Lake Shore Blvd. IVanhoe 2361

Vesele božične praznike in srečno novo leto posetnikom in prijateljem!

GLEN PARK CAFE

VINO - PIVO - ŽGANJE - PRIGRIZEK

Godba vsako sredo - petek - soboto
Za obilen obisk se priporočamo

MR. in MRS. FRANK CHAMPA

1049 East 185th Street

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

SARANAC SERVICE STATION

GULF GAS - OIL - BATTERIES - TIRES
ACCESSORIES

TONY KLEMENCIC, lastnik

Corner Saranac and E. 152nd St.

Mulberry 9885

POT K JEZUŠČKU

(Nadaljevanje z 5. strani)
kazala pot k hišici, kjer se je Jezušček rodil.

Tiho, po prstih se je splazil nazaj v izbo. Mati je bila v kuhinji, oče nekje daleč na prog. Vzel je iz omare volneno čepico, suknič in ovratno ruto ter zbežal od doma. Najraje bi bil vzel s seboj tudi nekaj rdečih jabolč, da bi jih Jezuščku ponesel v dar. Pa na žalost ni vedel, kam jih je mati skrila, povprašati pa se je ni upal. Saj bi mu gotovo prepovedala oditi v gozd. On pa mora iti, klicala ga je nebeška zvezda!

Ob deželnih cestah so kot procesija grbastih stark, ki se počasi, počasi pomika dalje, stale vrbe in upogibale glave pod težkim bremenom. Pogumno je korakal mimo njih ter ključeval vetru, ki mu je ostro pihal nasproti. Sneg pod nogami je škripal in se lesketal v svitu mesečine kot preproga, stkana iz pravilnih kristalov.

Spotoma se je Janezek spomnil božičnega drevesca in jaslje, ki jih bo mati po večerji prižgala v topli izbi. Požuril je korake, da bi čimprej prišel do hlevca, se poklonil Jezuščku in stekel nazaj domov.

S ceste je zavil kar pobilj, njici v gozd. Tam je bilo mnogo bolj mirno in prijetno. Vetr mu ni mogel do živga; lovilo se je v gostem vejevju smrek in tam izgubil vso moč.

Janezek je bil prepričan, da hlevček ne more biti več daleč. Natančno si je zapomnil smer, kamor je nebeška zvezda zatonila. Z živo vneto je gledal okoli, da bi zagledal rdečo lučko med debli dreves. Nemara je

IZPOVED

Tam v gozdni senci Bog visi in v svet molj krvave roke. Presvet obraz molče trpi, ko gleda bolečin otroke.

Pred njega žene me vihar, zdvijane srčne bolečine, prinašam Križanemu v dar trpečih dni spomine.

Trpeči Bog, pogledj srce, ki biser je stvaritve Tvoje, ljubezni bolne so steze sedaj razklale ga na dvoje.

Ljubezni Bog — zdaj v Tvojo last razdvojeno srce zročujem, umori ga, al' daj mu rast, bolesti večni ga dolgujem.

Fr. Kolarič.

hlevček skrit v varnem zavetju, da ga ne bi mogli najti hudobni ljudje?

Napeto je vlekel na ušesa, da ne bi preslišal petja pastirkov in angelskih trum. Pa je namesto vesele pesmi zaslišal od nekod tožeče glasove. Hitro se je ozrl in zagledal v belem snegu nekaj temnega. Hitro je stekel tja.

In glej: na trilem štoru je sedela drobna deklica. Zakrivala si je blede obraze s premrlima ročicama in tiho, tiho jokala.

Janezek je ostrmel. Ali je to Jezušček? Preveč revno obleko ima. Prav za prav bi moral iti dalje, hudo se mu je že mudilo. Ampak, hm, nemara tudi ta deklica išče božji hlevček in je zato tako žalostna, ker ga ne more najti? Skupaj bosta potovala dalje.

Stopil je k njej in jo povprašal: "Ali si izgubila pot do hlevčka?"

Deklica je prestrašena dvignila glavo. Ko pa je zagledala pred seboj majhnega dečka, je spet žalostno povsila obraz in še debelejšje solze so ji privrele iz oči.

(Dalje na 8. strani)

Michael's Floral Shop

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Michael's floristi zelo okusno aranžirajo cvetlice za vse prilike. Naša posebnost so venci za pogrebe in poročni sopki.

Se toplo priporočamo

5823 Superior Ave.

EX 3408

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VSEM SKUPAJ

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO ŽELIVA VSEM!

Re-Nu Auto Body Co.

JOHN POZNIK in MAX ZELODEC, lastnika

982 East 152nd Street

zraven Post Office na Five Points

Mi vam popravimo fenderje in body na vašem avtomobilu da bo izgledal kot nov
Naš telefon je GLENNVILLE 3830

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

Northeast Appliance & Service

Se vedno vam lahko dostavimo na dom pred prazniki fine nove električne čistilce za preproge, električne in plinske kuhinjske peči, radios, likalnike, pralne stroje, luči za božična drevesca, ter mnogo drugih električnih predmetov.

Imamo lepe koledarje

Trgovina odprta vsak večer do božiča

JERRY in GENEVIEVE BOHINC, lastnika

819 East 185th St.

KE 5700

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL COMPANY

RALPH J. JONES, preds. in blag.

VSAKOVIRSTEN LES
in drug gradbeni material

Urad in skladišče 1321 Marquette Rd.
Telefon: HE 5080-5081, ponoči LO 8783

ZELIMO VSEM SLOVENCEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

DRUGA IZDAJA

KERNOV
ANGLEŠKO - SLOVENSKI
BESEDNJAK
(ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY)

Cena \$5.00

ANGLEŠKO - SLOVENSKO BERILO
(ENGLISH-SLOVENE READER)

Cena \$2.00

PRIPOROČLJIVO DARILO SLOVENSKIM
FANTOM IN DEKLETOM

F. J. KERN, M. D.

6233 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

FRANK JANSKA

5715 Prosser Avenue

EX 2503

Popravljam in predelujem hiše, stanovanja
in trgovske prostore

ZANESLJIVO IN TOČNO DELO, CENE ZMERNE

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem

FOUR POINTS TAVERN

"GOSTILNA PRI SKRJANCU"

PIVO - VINO - ŽGANJE
DOMAČA KUHINJA

Igra Miklavčičeva godba vsak petek in soboto

JACK SKRJANC - GEO. MOSNIK, lastnika
Se priporočamo

East 152nd St. in Saranac Road

POT K JEZUŠČKU

(Nadaljevanje z 7. strani)

Janezek ni vedel, kaj bi storil. Deklica je imela na sebi tako tanko obleko, da je trepetala po vsem telesu. Ubožica! S seboj k božjemu hlevčku je ne more vzeti. Tudi v hlevčku je mraz, to je vedel iz maternih zgodb. Izba v domači hišici pa je tako topla. . .

Nekaj časa se je obotavljal, potem pa je prijel deklico za roko in odločno rekel:

"Pojdi z menoj!"

Deklica je vstala in mu sledila kot v sanjah. Tudi Janezek je hodil molče. Hudo žalosten je bil, da se mora vrniti tik pred ciljem. Sam Bog ve, ali je storil prav?

Kmalu sta bila na deželni cesti. Hitro sta stopala mimo

starih vrb. Iz daljave jima je zažarela nasproti rdeča luč ob železniškem prelazu.

"Kmalu bova doma," je zadovoljno rekel Janezek.

Oče in mati sta bila že v hudem strahu. Zastonj sta si belila glavo, kam je deček odšel, zastonj sta ga klicala okoli čuvajnice. Ze je obupana mati hotela steči v bližnjo vas da bi sklicala ljudi, da bi ga šli iskat. Prav ta hip pa je Janezek stopil čez prag v spremstvu neznane deklice. — Oče je imel kar koj ostre besede na jeziku, a jih ni utegnil izreči. Mati je vsa srečna objemala izgubljenega sina. . .

Ob topli peči je uboga deklica začela pripovedovati svojo žalostno zgodbo. Bila je sirota brez očeta in matere. Nekaj časa je živela pri starem čevljarju, ki se je skoraj vsak večer napil in jo nemilo pretepel. Pobegnila je od njega in v mraku obtičala sredi samotnega gozda, na sam sveti večer. . .

"Pa kako si ti zašel v gozd . . . ?" je mati vprašala Janezka.

"Jezuščka sem šel iskat, pa ga nisem našel," je Janezek ves potrt povedal.

Mati ga je ljubeče pogledala in komaj slišno rekla:

"Našel si ga, dečko moj!"

Oj, kako so deklici zažarele oči, ko so vsi trije — mati, oče in sin — začeli prižigati lučke na božičnem drevescu! Kar roke je sklenila in se zamaknila v ves ta sijaj. In kako se je šele blaženo nasmehljala, ko jo je mati odvedla v kot, kjer so stale jaslice z Jezuščkom, pastirčki in ovčicami! Vse

gorje je bilo v trenutku pozabljeno.

Mati je lepo pogostila oba, Janezka in deklico, potem pa ju je spravila spat. Sama pa se je še dolgo posvetovala z možem, kaj bi storila s siroto, ki jima jo je sam Jezušek v božični noči poslal na dom. In sta storila to, kar bi storil vsak dober, usmiljen človek na njunem mestu: sklenila sta, da jo obdržita pri sebi. Janezek bo gotovo nove sestrice na vso moč vesel!

Tako lepe, tako pokojne

SV. JOŽEF ISČE JERPERGE

Sv. Jožef in Marija sta šla v Betlehem, na pot jih noč doide, naprej ne vesta kam.

Le pojdi, pojdi Jožef, de jerperge dobiš, de mene le v tem času od zunaj ne pustiš.

Le čakaj, čakaj d'vica, bom jerperge dobil, pri žlahti moj'ga strica, sem venkaj pahnen bil.

Le potolažen bodi Jožef, nikar se nič ne boj, potrpi nocoj voljno, saj jutri boljše bo. Zapisala Pepca Mandel.

svete noči hišica železniškega čuvaja v samoti še nikoli ni doživela. Sam Bog je milostno pogledal nanjo iz nebes in ji dal svoj blagoslov.

FRANK KLEMENČIČ

BARVAR in DEKORATOR

1051 Addison Road

HENDERSON 7757

Zeli vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto

Vesele božične praznike in srečno novo leto rojakom in prijateljem

DR. L. A. STARCE

EYES EXAMINED - GLASSES

CONTACT LENSES FITTED

6411 St. Clair Avenue

ALICE and TONY CAFE

ZELITA VSEM GOSTOM VESELE BOŽIČNE

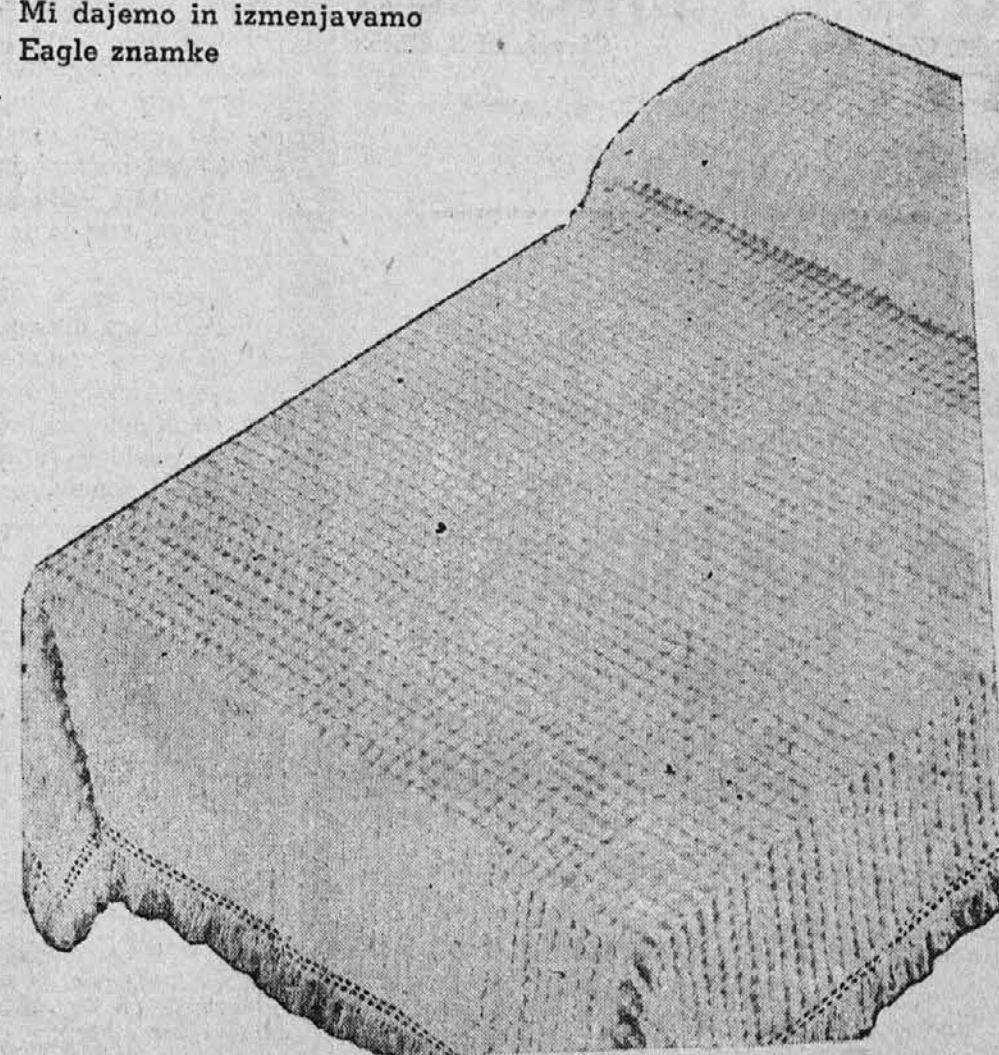
PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

8304 St. Clair Avenue

Trgovina odprta v petek in soboto od 10. do 6.; v ponedeljek do 9. zv.

The MAY Company

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

POSEBNOSTI ZA DOM

Hobnail pregrinjala s cofi v pastelnih barvah

Polna ali dvojna mera . . . 6.75
Izberite si eno v rozasti, modri, peach, zeleni ali beli barvi, ki bo dodala k lepoti vaše spalnice. Izdelana so prav lepo v lepih stilih. Ob krajih so dolgi krasni cofi . . . Se z lahko operejo . . .

Žal ne sprejemamo poštnih ali telefonskih naročil
BLANKETI IN PREGRINJALA
ČETRTO NADSTROPJE

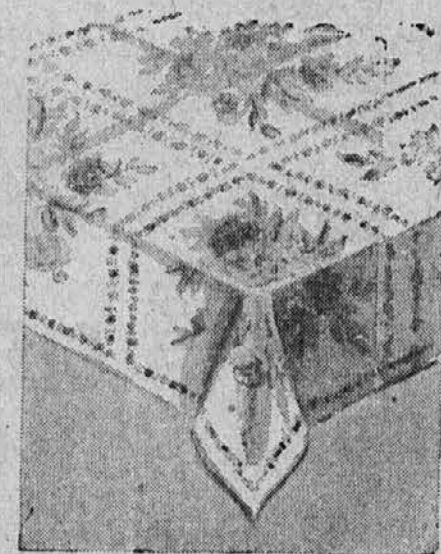
Bombažni pisani
namizni prti

Redna cena
vsak—2.98

1.98

Živobarvni kot na vrtu . . . z razdeljenimi cvetličnimi vzorci v zeleni, modri ali rozasti barvi. Iz posebno težkega bombažnega blaga . . . vzdrži pranje. Izberite si dodatne prte, iz katerih si napravite servete, zavese in predpasnike.

THE MAY CO. . . LINENS . . .
ČETRTO NADSTROPJE

BOŽIČNO VOŠČILO

Božični prazniki so pred nami; čas, ko človek rajši misli na druge kot na sebe. V tem duhu želimo vsem polno veselja v božičnem času

Joy to all.

A. F. Svetek pogrebni zavod

478 East 152nd Street

Cleveland, Ohio

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Mayflower Dairy

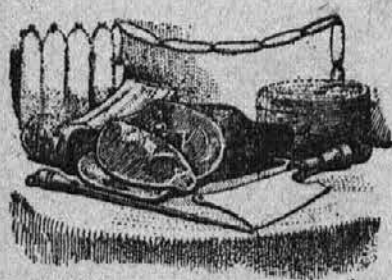
SLOVENSKA MLEKARNA

Se zahvaljujemo vsem za naklonjenost v preteklosti, se priporočamo v bodoče!

FRED in LUDWIG RACE, lastnika

448 East 157th Street

IVanhoa 5191

Člani kluba Slovenskih GROCERISTOV in MESARJEV v Collinwoodu

ZELE ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

JOHN ASSEG
15638 Holmes Avenue
JOHN DOLENC
573 East 140th St.
JOE JANES
632 East 222nd St.
JOE JANZEVICH
19131 S. Lake Shore Blvd.

JOHN KAUSEK
19513 Kewanee Ave.
LEO KAUSEK
15708 Saranac Rd.
FRANK KASTELIC
19048 Shawnee Ave.
JOE KUCHAR
383 East 156th St.

JOE METLIKA
20251 Tracy Ave.
MODIC in VRANEZA
315 East 156th St.
JOE PETRICH
26594 Lake Shore Blvd.
LOUIS OSWALD
17205 Grovewood Ave.

LUDWIG RADDELL
111 East 196th St.
VICTOR SAYE
16016 Parkgrove Ave.
JOE SETINA
777 East 185th St.
JOHN SKOF
1170 East 174th St.

JOE SISKOVICH
15804 Waterloo Rd.
JOHN SIVEC
17931 Neff Rd.
SOBER in MODIC
544 East 152nd St.

MARY SPEHEK
16226 Arcade Ave.
LUDWIG OGRINC
429 East 158th St.
LOUIS URBAS
17305 Grovewood Ave.

JOHN VIDENSEK
486 East 152nd St.
ANDREW VICIC
485 East 260th St.
PAUL GLAPAC
19300 Shawnee Ave.

... Nekaj popotnih vtisov iz Slovenske Benečije ...

Slika razmer

Lepó, čisto, sončno majniško jutro me je iz Gorice izvabilo v Slovensko Benečijo. Ta najskrajnejša deželica slovenske domovine mi je v duši živel kot čudežna pravljica. Takrat sem njeno zemljo in ljudi, zlasti njenega slavnega pesnika in narodnega voditelja msgr. Ivana Trinka želel spoznati od blizu. Prisedel sem k prijateljem v avto in pot nas je urno nesla proti Krmini, preko reke Nadiže, preko suhe struge reke Tera in kar nenadoma smo se znašli v Vidmu, prestolnici ravne, plodovite Furlanije. Ker je moje potovanje namenjeno predvsem obisku msgr. Trinka in čim izčrpnnejšemu spoznanju njegovega življenja in dela, zato s prijateljem, beneškim rojakom, najprej zavijeva v nadškofijsko semenišče, kjer je msgr. Trinko prebil cel vek življenja, več kot 60 let.

DOM VZGOJE

Ogromna stavba je nadškofijska gimnazija. V zadnji vojski je bila močno bombardirana in poškodovana. Tu je rastel in se vzgajal duhovniški rarsačaj beneskih Slovencev, tu se je globoko naobrazil in skozi dolgo vrsto let izobraževal mladino tudi msgr. Ivan Trinko. Mnogo je danes v tej zgradbi uničenega, le stanovanje gimnazijskih in bogoslovnih profesorjev je v celoti ohranjeno. Glej, tam na koncu dolgega hodnika, tam pri oknu je na vratih napis: Msgr. Ivan Trinko. Tu je njegova študijska soba s spalnico na nasprotni strani. Tu torej je največji sin Beneške Slovenije posvetil svojega duha visokemu življenjskemu poklicu duhovnika, profesorja vzgojitelja, pesnika in pisatelja, umetnika, znanstvenika, duhovnega očeta (spirituala in ravnatelja) poverjenega mu Plemiškega zavoda čč. sester in njihovih učenc. Tu torej je njegovo plemenito slovensko srce budilo in navduševalo slovensko mladino in tudi tujerodce v ljubezni za slovenski narod. Saj je pač vsekdar, kadar koli je šel po širnem hodniku v šolo ali iz nje tam skozi okno od severovzhodne strani gledala nanj uboga, zapuščena, zapostavljena slovenska beneška domovina.

S svetim spoštovanjem si s prijateljem, dekanom dr. Kjačičem ogledujeva Trinkovo dolgoletno bivališče, polno dragocenih knjig. Radostno se spominjajoč mi beneški prijatelj

**Oltar v zavodski cerkvi
čč. plemiških sester**

Nadškofijska gimnazija v Vidmu

pripoveduje, kako je s slovenskimi tovariši zahajal h gospodu profesorju Trinku po slovenske knjige, kako so se tod ustavljale odlične osebnosti slovenskih književnikov in znanstvenikov.

HIŠA MOLITVE

Podava se na pot, ki jo je gospod profesor prehodil vsako jutro in še čez nad več kot 50 let, t. j. v Nobile Collegio Dimesse, kje je msgr. Trinko še danes ravnatelj čč. plemiških sester in njihovih učnih zavodov. Ta hiša, ki po zadilu matere vikarice obstaja že 1400 let, je nekoč res bila za vod plemkinj, tudi danes jih je še nekaj, daš' so danes v glavnem v njej le sestre iz ljudstva, tudi iz slovenske Benedicije. Prav prijazno nama mati vikarica razkazuje častitljivo stavbo. Ko ji omenim, da se s prijateljem predvsem zanimava za življensko delo msgr. Trinka, ki bo v kratkem slavil svojo biserno mašo, menda kar pri njih, je mati vikarica polna navdušene hvale za dragega, dolgoletna ravnatelja, ki je redovni družini pravi dobri očka. Takoj nama prinese izredno lep umetniški portret msgr. Trinka kot srebrnomašnika in nekaj njegovih lastnih umetniških slik, perorisb. Omeni tudi njegove glasbene kompozicije, zlasti sv. maše, ki jih v zavodu pojejo pogosto. Saj so jim tako ljube. Večkrat gospod profesor na koru tudi orglja ali dirigira pevski zbor. Seveda naju mati vikarica povabi tudi v zavodsko kapelo. To je izredno lepo svetišče Brezmadežne, rekel bi, skoraj kot kaka elegantna dvorna cerkev z galerijami. V njej vse blesti. Zamislil jo je sam g. msgr. Trinko, arhitekt jo je le izvršil. Mati vikarica je po pravici ponosna na tako lepo cerkev, kakor je ponosna tudi na dragega ravnatelja, g. msgr. Trinka. Saj njegovo ime uživa v Vidmu, nama zatrjuje, v vseh kulturnih krogih izreden sloves. Ko se njegova visoka, ravna postava pokaže v Vidmu na ulici, se Videmčani spoštljivo odkrivajo pred njim. Njegovo ime je visoko cenjeno tudi drugod po Italiji.

Mati vikarica mi na poti v Trénium, kjer sedaj sivi 83 let, ni g. profesor visoko gori po Matajurjem uživa svoj zaslužni pokoj, izroči za g. ravnatelj pismo in pozdrave. Čutim, da se odpravljam k velikemu mo-
žu.

SLOVENSKA BENEŠKA
PRESTOLNICA

Proti večeru hitimo z avton
v Čedad. Častitljivo, prav
muzejsko mesto z veličastn

rinemo v Št. Lenart, ki je nekako središče vzhodne Benečije. Gospod župnik nas kljub pozni uri ljubeznivo sprejme, povabi v kuhinjo in posadi krog ognjaka, ki ga imajo na Beneškem še vsepovsod. Kratki smo z obiskom. Naš a to moja dva spremljevalca odpelje domov v Gorico, jaz pa ostanem v župnišču župnikov gost.

V ORČJU DEŽELE

Zgodaj zjutraj me zbudi ubrano zvonjenje šentlarskih zvonov. Čisto, sinje jutro je. Prvi sončni prameni že padajo v staro častljivo beneško vas z značilnimi vsečimi hodniki okrog hiš. Prva pot z gospodom župnikom je v cerkev. Može in ženicé tudi danes, v delavnik, že čakajo na službo božjo. Vidim, da so z gospodom župnikom domači kot otroci z očetom. Stopimo v pravo staro cerkev. Med mašo molijo verniki "rožarij" (rožni venec) in litanije Matere božje, pa vse po starem. Imam občut, kakor da živim 100, 200 let v preteklosti.

Po maši mi gospod župnik razkaže okrog cerkve. Tja proti severovzhodu je visoki Kravar. Tam sedaj verni Beneški Slovenci zidajo novo cerkev Prečistemu Srcu Marijinemu v zahvalo, da so sejo prestali vojsko in pa za pomoč vnaprej.

Beneška Slovenka pri kolo- vratu po starem načinu

Glej, tja proti jugu za hribom je pa beneška Stara Gora, slo-
vita božja pot Beneških Slo-
vencev. Prav včeraj (23. mar-
ja) se je na njej zbralo preko
5000 slovenskih romarjev s slo-
venskimi beneškimi duhovniki,
da se Starogorski Materi božji
javno zahvalijo za pomoč v
vojnih dneh in pa da bi Marija
Beneške Slovence čuvala in
podpirala tudi še v bodoče. Po-
polodne je bila slovenska pridiga
ga in slovenske pete litanije.
Ljudstvo z duhovščino je jokalo,
jo, ko se je na Stari Gori raz-
legala slovenska božja beseda
in pesem. To pa seveda neka-
terim krogom nikakor ni bilo
všeč in so to označili za težak
incident, ki da bo imel posledice.
Tukaj sem razumel, kako
razmere vladajo v Slovenski
Benečiji. Gospod župnik mi po-
kaže še tja proti Senpetru v
Nadiški dolini. Tu je nekoč
bilo glavno središče Beneških
Slovencev. Tam je namreč de-
kanija in v zadnjih desetletjih
tudi učiteljsiše. Prav od to-
pa se je Beneškim Slovincem
marsičesar bati.

Slovita Stara Gora pri Čedadu. V ozadju mogočni Matajur

SLAVNI BENEČANI

Gospod župnik mi s hriba pokaže novo šentlenarsko župno cerkev presv. Srca Jezusovega. Ob blagosloviti temeljnega kamna v začetku tega stoletja je pridigal tukoj slovensko slavni Benečan, profesor cerkvenega prava in ravnatelj videmskega bogoslovnega seministra msgr. dr. Alojzij Pelic (Pellizzo), mož, ki je sezidal tudi malo dijaško semenišče v Čedadu, postal padovanski škof in tudi kot škof rojakom Slovincem v Fojdi na lastne stroške sezidal lepo cerkev. Zadnja leta svojega življenja je prebil v Rimu kot nadškof upravnik vatikanske bazilike sv. Petra.

Ker sva z gospodom župnikom že začela razgovor o slavniškem možeh Slovenske Benecije, tudi pri zajtrku nadaljujeva. Tako sem od gospoda župnika vedela, da je sloviti srednjeveški redovni učenjak Stellingi slovenski Štulín iz Škrutovega v šentlenarski župni. Prav tako se je v Škrutovem narodil tudi dr. Alojzij Fajdnt (Fajdnti), goriški prost, deželni glavar in furlanski državni poslanec na Dunaju in celo apostolski nuncij v Litvi.

Pogled mi obstane na steni na nekem posebnem pokrivalu. Na njem je vse polno raznih okraskov. Mimogrede vprašam gospoda župnika, kaj je to. Odgovori mi, da je to univerzitetni (vseučiliški) klobuk njegove sestre. Ob doktorski promociji so ji prijateljice in prijatelji navesili nanj to kopico okraskov. Prijeto sem presenečen; torej njegova sestra, beneška Slovenka — doktorica. "In iz katere stroke je vaša sestra, če smem vprašati, doktorirala?" — "Njena doktorska razprava je bila o slovenskih beneških poročnih običajih". — "Prezanimivo!", me v mojem narodopisnem navdušenju kar dvigne. — "In je svojo doktorsko razpravo že objavila?" — "Toda ne vem, vsekakor hrani rokopis ona ali pa univerza. Samo svoj vseučiliški klobuk je dala meni za spomin ob slovesu, ko je šla v — samostan" — "O, tako . . ." Nisem vedel, kaj bi rekel. Zelo sem bil presenečen. "In kje je sedaj, če smem vprašati?" — "Sedaj je v Čedadu v samostanu profesorice". Slovensko ne zna dosti, pa se uči. Doma nareč, ker je naša mati Furlanka, smo večinoma govorili furlanski". Občudujem gospoda župnika, ki bi po materini plati torej lahko bil goreč tujerodec, navdušen Italijan, pa je zaveden beneški Slovenec in se vprav zaradi ubogih, zapostavljenih bene-

ških Slovencev, zaradi njih duš kot goreči dušni pastir na moč trudi in poteguje za slovenske pravice.

Prijazni gospod župnik me pospremi še preko hriba dol v sovodenjsko dolino in pokaže pot na Trčmunsko goro, kjer prebiva msgr. Ivan Trinko. Prav prijateljski, bratski se posloviva z g. župnikom. Zvedel sem od njega toliko zanimivih stvari, ki sem mu zanje prav hvaležen.

V PLANINSKEM SVETU

Prijetna je sovodenjska dolina, že nekaj planinski svet. Tu pa tam postanem in nagovorim kakega človeka. Preposti, dobri so tukajšnji domačini. Izvem, da je to dolino obiskala tudi mednarodna zavezniška razmejitevna komisija. Takrat je bilo tukaj zelo napeto. Karabinerji so že prej hodili po vaseh in slovenskim družinam grozili, če bi od prihodu zavezniške komisije razobesili kakršno koli slovensko zastavo. Strogo so jim naročali, da morajo tedaj, ko pride komisija, vsi pred njo govoriti italijansko. Tisti pa, ki italijansko ne znajo, naj ostanejo doma. Prav po fašističnih metodah. Ko je komisija prišla, so italijanski oblastniki in propagandisti izvajali tako nasilje, da je morala, so mi povedali, nastopiti zavezniška policija. To sem nepristransko lahko razsodil, da so in bodo gotovo krogi vse storili, da pred svetom zatajijo Benesko Slovenijo, zatajijo, da tod že 1400 let strnjeno biva najmanj 33.000 Slovencev. Takrat, ko sem jaz šel po dolini, je bilo vse mirno. Ljudje so lepo pozdravljali. Ljudje so lepo pozdravljali že sto in stoletja. Rečem si nekaj besed o vremenu in letini in ko se od njih poslovim, mi tako lepo krščansko voščijo: "Srečno pa Bog jil varji!"

Počasi se dvigam na Trémun-
sko goro. Levo in desno je glo-
boka dolina. Po eni teče voda
tam od Livka, po drugi priteki
izpod Matajurja. Dohitita mo-
dva trémuska moža z vrečam
moke na rami. Močna sta, za-
stavna. Pozdravita me in za-
čne se razgovor. Iz pogovora
razberem, da je življenje v tel-
hribih težko. Vse je treba zno-
siti na rami bodi dol bodi gor.
Kruha tukaj malo raste. Za-
moko zamenjavajo svoj ko-
stanj, ki ga je tukaj po vsej
hribih, saj je tukaj prava de-
žela kostanja. Tudi to zvem
da so med vojsko veliko trpel-
Mlajši mož je bil kot italijan-
ski vojak vsepovsod, tudi
v Španiji, in nazadnje je reve-
bil še v Dachau-u. Mnogo i-

pretrpel, toda v vsem trpljenju je uteho iskal v veri, v molitvi. Odločno mi de, da za sv. vero tudi rad umre in zato ne dopusti, da bi se v njegovi domovini širilo brezbožno brezverstvo. Kar zagrozi mi, če sem morda kak propagandist. Ko mu povem, kdo sem in da greim zgolj pozdraviti njihovega rojaka gospoda msgr. Trinka, se pomiri in prijazno spet z menoj nadaljuje razgovor. V nadaljnjem pogovoru znova ugotovim, da so beneški Slovenci globokoverni, skrbni za svoje družine, navezani na svojo zemljo, manjka pa jim čut skupnosti zž ostalo slovensko domovino in slovenskim ljudstvom. To jim tuja šola in šovinistična propaganda tudi načrtno zatira. Vprav mlajši mož, ki je bil precej po svetu in verjetno v stiku tudi z uglednejšimi krogi doli v dolini, mi začne trditi, da beneška slovenščina ni pravi slovenski jezik. Ko ga vprašam, kako pa vendar to, da imamo isto spregevat in sklanjate, iste besede, izvzemsli nekaj tujk, ki jih imajo oni od Italijanov, in kako to, da se v našem pogovoru tako docela razumemo, bistrni mož takoj uvidi, da smo vsi en slovenski rod, za kar pričajo tudi enaki slovenski narodni običaji, kot mi tudi s te strani dokazem.

PRI OČETU BENEŠKIH
SLOVENCEV

Prijazno, dvanadstropno hišico z vzdano podobe Matere božje ima g. msgr. Trinko. Dobim ga zunaj na klopi sedečega z zaprtim brevirjem v roki. Ko me opazi, takoj vstane in mi gre naproti. Pri njegovih 83 letih je postava še ravna, malce se opira na palico, ker ga je pred tremi leti v Vidmu podrl kolesar in poškodoval, sicer pa je moč čvrst. Z asketičnega, nekoliko bledikastega obraza mu žari očetovska dobrot. Po videzu bi mu ne prisodil toliko let, še manj po duhu, ki je še ves bister in svež. Predstavim se mu in mu povem, od kod prihajam. Zelo je vesel obiska. Takoj me povabi v sprejemnico. Izročim mu pismo in pozdrave od sester v Vidmu in pozdrave od znancev. Za vse se topla zahvaljuje. Nato mu poklonim svoji zadnji dve narodopisni knjigi, za kateri je tudi on prispeval gradivo, ter mu vanji kot "očetu Beneške Slovenije" in voditelju Beneških Slovencev" napisem posvetilo. Zele je ginjen. V svoji veliki ponižnosti se opravičuje, da ga vse

(Dalje na 2. strani)

Starogorska Mati božja

Prav vesel Božič ter srečno, veselo in zdravo
Novo leto 1947 želi vsem

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
HE 4148

Kollander obenem naznanja, da pošilja denar v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Italijo in v druge evropske države. Vsaka pošiljatev je jamčena... Kot vsako leto, bo Kollander po-Novem letu tudi pomagal izpolnjevati listine za dohodninski davek (Income Tax). Pri Kollanderju tudi lahko kupite zabojce za pošiljanje blaga v staro domovino kakor tudi lahko oddaste zabojce za stari kraj v njegovem uradu.

Kakor hitro se bo potovanje odprlo za stari kraj, bo prodajal parobrodne listke za vse linije, kot je to vršil pred vojno. Pri Kollanderju je vedno točna in vpljudna postrežba.

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem vošči
in želi vesele božične praznike in srečno novo leto

LOUIS ZDOVC

1161 E. 60 St. Tel.: HE 7491
SLOVENSKI KLEPAR

Se tudi za bodoče priporoča za naklonjenost, ako vam je potreba nov furnez ali pa popraviti starega.

Dalje delam nove strehe, popravljam stare, izdelujem žlebove in vsa v to stroko spadajoča dela.

Delo prvovrstno, postrežba točna in zanesljiva. — Se priporočam.

LYON DAIRY

SLOVENSKA MLEKARIJA

1166 East 60th St. HE 8492
ANTON ZNIDARSIC, lastnik

Prav vesele in zadovoljne božične praznike
in srečno novo leto želim vsem
odjemalcem in prijateljem

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VAM ŽELI

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 St. Clair Ave. ENdicott 0583

COLLINWOODSKI URAD

458 East 152nd St. IVanhoe 3118

Avtomobilj in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

NEKAJ POPOTNIH VTISOV IZ SLOVENSKE BENEČIJE

(Nadaljevanje z 1. strani)
preveč častimo. Dem mu, da je to tudi Bogu in narodu v slavo, ki je zanjo toliko delal. To ga zadovolji. Razvije se prav prirčen razgovor, v katerem mi g. profesor razkriva zanimive spomine iz svojega življenja in dela in odpira dragocene poteze beneškega ljudstva in TRINKOVA MLADOST IN SLOVSTVENO DELO

Pokaže mi od svoje hišice nekaj metrov tja proti vzhodu, kjer je njegov rojstni dom, kjer se je pri "Pjerovih" narodil 25. jan. 1863 in bil krščen doli v Šenpetru. Otroška leta je prebil doma v Trémunu, prijazni gorski vasi tik pod čast. Matajurjem. Divni razgled z domače vasi, iz katere se vidi v ozadju movočni Krn, Tolminška gora, tam proti jugovzhodu daljna goriška Sveta gora, preko drugega hriba draga beneška božja pot Stara gora, doli v ravnini pa Čedad, širna Furlanija in v daljavi sinje morje, toli diven razgled je nadobudnega dečka že zgodaj vabil v svet. V ljudsko šolo so ga dali v Čedad. Z dvanajstimi leti pa je vstopil v nadškofijsko gimnazijo v Vidmu. Odločilno je bilo za mladega trémunskega dijaka, da se je seznanil s šenpetrskim župnikom, pesnikom Petrom Podrekom. Ta ga je rešil za slovenščino. Trinko se je za domači jezik tako navdušil in v studiju slovenščine tako napredoval, da je kmalu začel zlagati slovenske pesmi in pisati domoljubne članke. Še več, začel se je učiti tudi drugih slovanskih jezikov, češčine, poljščine. Ko je končal gimnazijo in licej, je vstopil v bogoslovje, kjer je bil eden njegovih bogoslovnih profesorjev ugledni msgr. dr. Pelic iz Fojde. Po kratki vojaški službi je Trinko 20. jan. 1886 bil posvečen v duhovnika. Po novi maši je ostal v semenišču kot prefekt. Napravil je profesorjski izpit in je poslej ves čas bil v semenišču sprva kot profesor latinščine in italijanščine.

Napeljem pogovor na njegovo slovstveno delo. De mi, da se je že z dvajsetim letom oglašil v ljubljanskem "Ljudskem glasu" s člankom o Beneških Slovencih in pa v "Ljubljanskem zvonu" z domačima pripovedkama o Vedomcu in Divjih ženah. V "Ljubljanskem zvonu" je začel priobčevati tudi svoje pesmi. Sodelovanje v tem listu so mu katoliški krogi v Ljubljani zamerili, toda on ni vedel, kakšne razmere vladajo v Ljubljani. Poslej je pisal v "Dom in svet" in v koledar Mohorjeve družbe. Pesmi je po nasvetu pesnika Simona Gregorčiča izdal 1897 v samostojni knjižici "Poezije." Mladini je l. 1929 posvetil "Naše paglavce," zanimive črtice iz beneško-slovenskega pogorja. Veliko je iz slovanskega slovstva prevajal v italijanščino. Iz slovenščine je prevedel nekaj Prešernovih in Gregorčičevih pesmi, nekaj Tavčarjevih novel in Stritarjev roman "Gospod Mirodolski." Prvi je Italijane seznanil s povestmi Tolstega. V italijanščino je prevedel Gogoljev roman "Taras Buljba," nekaj črtic iz Turgenjeva, nekaj pesmi Puškina in Nekrasova, tudi iz poljščine je v italijanščino prevedel nekaj povesti Sienkiwiczevih.

Razen dragocenih člankov o Beneških Slovencih po raznih slovenskih listih in koledarjih je veliko o njih pisal tudi v italijanskem jeziku, prav tako tudi o Furlanah in njihovih slavni možeh. Italijane je s temeljito italijansko knjigo seznanil tudi z zgodovino Jugoslavije, svojim italijansko-furlanskim učenem pa oskrbel dobro slovnico slovenskega jezika. Seveda je tudi iz svoje modroslovne stroke napisal (v italijanščini) več člankov in izdal večje filozofske delo.

Govoriva z g. msgr. Trinkom tudi o njegovih dragih posttrankih predmetih. De mi, da je napravil do 200 perorish, večinoma po domišljiji. Zal, so mu jih med prejšnjo svetovno vojno, ko je bil begunec v Padovi, mnogo iz Vidma raznesli. Prav tako mi je potopil, da so tudi njegovo zadnjo muzikalno skladbo De profundis, ki jo je zložil v spomin prijatelju nadškofu dr. Sedeju, ko je bila dotiskana, skoraj v celotu zaplenili in je komaj rešil nekaj izvodov. Njegove druge glasbene kompozicije hranijo sestre v Nobile Collegio v Vidmu. Jih velikokrat pojejo in g. msgr. ob takih prilikah sam orglja ali dirigira.

Preideva z g. profesorjem tudi na prirodne lepote, beneško ljudstvo in sodobne razmere Beneške Slovenije. Lepa narava slovenske Benečije je msgr. Trinko že kot dečka zelo zanimala. Vedel je za vse podzemeljske jame, velike in male, ki so v sivi davnini bila bivališča predzgodovinskega človeka. Ljudstvo jih je ozarilo z raznimi pravljicami o divjih ženah krivjopetah, ki da so bivale tod in jedle otroke. Msgr. Trinko je opozoril jamsko društvo v Vidmu na te jame in prišel je slovenski beneški učenjak dr. Busoni, doma iz Studenca (Sargente) pri Šenpetru, ki je največjo jamo potem podrobneje raziskal. Tudi na vrhu Matajurja so še, mi de g. monsignor, podzemeljske jame. Sploh je Matajur našemu profesorju jako drag. Še sedaj bi se povzpел nanj, ko bi ga ne bolela noga.

O slovenskem beneškem ljudstvu ve g. msgr. Trinko veliko zanimivega. Dobro se še spominja nekdane beneške narodne noše. Moški so nosili beljokaste, doma narejene kratke hlače. Benečani so namreč doma preli "vuno," pri kupili so "mulin" in "stikali" (tkali) so doma. V Čedad so

čevih pesmi, nekaj Tavčarjevih novel in Stritarjev roman "Gospod Mirodolski." Prvi je Italijane seznanil s povestmi Tolstega. V italijanščino je prevedel Gogoljev roman "Taras Buljba," nekaj črtic iz Turgenjeva, nekaj pesmi Puškina in Nekrasova, tudi iz poljščine je v italijanščino prevedel nekaj povesti Sienkiwiczevih.

Razen dragocenih člankov o Beneških Slovencih po raznih slovenskih listih in koledarjih je veliko o njih pisal tudi v italijanskem jeziku, prav tako tudi o Furlanah in njihovih slavni možeh. Italijane je s temeljito italijansko knjigo seznanil tudi z zgodovino Jugoslavije, svojim italijansko-furlanskim učenem pa oskrbel dobro slovnico slovenskega jezika. Seveda je tudi iz svoje modroslovne stroke napisal (v italijanščini) več člankov in izdal večje filozofske delo.

TRINKO—BENEŠKI UMETNIK

Govoriva z g. msgr. Trinkom tudi o njegovih dragih posttrankih predmetih. De mi, da je napravil do 200 perorish, večinoma po domišljiji. Zal, so mu jih med prejšnjo svetovno vojno, ko je bil begunec v Padovi, mnogo iz Vidma raznesli. Prav tako mi je potopil, da so tudi njegovo zadnjo muzikalno skladbo De profundis, ki jo je zložil v spomin prijatelju nadškofu dr. Sedeju, ko je bila dotiskana, skoraj v celotu zaplenili in je komaj rešil nekaj izvodov. Njegove druge glasbene kompozicije hranijo sestre v Nobile Collegio v Vidmu. Jih velikokrat pojejo in g. msgr. ob takih prilikah sam orglja ali dirigira.

TRINKOVA LJUBEZEN DO DOMAČIJE

Preideva z g. profesorjem tudi na prirodne lepote, beneško ljudstvo in sodobne razmere Beneške Slovenije. Lepa narava slovenske Benečije je msgr. Trinko že kot dečka zelo zanimala. Vedel je za vse podzemeljske jame, velike in male, ki so v sivi davnini bila bivališča predzgodovinskega človeka. Ljudstvo jih je ozarilo z raznimi pravljicami o divjih ženah krivjopetah, ki da so bivale tod in jedle otroke. Msgr. Trinko je opozoril jamsko društvo v Vidmu na te jame in prišel je slovenski beneški učenjak dr. Busoni, doma iz Studenca (Sargente) pri Šenpetru, ki je največjo jamo potem podrobneje raziskal. Tudi na vrhu Matajurja so še, mi de g. monsignor, podzemeljske jame. Sploh je Matajur našemu profesorju jako drag. Še sedaj bi se povzpел nanj, ko bi ga ne bolela noga.

O slovenskem beneškem ljudstvu ve g. msgr. Trinko veliko zanimivega. Dobro se še spominja nekdane beneške narodne noše. Moški so nosili beljokaste, doma narejene kratke hlače. Benečani so namreč doma preli "vuno," pri kupili so "mulin" in "stikali" (tkali) so doma. V Čedad so

G. msgr. Ivan Trinko pred svojo domačijo

nosili samo barvat. Potem so domov prinesli "trobo." Za može je blago bilo bolj debelo. Moški so nosili tudi nogavice, "belošč" (vestijo) in jop. Hlače so nazivali "bergeske." Zenske so nosile "mezelano." Njihova obleka je bila črna ali rusa. Na glavi so za v cerkev imele bele rute, drugače so nosile razno barvane. Zelo spretne so bile pri kolovratih, ki jih še danes imajo. Ko so predle, je na kolovratu morala biti tudi škatlica tokaba, da so "šnofale." Na glavi so predice imele rdeč "lefoa" tble... Ui-Z*tergdcl "facl" (ruto) ali tudi drugih barv, tudi za vratom so imele volnasto ruto. Krilo so nosile dolgo, predpasnik (furth) je pa bil čar in (črn). Čevlje so imele brez usnja, iz suknovine, nogavice ("hlače") so prav tako bile doma narejene iz volne. Biti so morale štrikaste. Narejene so bile tudi na rože in na razne vrste štikane, tudi raznih barv. Nekoč je na Beneškem vsaka vas imela svojo "sosednjo," domačo vladjo. Zborovali so pod lipo pri cerkvi. Se danes se moški zbirajo pod lipo na sosednjo. Nekoč je vsaka občina imela dvanajstine. Več občin pa je imelo banko. Taki banki sta bili v Šenpetru in v Šentlenartu. Slovenci so imeli v beneški republiki veliko svobost in pravic, ker so branili severno mejo.

Slovenščina je nekoč bila zelo cenjena. Videmski plemiči so jo rajši govorili kot pa furlanščino. Slovenci so lahko bili ponosni na svoj jezik. V novejši dobi pa je šlo, zlasti pod fašizmom, kar zadeva jezik, vedno na slabše. Nič čudnega, ko domači šol še danes ni, v tuje pa so jih silili. V zadnji vojni so Beneški Slovenci spočetka kazali dosti zanimanja za skupno slovensko stvar, toda prišle so gotove stvari in protikršćanska smer, na drugi strani pa premetena propaganda, tako da vsakdo, ki se danes potegne za pravično slovensko narodno stvar, takoj velja za komunisto, državnega izdajalca, skratka, razmere so se znatno spremenile. Kar potrjuje silovasi beneški pesnik in rodoljub msgr. Trinko. Po padcu fašizma je pri najvišjih oblasteh napravil potrebne korake, da beneški Slovenci dobijo svoje šole in svoje demokratske pravice. Bilo je obljubljeno, storilo pa se ni nič. Ob slovesu gospodu msgr. Trinko že vnaprej čestitam k njegovemu bisoremašniškemu jubileju in mu želim, naj bi še dolgo živel in kmalu dočakal dan, ko bo ves slovenski narod združen in zedinjen. Kar mi lo se mu stori in da mi čutiti, da je to njegova poslednja želja, potem pa da rad pojde v večnost.

V NADISKI DOLINI

Poslovim se od častitljivega gospoda biseromašnika, poslovim od prijazne gorske vasice pod Matajurjem. Poslovim tudi od prijaznega in gostoljubnega trémunskega g. župnika, ki mi je prav tako razodel mar-

(Dolge na 3. strani)

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

JOHN SAJE

1145 E. 60 St.

Tel.: HE 8946

GROCERIJA in SLAŠČICARNA

V zalogi imamo pivo in vino, ki ga pripelje-
mo tudi na dom. Kadar potrebujete kaj, pridite
ali pokličite po telefonu, pa vam dostavimo.

Se priporočamo

VOŠCIM VSEM SKUPAJ VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Se toplo priporočam

JAMES A. SLAPNIK. ML.

FLORIST

Member of T. D. S.

6620 St. Clair Ave.

HEnderson 8824

MARTIN SORN

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6036 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo
kuhinja, kjer dobite ve-
dno jako okusna jedila
po zmernih cenah. Toč-
na postrežba in čistoča
v vseh ozirih.

Želimo vsem rojakom vesele božične praznike in
srečno novo leto!

SPEH GROCERIJA

1100 East 63rd St.

ZELIMO VSEM ODJEMALCEM VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE IN
ZADOVOLJNO NOVO LETO

Se toplo priporočamo

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELITA VSEM ODJEMALCEM IN

PRIJATELJEM

Emery in Louise Krizman

961 Addison Road

Odperto do 2:30

Pivo v zabojih—\$2.60

Slovenska beneška vas v Brisach

PEACE ON EARTH, GOOD WILL TOWARD MAN

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave. EXchange 0357

HRVATSKI POGREBNI ZAVOD

Service to Render Most Perfect Tribute

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO, ZDRAVO NOVO LETO 1947 ŽELIMO VSEM NASIM ROJAKOM IN ROJAKINJAM PRAV ISKRENO

Tem potom se zahvaljujemo vsem našim cenjenim odjemalcem za dosedanje naklonjenost in se še nadalje priporočamo

FRANK ČERNE JEWELRY CO.

6412 St. Clair Avenue

nasproti Slovenskega narodnega doma

CHARLES IN OLGA SLAPNIK

TRGOVINA S CVETLICAMI

6026 St. Clair Ave.

EX 2134

ZELITA ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO

Se toplo priporočata za naročila

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi odjemalcem in prijateljem

MICHAEL'S QUALITY MEATS

SLOVENSKA MESNICA

3946 St. Clair Ave.

EX 5440

MICHAEL KLEMENCIC, Jr., lastnik

Se toplo priporočata

NAZNANILLO

Cenjenim odjemalcem in prijateljem naznanjam,
da sem se preselil iz

3310 W. 50 St. na

3298 W. 58 St.

v večje in moderne prostore, da mi bo mogoče najbolje postreči odjemalcem. Se toplo priporočam še v bodoče in želim vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

Imamo tudi zmrzlo perutnino, kot kokoši, purane in drugo zmrzlo meso; dalje Ice Cream ter zelenjavo.

ANTON ŽELEZNIK

SLOVENSKA MLEKARNA

3298 W. 58th St.

MElrose 1857

Kozinčeva družina iz Zapotoka pri Sodražici mučena in umorjena za vero

30. maja 1942 — 26. avg. 1942

Priobčujemo žalostno zgodbo Kozinčeve družine. Povzeta je po poročilih sina Mirka in drugih poznavalcev razmer. Zgodba te družine je zgodba premnoge slovenske družine, ki se ni uklonila ukazom komunistov. Pri marsikateri družini ni niti eden ostal, da bi mogel povedati o pokolu drugih. Berite in sodite, kdo je izdajalec, kdo zločinec.

1.) Gorje premaganim!

Hitra in nesrečna kapitulacija Jugoslavije aprila 1941. je slehernega rodoljuba zadela v srce. Vojaki, prežeti jugoslovanskega duha, prežeti ljubezni do domovine, so se ob žalostnem polomu države skoraj obupani vračali na svoje domove, če so bili še tako srečni, da jih

NEKAJ POPOTNIH VTISOV IZ SLOVENSKE BENEČIJE

(Nadaljevanje s 2. strani)

sikatero beneško narodopisno zanimivost in gotove stvari iz Trinkovega življenjepisa ter dal tudi nekaj dragocenih slik. Razgleda s hodnika njegovega župnišča nikoli ne pozabim. Iz sovedenjske doline krenem v Nadiško dolino, kaj lepo in bogato. Reka Nadiža si je v kamen izjedla slikovito strugo. Srečujem romarje, ki se vračajo s Stare Gore, kjer je danes (25. maja '46) bilo zaobljubljeno romanje vse šenpeterske župnije. Sprašujem tiho in po božno se vračajoče vernike, od kod so, kdo je pri njih dušni pastir itd. Izvem, da ima Slovenska Benečija le prav malo svojih duhovnikov. Večina jih je tujecev; Italijanov ali Furlanov, ki komaj kateri zna kaj slovensko, nasprotno pa je več slovenskih beneskih duhovnikov na docela furlanskih župnijah. Če pristejemo še Rezič, je na dvajsetih duhovnijah župnik, vikar ali kaplan tujece. Zakaj tako, nisem mogel točno izvedeti. Gotovo je veliko kriv fašizem. Toda sedaj, ko je fašizem padel, vendar ni nobene ovire, da bi se slovenski duhovniki ne mogli vrniti med svoje vernike. Da se slovenski verniki oskrbijo z lastnimi ali vsaj slovenskimi zmožnimi dušnimi pastirji, to terjata krščanska pravičnost in cerkveno pravo katoliške Cerkve.

Ko sem zapuščal Benečijo, mi je tožno dejala neka oseba: "Samo 'rožarij' (rožni venec) še imamo. V tega upamo in s tem bomo zmagali!" Vsa čast toliki veri! Toda potrebna je tudi pravičnost. Visoki krogi bodo morali spoznati, da ubogo beneško ljudstvo s samim rožnim vencem ne bo kos brezverskim tokovom, ki že kaj močno šumijo tudi v videmski nadškofiji in začenjajo svojo pot tudi v Slovensko Benečijo. Le če se bodo slovenskemu beneškemu ljudstvu dale domače šole, domači slovenski verski tisk, domači dušni pastirji in dovolile slovenske pridige, si bo ljudstvo moglo utrditi sveto vero in v njej vztrajati. Ne gre tu za nikak nacionalizem, tu gre za dušo, za svojsko poslanstvo sv. Cerkve. Tudi če bi Beneški Slovenci bili ne vem kdo, jim gredo osnovne človečanske pravice, da se jim v njih jeziku oznanja Kristusov evangelij, da v lastnem jeziku Boga molijo in svojo dušo rešijo. Kdor te pravice Beneškim Slovincem zanika, dokazuje, da mu manjka najosnovnejši čut naravnosti in krščanske pravičnosti. In stran, ki nima zmisla za pravice manjšin, ni krščanska, ni demokratska, marveč ji gre ime demopoganska!

Dr. M. T.

Lah ali Nemec ni zajel in odvedel v internacijo.

Ljudstvo, ki je vedelo, kaj se pravi priti pod "slavno dvatisočletno rimsko pravico" Cesarjevega kova — vae victis — gorje premaganim —, katero je Mussolini znova priklical k življenju in to z vso krutostjo za premagane narode; ljudstvo, ki je poznalo starega sovraga Nemca, kateri se v teku zgodovine ni prav nič zboljšal napram Slovanom, posebno pa še Slovincem ne; — ljudstvo, ki je vedelo za besede Hitlerjeve, s katerimi se je zaklel, da bo Slovence iztrebil tako korenito, da jih bo čez nekaj let ostalo le še nekaj za muzej; to slovensko ljudstvo, neoboroženo, majhno in v očeh fašističnih zmagovalcev totalno premagano, je zatrepetalo, kot zatrepeta otrok ob smrti ljubljene matere.

Slovenski narod se je dobro zavedal, da je ostal sredi okupatorjeve poplave popolnoma sam sebi prepuščen. S to resnico je moral začeti računati, če je hotel kot narod obstati. Čeprav je bil presekana dvojica — saj je potekala državna meja med Italijo in Nemčijo sredi narodnega telesa, tako da sta pripadala Gorenjska in Štajerska Nemčiji, Dolenjska in Notranjska Italiji — je ideja po najtrdnjejši medsebojni narodni povezanosti in ednosti, ki je vzklikala spontano prav ob veliki narodni nesreči, zajela kot ognjen zubel sleherni srce poštenega Slovence in Slovenke.

S sklepom narodne sloge, s trdno vero v svojo življenjsko narodno moč in kot verni katoliški narod, z neomajnim zaupanjem v Boga in v Kraljico Slovencev — Marijo Pomagaj iz Brezij —, je slovenski narod zadel svoj strašni križ na rame prav na Veliki petek 11. aprila 1941. ter romal in še roma po križevem potu na Kalvarijo.

2.) "Znanilci svobode" ...

Še pred kapitulacijo Jugoslavije so se našli posebni ljudje s posebnimi nalogami v jugoslovanski armadi. Neprestano so kritizirali jugoslovansko politiko, vojaško vodstvo, kralja. Rušili so zaupanje v vojaško moč jugoslovanske armade. Sabovali, kjer se je dalo. Širili med moštvo popolni demotizem. Prepričevali so vojake, kak nesmisel je, boriti se proti nadmočnemu Nemcu in Italijanu. Agitirali med vojaštvom, naj puste položaje in zbeže, če bi kje prišlo do borbe.

Ti ljudje, mirno rečeno — komunisti — so delali točno po navodilih Kominterne iz Moskve, kateri je bila jugoslovanska država, zlasti pa nedotaknjena, močna armada velika ovira v doseg uresničenja svojih podzemskih ciljev.

In prav ti isti ljudje, ki so pred kapitulacijo šušvali vojake, naj pomečejo orožje v koro, so v dneh kapitulacije mrzlično zbirali vsakovrstno orožje in ga skrivali, ali zapravljali.

In prav ti isti ljudje so na Dolenjskem okoli St. Janža, Trebnega in drugod vabili Nemce; šli celo v sprevedih s hitlerjanskimi zastavami prisilili nemške okupacijske oblasti, naj preženejo Italijane in zasedejo oni te kraje. V njihovih gumbnicah s je ošabno svetil kljukasti križ.

In prav ti isti ljudje so na Gorenjskem in Štajerskem stopili v Gestapo in ovajali pošteno Slovence, predvsem slovensko inteligenco nemškim oblastem, katera je v tisočih selila naše ljudi v Srbijo, Bosno, v

Nemčijo, ali pa jih enostavno pobila.

To je trajalo vse do vstopa Nemčije v vojno z Rusijo.

Čez noč so pa prav ti isti ljudje zamenjali svoje vloge. Vsi kot na mah so vrgli s sebe rujave ali črne srajce in se oblekli v "nacionalne", izpod katerih pa je kljub dobremu maskiranju prosevala krvavo rdeče barve petokraka komunistična zvezda ter srp in kladičvo.

Še pred polnočjo so narodu dopovedovali, da se je za Jugoslavijo s silami Osi nesmiselno boriti. Še pred polnočjo so blatili tiste, ki so hoteli narod povezati trdno med seboj v slogi in jih izdajali okupatorju. Še pred polnočjo je bil njihov pozdrav ne pozdrav slovenskega ljudstva: "Dober dan — Bog daj!", ampak iztegnjena roka. Še pred polnočjo je metal smrtno žarke iz njihovih našivov, ali pa prikrit kljukasti križ ali liktorska butarica. Še pred polnočjo so bili hlapci Hitlerju in Mussoliniju.

Ko je pa v Kremlju odbilo kladivo polnoč, je za te večne hlapce napočel trenutek rdečega hlapčevanja. V trenutku, ko je KPS dala povelje, da je narod v nevarnosti za svojo svobodo... da mora žrtvovati vse, celo iti v svojo lašno pogubo, da se reši okupatorjevih krempljev... da se mora z orožjem v roki upreti — komar slonu — neprimerno močnejšemu okupatorju, v tem trenutku so se KPS nekaj izsolanih, brutalnih komunistov in njihovih hlapci proglasili za dejansko in edino pravo oblast v Sloveniji, ki edina more spoznati, kdaj pride narod v nevarnost za svojo svobodo...

"Kdor ni z nami, — je proti nam!"

"Kdor drugače misli kot KPS, ta je sovražnik lastnega naroda!" (Kakor da bi tista peščica lumpov bila narod...)

"Ves narod se mora kot en mož pridružiti narodni vojski — edini jugoslovanski vojski, ki se upira v gozdovih!"

"Kdor ne podpira s materialnimi sredstvi ali s propagando partizanov, ta je sovražnik svojega naroda!"

"Kdor se celo drzne reči čez partizane — narodno vojsko —, ta je narodni izdajalec, ki se kaznuje po zakonu o narodnih izdajalcih, torej s smrtjo!"

"Kdor sodeluje z okupatorjem, t. j. kdor kot uradnik sprejme svojo borno mesečno plačo od okupatorja, ki je dolžan skrbeti za domače uradništvo; kdor kupuje od okupatorja moko, makarone, da ne bo od lakote umrl, kdor karkoli proda okupatorju, da s tem zasluži nekaj denarja, da plača svoj dolg ali poravna davke, — ta sodeluje z okupatorjem. Kdor sodeluje z okupatorjem, tega bo "narodna oblast" kaznovala!"

S temi frazami in pretnjami so "znanilci svobode" iz gozdnih skrališč strašili mirno ljudstvo.

3.) Terenci

V vsaki vasi, v vsaki ulici je imela OF (Osvobodilna Fronta) svoje zaupnike, dobro plačane ljudi, terence imenovane. Ti so bili usta, ušesa in oči — KPS.

Karkoli se je v vasi zgodilo v prilog ali neprilog "borcem v hosti," so morali ti ljudje — povečini mlada pokvarjena dekleta — sporočiti v gozd. Vse ljudi v vasi so imeli pod najstrožjim nadzorsvom. Skozi subjektivna očala svojih večjih ali manjših simpatij do prebivalca v vasi, so ocenjevali njegovo naklonjenost ali nenaklonjenost.

(D dalje na 4. strani)

Mi popravimo fenderje, ogrodje in prebarvamo avto, da izgleda kot nov. Večletna izkušnja je naša garancija.

Zelimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto!

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

FRANK CVELBAR, lastnik

6605 St. Clair Ave.

ENdicott 1633

MAR-KET COAL

1261 Marquette Fd.

ENdicott 3300

AGNES MARY KLEMENČIČ, lastnica

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO ŽELI
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

Se toplo priporočata za naročila

Prav vesele božične praznike in zadovoljno novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem ter se toplo priporočata

EMIL BUKOVEC

6024 St. Clair Ave.

QUALITY GROCERIES and MEATS

HEnderson 7066

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

ANTON PRIMC

GROCERY

985 Addison Road

HEnderson 0160

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi odjemalcem in prijateljem

ANTON OGRINC

MESNICA

6414 St. Clair Avenue

ENdicott 3716

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi obiskovalcem, prijateljem in znancem

MR. in MRS. ANTON LUŽAR

GOSTILNA

6723 ST. CLAIR AVE.

Vesele božične praznike in zadovoljno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem

ANTON STANIČ

GROCERY

1225 Norwood Road

HEnderson 9061

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO

ANTON in JULIA MAROLT

GOSTILNA

1128 E. 71st St.

IN

1129 E. 68th St.

Pristni legalni likerji,
dobra vina, pivo in
prigrizek.

VSAK PETEK PRI NAS RIBJA PEČENKA

Se toplo priporočamo

TINO MODIC CAFE

6030 St. Clair Avenue

FRANK and AGNES MODIC, Props.

LIQUOR - BEER - WINE

We wish a Merry Christmas and a Happy New Year
to all—Stop in when you are in the neighborhood

FRANK - TONY CAFE

1259 Marquette Ave.

EX 0267

SLOVENSKA GOSTILNA

Se priporočamo, da nas obiščete še v bodoče. Po-
streženi boste z dobrim žganjem, vinom, pivom in
okusnim prigrizkom. Želimo vesele božične
praznike in srečno novo leto vsem našim
obiskovalcem in prijateljem

MIHCIC CAFE

MR. in MRS. FRANK MIHCIC, lastnika

7114 St. Clair Ave.

ENdicott 9395

Pri nas dobite prvovrstno pivo, vino, žganje ter okusen
prigrizek.—Se priporočamo za obilen poset.Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem našim gostom in prijateljemVESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
ZELI ODJEMALCEM

NORWOOD SHOE REPAIRING

1101 Norwood Road

Se zahvaljuje za naklonjenost v preteklosti
in se priporoča v bodočeKOZINČEVA DRUŽINA
(Nadaljevanje z 3. strani)

klonjenost do partizanov. Kar je terenec v vasi rekel, to je pri partiji držalo. Kar je terenec sklenil, to je partija brez vsakega preiskovanja resnice izvršila. Terencu je šla vsa in edina vera. On je odločil o življenju in smrti posameznika in družine v vasi. Terenec je določil, komu in kaj je treba to noč "rekvirirati" v vrsti tistih poštenjakov, ki so nore početje komunistov najstrožje kot zavedni Slovenci obsojali. Terenec je bil tisti, ki je po naročilu OF posebno pazil na verne katoliške vaščane, katoliške fante in dekleta, ki so imeli vpliv na okolico. Na kratko:

Terenec nosi odgovornost za vse poboje, za vse rope, za vse požige v vasi! Brez njegove vednosti, dopustitve ali opustitve se ni v kraju ničesar zgodilo!

4.) OF (Osvobodilna Fronta) prinaša slovenskemu narodu peklensko svobodo. . .

Cilj komunistov je bil: po-
lastiti se za vsako ceno oblasti
in potem vladati!

Ker so pa komunisti dobro vedeli, da tega cilja mirnim potom pri narodu, ki je bil v bistvu trdno med seboj povezan in edin in v jedru tudi vedno tak ostal, ne bodo nikdar prišli; so storili vse, da bi med ljudstvo zasedali kaos, nered, nezadovoljstvo, sovraštvo med sosedmi, neednost v družinah. Narod se mora sam s seboj spreti, sam med seboj klati! — Razmere so bile komunistom več kot dobrodošle.

V takimenovani "Ljubljanski provinci" je vladal Lah po svojem starem načelu "divide et impera" — razdeli in vladaj. Lah sam se je po tem načelu trudil, da bi zasedal razdor med narod. Kar je Lah začel, so potencirali in kruto dokončali komunisti.

S svojo lažnivo propagando, s klevetami, zlasti pa s terorjem in atentati ter umori se je komunistom posrečilo napraviti tak prepad med teroristično manjšino in neoboroženo pošteno večino naroda, kakršnega slovenski narod v vsej 1400 letni zgodovini svojega obstoja še ne pomni.

5.) "Smrt fašizmu — Svobodo narodu!"

Ko je prišel komunist v mirno vas agitiral, ali kar je bilo najbolj pogosto, rekviriral — ropat — je dvignil desno roko stisnjeno v pest ter pozdravil: "Smrt fašizmu — svobodo narodu!"

Kdo si tega ne želi? Najbolj pa mirni slovenski kmet! Saj je moral mirno gledati, kako mu gine gozd, živina in drugo narodno bogastvo y nenasično fašistično žrelo. Pozdravno geslo je bilo prijetno za uho, toda v svoji pravi vsebini, v luči dejstev, samo v sebi prava kontradikcija! Navadni človek je v besedi fašizem videl res pravega fašista ali nacist. V črno ali rujavo srajčo, oblečeno, včlanjenega v to organizacijo, morebiti celo simpatizirja. Komunistu pa je ime fašizem pomenilo vse kaj drugega. Komunistu je ime fašizem pomenilo in še pomeni v prvi vrsti vernega slovenskega katoličana, slovenskega narodnjaka, ki v svoji verski in narodni zavesti ni mogel niti ni smel odobravati komunizma, kaj šele na kateremkoli področju s komunizmom sodelovati. Če to vemo, potem kaj lahko razumemo, zakaj se komunisti niso borili v prvi vrsti proti fašizmu ali nacizmu, navzlic njihovu pozdravu, ampak edino in najbolj srdito — proti lastnemu narodu. Geslo: S. F. — S. N. pomeni v njihovem pravem jeziku: Smrt narodu — svobodo komunistom!

Le to je prava resnica, vse drugo je laž!

Ali se potem, če to razumemo, moremo čuditi, da so vodilni komunisti ne enkrat podarjali na mitingih, da je njim popolnoma vseeno, če ves narod izgine, da ostane le deset čistokrvnih komunistov. Ali ne potrjuje dobesedno našo trditve verz znanega komunističnega pesnika Boga: "Tvoj bog je: rop, požig, umor!"

Držeč se tega gesla, so komunisti šli in zasejali pod kladivom, srpom in krvavordečo zvezdo peklensko svobodo v naš narod. Začeli so v jeseni leta 1941., in še dancs l. 1946. ni nehal srp žeti žrtev med slovenskim narodom. . . !

6.) Kozinčeva družina ena prvih žrtev brezbožnega komunizma

Kateremu Slovencu v domovini in izven nje ni znana tolikrat imenovana Ribniška dolina? Kaj vse vedo ljudje o njej prijetnega in smešnega povedati. Ribniška dolina je domovina lepe domače obrti "suhhe robe." In zlasti po njej je postala dolina sama še bolj pa njen prebivalec Ribničan znan širom sveta. Prav ima narodna pesem, ki poje: "Sem Ribničan Urban, po cajlem svajtu znan!"

V taj znameniti dolini, ne daleč vstran od glanega "mejsta" Ribnice, kakih 7 km zapadno proti Sodražici v vasi Zapotok, ki stoji zavita v sadno drevje, na pobočju hrička, na katerem kraljuje podružna cerkev sv. Marka, je tekla zibeljka Kozinčevemu rodu.

Oče Ivan Kozina in mati Franciška roj. Trdan, doma iz sosed. vasi Sušje, sestra znane zgodovinarja profesorja, duhovnika pok. Dr. Trdan Franceta, sta vzredila lepo, številno krščansko družino. Bog ju je obdaril z 11 stroki. Veselja, blagoslova božjega pa tudi križev in težav ni manjkalo v družini.

Najstarejši sin Janez se je kot dveletni otrok hudo prehladil in je po dolgem zdravljenju ostal sicer pri življenju do svoje mučeniške smrti.

Kar je Bog otroku na eni strani vzel, ga je pa na drugi toliko bolj obdaroval. Hromi Janez je bil silno bistre glave. Ker ni mogel hoditi v šolo, se je z očetovo pomočjo doma sam naučil pisati, računati, orati, tako da so ga mlajši bratje in sestre imeli za nekakega inštruktorja. Ako ni znal kateri rešiti šolske naloge, je prišel k Janezu in sta s skupnimi močmi nalogo pravilno rešila.

Marsikdo bi mislil, kako dolgočasno je moralo biti njegovo življenje: vedno doma, v vsem od vseh odvisen, brez možnosti za razvedrilo. Toda kdor je Janeza poznal, je dobil baš nasprotni utis. V vsem svojem velikem življenjskem križu ga niso našli nikoli žalostnega, pač pa vedno veselega, nasmejanega in zadovoljnega. Med svojim delom — izučil se je sam od sebe urarstva, po katerem je kmalu zaslovel po vsej dolini kot dober urar. — si je živjal vesele melodije, ali prepeval poskočne, pa tudi narodne pesmi. Proti večeru pa mu je prinašal pri delovni mizi dnevne novice radio. Iz dnevnih časopisov in radija je izbral, kako svet teče. Za položaj v svetu se je zlasti v času vojne zelo zanimal. Vaščani so prihajali zlasti ob nedeljah in poslušali slovenske oddaje — zlasti Dr. Kuharja, ki je ljudi svaril pred komunizmom — ki jih je pošiljal v svet radio London.

On in malo mlajši brat France sta bila glede svedovnega nazora komunizma in politike stih misli. Dočim je moral Janez vse življenje presedeti doma, je pa France videl in okušal svet v vsej njegovi resničnosti. Že kot 18 letni mladenič se je podal v Kanado. Želja po izboljšanju vsakda-

nega kruha, ga je vodila v tujino. V treh letih se je pričel angleščini ter si s pridnim delom prislužil lepo premoženje. Ta leta so bila zanj odločilne važnosti. V viharjih življenja si je utrdil svoj značaj in trdno prepričan v svojo vero in mladeniško moč se je vrnil domov. V tem času si je v spominsko knjigo zapisal verze, po katerih je uravnal vse svoje življenje:

"Kar svetega imaš v duši svoji,
Ne daj iztrgati nikdar!
Naj tudi drugo vse razruši
Usode trde ti vihar!"

Kot globokoveren fant, trden značaj in talentiran, ni čudno, da je postal nekaj idejni vodja katoliških fantov v okolici. V letih španske revolucije je iz katoliških časopisov in iz družtev spoznal teoretično komunizem. Opazil je, da se rdeča nevarnost, tudi v naši domovini, celo v ožji okolici, kljub strogi državni prepovedi vstrajno širi. Spoznal je na orožnih vajah in pri vojaki, kako so razni poklicni ljudje širili med moštvo komunistično propagando, kako so prav isti ljudje delali proti jugoslovanskim kristim, vohunili ter agitirali za Nemčijo. To pa je njega, kot zavednega Jugoslavana, peklo v dno srca. Opozarjal je tovariše, naj bodo previdni, naj nikar ne nasedajo komunističnim lažem in jim ravno tako dopovedoval, kaj vse bo prišlo nad domovino, če bodo ti ljudje prišli na krmilo. Jasno je, da so komunistični vodje že takrat postali pazljivi nanj.

7.) Velikonočni ponedeljek leta 1941

Po razpadu Jugoslavije se je France Kozina žalostno vrnil domov. Vedel je, da se bližajo ure strahot nad premagano, zapuščeno in po sovražnikih tako razdejano Slovenijo. V tej dobi se je odločil France, kakor vsa njegova družina in enako misleči fantje, da se bodo borili idejno predvsem in kar bo potrebno tudi z orožjem proti okupatorju, pa tudi proti največji laži vseh vekov — brezbožnemu komunizmu — za vero in dom!

Se se hrani fotografija, ko so se baš v trenutku, ko so pod zasjo korakale od Sodražice proti Ribnici laške horde in "junaško" zasedale premagano ležalo, na Velikonočni ponedeljek 1. 1941. fotografirali pod slovensko in jugoslovansko zastavo France in idejno enako misleči fantje iz Zapotoka. To je bila nekaka nema prisega, da bodo ostali kljub italijanskemu in nemškemu sovragu zvesti neomadeževani slovenski in jugoslovanski zastavi. To prisego so držali tako trdno, da so razen enega, ki se je 31. maja 1945, rešil smrti pred komunisti, v teku štirih let vsi darovali svoja življenja za vero in dom. . .

8.) Kdo je izdajalec, kolaboracionist . . . ?

Da bomo spoznali prave narodne izdajalce in kolaboracioniste, moramo omeniti tudi dogodek, ki se je pripetil na Velikonočni ponedeljek 1. 1941. Italijani so se kakor mravlje pomikali cel dan peš, na voh, v bojni opremi po cesti proti Ribnici. Popoldan je šel oče Ivan Kozina z nekaterimi možaki iz Zapotoka k popoldanski službi božji k Novi Štifti. Nazaj grede so šli skozi Vince ter opazili, kako so nekateri ljudje pozdravljali po fašistično italijanske vojake in jim veselo vzklikali. Oče Kozina je ves začuden nad tem dejanjem posvaril ljudi, rekoč: "Za božjo voljo, ljudje, kaj ste znoreli? Kaj vendar delate? Ali ne veste, da s takim dejanjem sami sebi v zobe pljuvate?" "Namesto, da bi zalovali nad propadom naše države, pa se še veselite in pozdravljate sovražnike!"

(Dalje na 5. strani)

KAY SHOE CO.

6418 St. Clair Ave.

FINO OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

Vesele božične praznike in srečno novo
leto želi vsem odjemalcemVesele božične praznike in
srečno novo leto želim
vsem odjemalcem

CLOVER DAIRY

Milk from Approved Dairies

JOSEPH MEGGLICH, lastnik

1003 E. 64th St.

ENdicott 4228

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VAM ŽELIJO

CARL G. OPASKAR, M.D.

ZDRAVNIK

740 East 152nd Street

Office: GLEnvile 3134

Res.: POTomac 8055

DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Ave.

HEnderson 4114

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK

Hippodrome Building

MAin 3786

Res.: WASHINGTON 0989

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO 1947 VAM ŽELI DOLGOLETNA
TVRDKA

TISOVEC REALTY

PRODAJA ZEMLJIŠČ, HIS IN TRGOVIN

Zglasite se na

1366 Marquette Ave.

Tel.: EN 4936

blizu St. Clair Ave. in E. 55 St.

Posluje v teh prostorih že 35 let

LICENSED REAL ESTATE BROKER

Buy . . . Sell . . . Trade

NOSAN'S SLOVENIAN HOME BAKERY

6413 St. Clair Ave.

ENdicott 1863

ZELI ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETOSe toplo zahvaljuje za dosedanje naklonjenost
in se priporoča še za naprej

KOZINČEVA DRUŽINA

(Nadaljevanje z 4. strani)

Pa mu je odgovoril znani vaščan, ki je bil kot krošnjar v Nemčiji vpisan v Kulturbund, ter seveda navdušeno pozdravljala Lahe z iztegnjeno roko: "Beži, beži, Kozinc. Sedaj so nastopili pravi časi za nas. Sedaj je šele prišel pravi red in blagostanje v našo domovino. Hitler in Musolini nam bosta dala kruha!"

Oče je vtihnil. Potem pa je pljunil na tla kot znak prezira nad norodnim izdajalcem, ki tako sramotno klečeplazi pred fašistom.

Dobra dva meseca po tem dogodku je ta mož kulturbundovec, izdajalec Jugoslavije Marn Janez, ki je težko pričakoval železnega reda Vikele Nemčije — čudno kaj — v trenutku, ko je kladivo v Moskvi udarilo na zvon svetovne Kominterne — postal iz zagrizenega oboževalca III. Reicha Stalinov hlapec — komunist. Smrtni sovražnik vseh kulturbundovcev, on bivši nacist, sovražnik "fašistov in belogardistov" t. j. vernih, narodno zavednih Slovencev. Kakšna strahotna logika! Kako kristalno čisti značaji — komunisti!

9.) Razmere po okupaciji

Po prihodu Lahov je bila v Zapotoku in okolici edinost. V veliki večini so bili ljudje proti okupatorju v srcu. Na zunan pokazati, bi to pomenilo smrt. Le dvojni tipi, predvsem nekateri od krošnjarjev, ki so po Avstriji krošnjarili in se zaradi boljše zasluzke vpisali v kulturbund so do 21. junija 1941. na moč hvalili Hitlerja.

France Kozina, ki je dobro poznal krošnjarsko življenje, saj je tudi sam krošnjaril po Avstriji, je vedel, v čigavi službi so ti ljudje, ki so za Judežve groše prodali svojo narodno zavest. Ne enkrat, ne prestanto je pobijal laži teh ljudi in svaril dobromisleče, naj jim ne verjamejo. Jasno, da je tem Hitlerjevimi, pozneje pa Stalinovim hlapcem postal Kozina živa vest in trn v peti.

10. Kladivo v Moskvi je odbilo polnoč

Položaj po vstopu Nemčije v vojsko z Rusijo se je pri nas na mah spremenil. Čeprav so bile simpatije ljudstva na strani Rusije, pa zopet ne zaradi komunizma, ki tako krvavo sesa ruske narode, ampak bolj iz nacionalnega slovanskega ponosa, je pač večina bila neka-ko vesela ob tem dogodku, saj je morebiti prišel le čas, ko se bosta oba totalitarizma, eden krutejši kot drugi, za mirno človeštvo pa oba enako nevarna, v boju drug z drugim sama uničila.

Čudovita sprememba pri ljudeh, ki so vse do slej agitirali za fašizem in nacizem. Je li mogoče, da more človek kar čez noč menjati svoj svetovni nazor? Pri značajih je kaj takega nemogoče. Pri komunistih, ki so brez slehernega značaja, je to le vprašanje diktata Kominterne.

11.) "Rop, požig, umor!"

Ze poleti, še bolj pa proti jeseni in na zimo so se pojavili skrivnostni "borci" ter povzročali mala sabotažna dejanja. Najvažnejše njihovo delo je bilo mazanje lepih hišnih zidov z nelepimi komunističnimi znamenji. Ta golazen je bila prava nadloga za gorske vasi. Ne prestanto so zahtevali od teh kmetov živeža, prenočišča, oblake, živino. Če niso hoteli dati, so si sami s silo vzeli. Kdor se je pa le preveč upiral, so ga kot "narodnega izdajalca" "likvidirali," ali po domače povedano, ubili. Ne prestanto je bilo slišati in brati v časopisu, da so ti roparji ubili tu dobrega fanta, tam dekle, zopet družino itd. Ljudje so se začeli spraševati, kdo je ta, ki tako dela, in s kakšno pravico

to dela. Pa si dobil takoj odgovor: "Edina prava oblast v Sloveniji je NOV (narodna osvobodilna vojska) in OF, in ona dela kar hoče!" Čudna je a narodna oblast, ki tako brezmišlno pobija sinove lastnega naroda, ki uničuje premoženje svojega naroda, ki zaradi nje Lahji požigajo cele vasi, ljudi pa odvažajo v internacijo!

OF se bori za svobodo. Za svobodo pa je treba žrtvovati blaginjo posameznika. Vse prav. Toda prvo in glavno vprašanje je: "Za čigavo svobodo se OF bori?" Za svobodo slovenskega naroda? Prav gotovo ne! Za svobodo naroda se bori tisti, ki kljub nujnim žrtvam ščiti življenja in premoženje ljudi. Za tako svobodo se pa OF od vsega početka do danes ni borila. Dobro vemo za kakšno svobodo se je OF borila in se še bori. Za "svobodo," ki naj zasije na pokolišču slovenskega naroda morebiti desetim čistokrvnim komunistom. Hvala lepa ti, o predraga OF, za tako nežno skrb!

12.) Vsi v hribe...

Spomladi leta 1942 so hoteli komunisti s propagando in terorjem spraviti čimveč fantov in mož pa tudi deklet v hribe. Tudi v Ribniški dolini so imeli komunistični terenci inšicirati med ljudmi občutek nesigurnosti. Njihova naloga je bila, širiti gorostasne vesti o počenjanju Lahov. Kmeti so ti delomržezi prepričevali, da je sedaj nastopil čas, da se ves slovenski narod upre okupatorju itd. Kako velika laž, naperjena na samomor naroda je bila ta peklenska propaganda, če pomislimo, da je Nemec podil na višku svoje moči Ruse proti Stalingradu. In sedaj naj se mali slovenski narod s par puškami upre temu okupatorju! Sinovi očeta laži so skrbili, da so se ljudje začeli res bati in se čutili nesigurne. Iz gore je OF po terencih pošiljala pozive fantom, da se morajo javiti zaradi mobilizacije v NOV. Kdor se ne bi odzval, ga bo OF sodila kot izdajalca.

Na drugi strani so bili pa Lahji silno veseli tega pojave. Imeli so tako vzrok uničevati slovenski življenj. Z najstrožjimi kaznimi so prepovedali ljudem podpirati komuniste v hribih. Če so opazili, da so se kje pojavili komunisti, so brez nadaljnega vasa požgali, ljudi pa ali odpeljali v internacijo, ali pa pobili kot simpatizirajoce komunistov.

Tako je po zaslugi OF prišlo ubogo ljudstvo med dva ognja. Če podpira, četudi nerad, komuniste, mu grozi smrt od Lahov. Če ne da komunistu, ga bo ta kot narodnega izdajalca in fašista umoril! Kateremu narodu si, slovensko ljudstvo, v svojem trpljenju podobno?! Kdo more prav razumeti tvoj boj za obstanek?!

13.) Komunisti snubijo Kozina Franceta

Kozinčeva družina se je v teh razmerah zavedala resnosti položaja. France je vedel, da ga hočejo komunisti na vsak način pridobiti na svojo stran, in s tem seveda tudi njegove somišljenike. Najprej so ga hoteli z lepa prepričati, kako je on potreben s svojim velikim ugledom za OF. Obeta- li so mu lepe službe in časti. Ko so videli, da s to vabo nič ne opravijo, so ga začeli strašiti, mu groziti. Tako so poslali nekega dne do zob oboroženega komuniste Akija, da bi ga skušal z grožnjo pridobiti. Akij, komunist, ki se je boril v vrstah španskih komunistov, mu je razložil cilje, ki jih zasleduje OF! Potem pa je France, ves ogorčen nad toliko podlostjo, udaril ob mizo, in

vzkliknil: "Kaj, vi me hočete prepričati, da se borite za Jugoslavijo! Pokažite mi svojo vojaško knjižico. Je nimate? Jaz jo imam. Glejte jo. Ta mi ukazuje boriti se za Jugoslavijo ne pa vi v vaša banda. Zapomnite si to vi in vaša OF!"

France je dobro vedel, kaj je govoril in tudi lahko vedel, kaj ga čaka. Tudi Akij je pri odhodu vedel, kaj se bo zgodilo. Toda France ni popustil in se ni ustrašil. Rajši si izvoli smrt, kot pa samo en trenutek delati za komunizem.

14.) Mobilizacijsko mesto Travno gora

V začetku maja 1. 1942. so komunisti zopet poslali na fante v vasi sodraške občine poziv, da se morajo brezpogojno odzvati mobilizaciji v Travno goro. Zapotoški fantje so bili zelo nesigurni. Mnogi so se posvetovali s Francetom, kaj je storiti. France jim je rekel: "Jaz se tej komunistični pasti ne dam ujeti. Ostal bom doma. Naj se zgodi, karkoli!" Medtem ko so mnogi fantje odšli bolj iz strahu kot pa morebiti iz prepričanja v goro, so France in njegovi somišljeniki ostali mirno doma.

Karabinerji v Sodražico so vedeli, kaj so komunisti pripravili. Še isti dan, ko so fantje in možje odšli v goro, so dali karabinerji proglas na domačine. Ako se ne bodo ljudje vrnili v teku 24 ur na svoje domove, bodo v vse tiste vasi, o kdor je kakšen odšel do tal požgali! Župan in še nekaj občinskih mož je moral nesti ta ukaz na komando OF v Travno goro. Seveda so se komunisti tej deputaciji smejali ter strogo zabijali mobilizirancem, da ne smejo pobegniti. Moštvo pa, ki je zvedelo, kaj se bo zgodilo z njihovimi domovi in domačini, se je še tisti dan podalo po skrivnih potih domov.

Komunisti so videli polom svoje propagande. Ljudstvo noče biti pokorno "narodni oblasti." Kdo je kriv te fijaske? Kdo drugi kot tisti, ki so ostali doma in tako škodovali na ugledu "udarnosti delovnega ljudstva."

15.) "Svobodna republika Sodražica"

2. maja 1942 so laški kara-

binerji nenadoma zapustili Sodražico ter se umaknili v Ribnico. Ko je to opazila komunistična druhal, ki se je klatila po gori, se je še isti dan zbrala na zapadni strani trga Sodražice in slovesno in "zmagovito" vkorakala v trg brez slehernega boja, ter tako "osvobodila" Sodražico. Sodraški komunisti Kovačiči, Drobnič, Ivanci, Fajdiga, Mikolič, Lovrenčiči itd. samo mogotci, so razcapano novo "oblast" priščno pozdravili.

"Hrabra" komunistična vojska je začela še isti dan "strategično" zasedati brez slehernega odpora od sovražnikove stranji ozemlje "Svobodne partizanske republike Sodražice." Ker leži vas Zapotok prav na meji med sodraško in ribniško občino, je postala občinska meja naenkrat znamenita "državna meja" med "svobodno republiko" in "zasušnjemim ozemljem okupatorja." Da bi sleherni inozemec, ki bi skušal prestopiti "državno mejo," vedel, kje se začneja prav za prav "osvobojeni" teritoriji, so v ta namen komunisti obesili pod Zapotokom na brzojavni drog velik venec z napisom: "Živela svobodna republika!"

Dne 29. maja dopoldan je prišla v Zapotok posebna komunistična patrulja. Hodili so od hiše do hiše in povpraševali po orožju, ali sploh po vojaškem materialu. Saj ljudstvo mora za ljudsko vojsko samo skrbeti tudi z orožjem! France Kozina je kakor drugi narodno zavedni fantje imel svojo puško skrbno shranjeno. Bil je pripravljen z njo, ko bo nastopil primeren čas in ga bo legala jugoslovanska oblast mobilizirati na orožje upreti se okupatorju. Ko je patrulja vprašala Franceta po puški, ji seveda ni razodel svoje skrivnosti. Da bi patruljo čim prej odpravil, ji je prinesel sanžer od mitraljeza, ki ga je pobral v starini.

16.) Mučeništvo se pričinja

Prijatelj, s katerim sta se tisti dan pogovarjala, pripoveduje, da je bil videti France silno zamišljen. Bojeval je strašen dušni boj. Slutil je, da od teh ljudi ne more nič dobrega pričakovati. Kaj mu je storiti? Pustiti očeta, mater,

hromea Janeza, sestre in domusodi komunistov ter bežati, dokler je še čas? Ali pa počakati in se morebiti žrtvovati za družino in somišljenike? Ako beži, se bodo komunisti po svoji navadi znesli nad družino. Če ostane je v gotovi nevarnosti sam! In izbral si je zadnje! Prijatelj mu je svetoval, naj beži in to takoj. France je svet odklonil in čakal, da je prišlo, kar je prišlo...

Kmalu po kosilu je prišlo precej komunistov z dvema mitraljezima v Zapotok. Posedli so pod Kozinčevu hišo. Poveljnik je bil Akij. Anton Lesar je njega in še nekaj višjih povabil na mošt.

Nekako ob 2. uri pride Akij v hišo in vpraša Milko, ki je šivala, kje ima fante. "Nimam nobenih fantov." "Ali veš, s kom imaš opravka, če ne poveš takoj, kje imaš fante, bomo drugače orala!" zarohni besni Akij. "Nimam nobenega fanta," odvrne Milka, "pač pa štiri brate." Medtem je oče prišel domov. Akij je zahteval, da pokliče Franceta.

Ko France pride pred hišo, ga Akij surovo nahruli in zahteva od njega puško. France se zagovarja, da nima nikake puške. Tedaj mu krvnik nastavi pištolo na čelo, pogleda na uro in pravi: "Sedaj je ura pet minut do pol treh, ko bo ura pol treh, mora biti puška tu!" France je takoj spoznal, da je v pasti in da je komunistom puška le pretveza, da ga lažje ujamejo. Šel je po puško in jo izročil.

Tedaj pa prime Akij v roke kol in začne z njim vpričo očeta neusmiljeno udarjati po Francetu. Nič ni gledal, kam je padlo. France pa je kljub temu, da je bil močnejši od nasilneža, ostal miren in se mu ni uprl. Ko se je Akiju kol zlo- mil vsled prehudih udarcev, je nadaljeval svoje "osvobodilno" delo nad nedolžno žrtvijo z nogami in brcami. Neusmiljeno ga je suval, medtem pa klet in zmiral.

Ko sta mati in sestra zaslišali neko kričanje, ki je prihajalo od domače hiše, sta prihiteli preplašeni domov. Nudil se jima je strašen prizor. Tudi vaščani so se zbrali okoli hiše in nemo opazovali suroveža.

Mnogi med njimi so to dejanje odobravali. Ko preneha s pretepanjem, se Akij obrne do vaščanov: "Sram vas bodi, da ste imeli tako dolgo ta gnoj med seboj. Ali niste mogli že prej sami pomesti z njim? No, vendar se je nekdo našel, da je tega psa nam naznanil, da dobi svoje zaslužno plačilo!" Domači so na vse načine prosili, naj Franceta izpusti, saj ni komunistom in nikomur nič hudega storil. Vsled bolečin in trpljenja je France trpel veliko žejo. Prosi, naj mu pri- nesejo vode. Oče mu hoče dati mošta, pa mu ga Akij vzame iz rok s pripombo: "Tudi za nas ni bilo, ko smo prosili, mošta. Sedaj ga tudi on ne bo žrl!"

Pri podružni cerkvi sv. Mar- ka nad vasjo je zazvonilo 3— spomin Gospodove smrti; — bil je namreč petek. France je dobro vedel, da sliši te njemu tako drage zvonove zadnjikrat. Zvonovi naznanjajo tudi njegovo mučeniško smrt. Za trenutek se zbere v duhu in prosi prav gotovo Umirajočega na križu, naj mu da moči, da bo vstrajal, neomajno vstrajal do konca...

Iz trenutne notranje zbrano- sti, ga je predrnil živžg Akij- ja. Na dano znamenje je četa komunistov obkrlila Franceta ter ga odgnala od rojstne hiše smrti nasproti. France je mol- če odhajal. Le oči so iskale drage svojce, ki so morali pre- stajati strašne trenutke bridke ločitve zatraženi v sobi. Se zadnji pogled na toliko mu dra- gi rodni dom in zbogom za ve- dno...

Kot zločince so Franceta pri- gnali v Sodražico. Zaprli so ga v prostore Fajdigove gostilne. Nemalo se je France začudil, ko je zagledal, da so v istem prostoru zaprti Ivanci, Kap- rol, glavni podpiratelji soda- ške OF. Pač tudi tu prihaja do veljave stara resnica: Ot- roci revolucije udarijo naj- prej po svojih starših!...

Takoimenovano sodniki si sprva niso bili na jasnem, kaj naj bi z njim naredili. Ali naj ga poskušajo še zadnji moment pregovoriti in tako izpustiti, ali pa naj ga obsodijo na smrt. Bi- li so si v svesti, da si bodo sim- patije ljudstva vsled umora vplivnega fanta obrnili proti

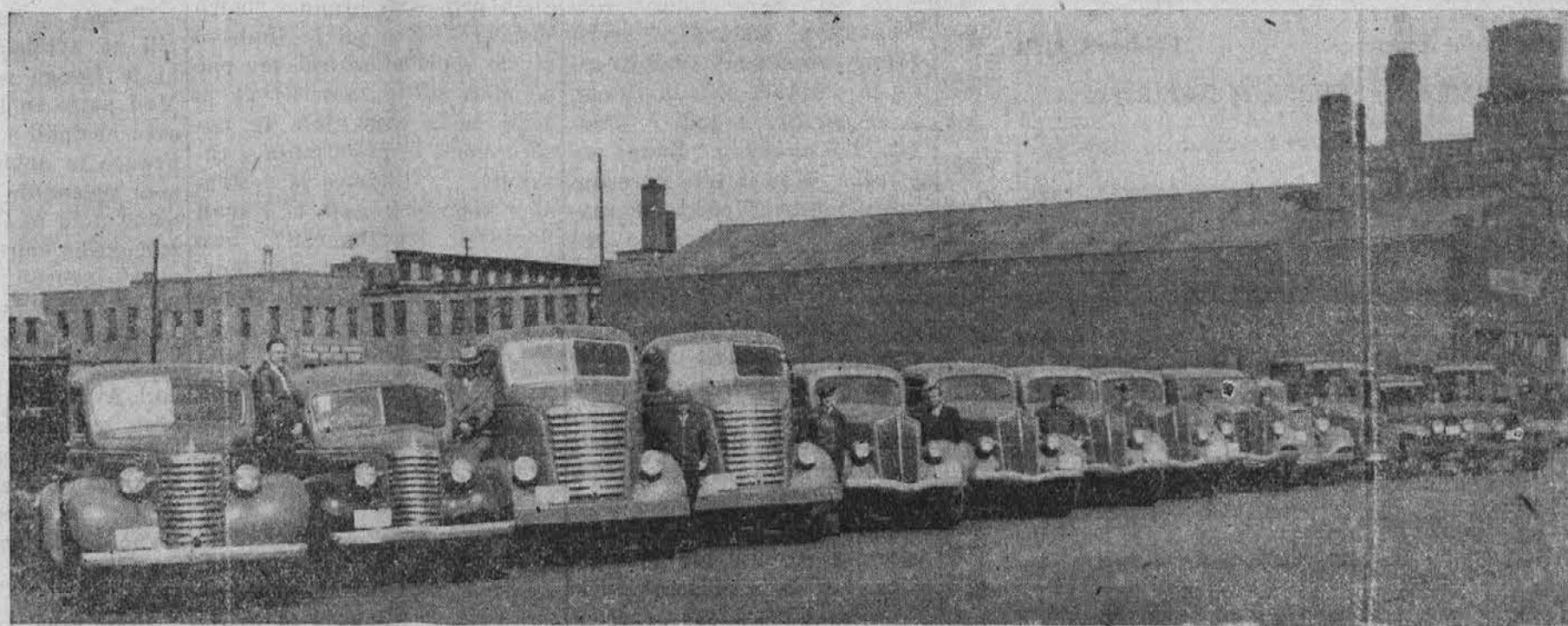
sebi. Franceta je stražil par- tizan Lušin Ludvik iz Lipovš- čice. Ne da se dognati, ali je bil on deligiran od "sodnikov", ali ne. Dejstvo je, da je skušal Franceta pregovoriti. Sam Lu- šin Ludvik je izjavil tole: "Francetu sem prigovarjal, naj bo pameten. Naj reče, da se strinja z OF in da hoče sode- lovati z njimi. France Kozina je pa neprestano zatrdjeval, da tega storiti ne more. Naj mu store, kar hočejo, on ostane to, kar je bil!" Po tem prigovar- janju je bil France poklican pred "sodnike". Kako se je zagovor vršil, kako se je sodba glasila, se ne da z natančnost- jo dognati. Dejstvo je to, da je bil France pred "sodniki" trden, čeprav so ga neusmilje- no pretepli in mučili.

17.) Franceta peljejo v smrt

Tisti večer se je nekako oko- li polnoči ustavil sodraški au- tobus pred gostilno Fajdiga. Vrata sobe, kjer je France prežival zadnje trenutke svo- jega življenja, v molitvi in dušni zbranosti, so se nenado- ma odprla. Oborožen stražar ga je odvedel na avto, ki je ta- koj oddrdal v temno noč pre- ti Boncarju. Mirno kot da bi se peljal na izlet in ne v smrt, je France prebil celo vožnjo v avtomobilu. Pod Boncarjem se je avto ustavil. Krvniki in žr- tev so izstopili. Še nekaj tren- utkov in konec bo mladega, idealov polnega življenja...

Luna je medlo posijala zdaj pa zdaj izza oblakov. Pa se je zopet skrila, kakor da jo je sram, da pošilja žarke nad zverine v človeški podobi. France je nastopil zadnjo pot po strmini navzgor smrtno utrjen. Vsled bolečin in mu- čenja je med potjo večkrat omedlel. Toda krepek udarec komunistu ga je zopet prikl- cal k zavesti. Polasi je prišel v spremstvu rabljev na kraj, ki je bil že pripravljen za njegov zadnji počitek. Ni bila to mehka postelja, tam doma v Zapotoku, katero je mati vsako jutro tako skrbno zrahljala in postlala. Pač pa ravnokar iz- kopan grob, ki ga je z grozo vabil v svoje hladno naročje.

Kako skrivnostno je ta kraj. Kakor dolina smrti! Kakor po- kopališče v temni, pozni uri. Kako da diši po krvi! Kako tu- di ne? Saj so pred dobro uro (Dalej na 6. strani)

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem našim odjemalcem
in prijateljem!

The Double Eagle Bottling Company

JOHN POTOKAR, President

JOHN POTOKAR, Jr., Vice President

EDWARD POTOKAR, Secretary

6511-19 St. Clair Avenue

Henderson 4629

Cleveland 3, Ohio

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vam želita in se toplo priporočata

ČEVLJARJA

JOHN HACE . . . 6210 Bonna Ave.

FR. LONGAR . . 6630 St. Clair Ave.

GEORGE KOVAČIČ

JUGOSLOVANSKA BRIVNICA

6312 St. Clair Avenue
(v Hrvatskem narodnem domu)

želi vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem obiskovalcem in prijateljem

Se lepo zahvaljuje za obisk in se priporoča
tudi v bodoče

MR. in MRS. ANTON PETKOVSEK

965 Addison Road

HENDERSON 4893

ZGANJE - PIVO - VINO

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želiva vsem odjemalcem in prijateljem

MILLER BROTHERS

OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

6307 St. Clair Ave. in 7026 Superior Ave.

vošči vsem odjemalcem, prijateljem in znanem
vesele božične praznike in srečno novo leto

FRANK MACK in JOHN KOVACIC

REALTORS — BROKERS LICENSE
COMPLETE REAL ESTATE SERVICE
FIRE INSURANCE

6603 St. Clair Avenue

EXpress 1494

Želita vsem skupaj vesele božične praznike in
srečno novo leto

ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.

6532 St. Clair Avenue

ENDicott 3154

TRGOVINA S STENSKIM PAPIRJEM

Venetian Blinds in zastori narejeni po naročilu

Vesel božič in srečno novo leto!

FRANK LONGAR

MESNICA in GROCERJA

4030 St. Clair Avenue

HENDERSON 7182

Zeli odjemalcem in prijateljem vesele božične
praznike in srečno novo leto!

Se toplo priporoča

Vesele božične praznike in srečno novo leto želita

J. SUSTERSIC - F. HRIBAR
lastnika

HECKER TAVERN

LIQUOR - BEER - WINE

1194 East 71st Street

ENDicott 8866

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

vošči

FLAISMAN CAFE

LIQUOR - BEER - WINE - SANDWICHES

6400 St. Clair Avenue

KOZINČEVA DRUŽINA

(Nadaljevanje z 5. strani)

pretrgali nit življenja 16 ciganom, ki sta jih še isti dan aretirala pod Zapotokom Pajnič Alozij in Francej Janez iz Zapotoka ter jih izročila v smrt. Morebiti je presekali skrivnostno tišino še zadnji vzdihljaj mlade ciganske matere, ki je prav v trenutku, ko je zapela strojnica svojo mrtvaško himno, še zadnjikrat poljubila in stisnila k sebi nedavno rojenega otroka, potem pa se je zadeta od krogle s krvavim otrokom na prsih zgrudila v jama.

Franceta so postavili tik pred rob jame. Očividci — komunist — ki je bil pri umoru udeležen, pripoveduje, da je tisti čas luna posijala na ta groze polni kraj. France je stal mirno in zrl v grob. Kar potegne iz žepa mašno knjižico, iz katere je še isto jutro črpal duhovne hrane pri sv. maši pri Sv. Marku, in začne v svitu lune moliti.

Nenadoma spreleti smrtno tišino pok iz puške. Iz neposredne bližine je poslal krvnik Kovačič Jože iz Zigmarić Francetu kroglo v glavo. Ta se je zgrudil v jama z obrazom naprej. Nek komunist iz Ljubljane mu je potegnil čevlje iz nog in si jih seveda pridržal. Mašna knjižica je Francetu padla iz rok. Pogrebci so jo položili na njegovo hrbtno stran in začeli zapisati grob. Se par lopat prsti in krvavi posel je bil končan.

Se isti dan so se krvniki ustavili v gostilni pri "Štebenkarju" v Podklancu. Nek Ljubljanečan je kazal žilovko, s katero je pretepal Franceta. Morilec Kovačič Jože pa se je neslano norčeval, da je imel "ta hudič možganov kot en vol in da kar ni hotel erkni".

18.) Komuniste je nemogoče prekositi v laži

Potem ko je ljudstvo v dolini zvedelo, kaj se je zgodilo s Francetom, je zverinski umor mladega 32 letnega fanta odločno obsodilo. Sodražica OF je opazila to nezadovoljstvo, pa se je takoj poslužila laži: "France ni ubit. Dobro se mu godi. Je šel za tri tedne na neko zaslivanje in se bo kmalu vrnil." Da bi ljudi, zlasti tiste, ki ne znajo sami misliti in ki ne razločijo laži od resnice, prepričali, da France res živi, so se poslužili celo Francetove matere v vrho zlobne propagande: "Mati sama je obiskala sina in videla, da se mu dobro godi!" Podlost, ki ji ni enake. Zakaj vse te laži? Ker je bilo prve dni ljudstvo preveč potrto in razburjeno, in pa hoteli so biti kljub krvavim rokam čisti pred narodom. Najbrže so prav zaradi prevelikega ogorčenja ljudi opustili načrt, ki so ga čez dobra dva meseca kruto uresničili. Ze takrat so imeli namreč namen, pobiti vso Kozinčev družino. To potrjuje poleg drugega izjava Košorok Marije iz Sinovice, matere štirih aktivnih komunistov. Sin Jože Košorok, učitelj, je bil tisti čas sekretar OF odbora v Sodražici in kot tak je moral tudi precej komunističnih skrivnosti vedeti. Ta žena je bila namreč silno začudena nad tem, da niso tudi ostale družine pobili in to je tudi javno zahtevala.

Ko so Kozinčevi še isti dan 30. maja 1942 zvedeli, kaj se je s Francetom zgodilo, jih je silno prizadelo. Komunisti iz vasi in okolice so prihajali in skušali družino potolažiti, češ, da dobro vedo, da se Francetu ni nič hudega zgodilo, da pošilja celo tople pozdrave, pa so pozabili povedati, da prav gotovo iz drugega sveta. V isti sapi pa so zahtevali Francetovo obleko, čevlje, sploh vso njegovo premičnino. Tako so "rekvirirali" v imenu "svo-

bode" vso Francetovo lastnino.

Katoliška slovenska dnevnik "Slovenec" in "Slovenski dom" sta kmalu po zločinu obširno poročala o umoru Kozinčeve Franceta. Ko so komunisti časopis dobili v roko, so prišli nad očeta, kot da bi on poslal to poročilo v Ljubljano. Oče jim je zatrejal, da nima nikakih zvez z Ljubljano, da kaj takega tudi poročati ne bi mogel, ker ni dobil od OF nikaškega uradnega obvestila o Francetovem umoru; nasprotno neprestano mu zatrjujejo, da France živi. Ker je komunist spoznal ironijo v teh besedah, mu je zagrozil, da ga bo poslal tja, kjer leži sin, ako se bo še naprej iz komunistov norčeval. Klasičen zgled komunistične logike! Krasen primer komunistične resnicoljubnosti.

19.) Zgled vernega očeta

Kljub temu da je mučeniška smrt sina napravila na očeta globok vtis, se je ta pokazal v teh najtežjih urah svojega življenja res moza globoke vere. "Nobenega maščevarja ne želim. Bo že Bog poplačal vsakemu po svojem zaslužnju. Prosim samo, Gospod, da bi nedolžno prelita kri izprosila pri Tebi to milost, da bi zaslepljeni slovenski komunisti spoznali svojo zmotu in se skesani vrnili k Tebi!" Tako je oče zavračal maščevarne misli, ki so ga obdajale, posebno še, ker je moral gledati med svojimi sosedmi krivce sinove smrti.

20.) Konec "svobodne republike"

Komunisti so Sodražico dobesedno "osvobodili." Lah, ki se je umaknil iz manj prometnih predelov dežele in osredotočil svoje sile na pripravih mestih, je s tem izpolnjeval samo svoj načrt. In ta je bil: uničenje slovenstva!

Ze nekaj dni po "osvoboditvi" trga Sodražice so se pojavila na nebu bombna letala. Ljudje niso niti najmanj pomislili na kakšno nevarnost, zlasti partizanski ne. Zaverovani so bili, da jim sedaj, ko so "svobodni," ne more nihče do živga. Da celo z veseljem so opazovali, kako so bombniki krožili nad trgov in se spuščali niže. Partizani so namreč malo prej javili, da bodo ruski avijoni v bližnjih dneh pripeljali hrano v "novo državo." Ker pa je ljudstvo živelo v pričakovanju, mu pač ne more nihče zameriti, če je mati želja zamenjala te nosisle smrti in razdejjanja z ruskimi . . . Ljudstvo je nestropno s komunisti vred, ki v svoji "vojaški izvežbanosti" niso prepoznali laških bombnikov, opazovalo manevriranje in čakalo na moko.

"Bum . . . bum . . . bum . . ." Je to mar tako močna ruska moka? . . . ali morebiti vreče pokajo? . . . ali pa, gorje nam, smo se zmotili in nas Lahi bombardirajo?! Na žalost, toda z vso kruto resničnostjo so ta letala nosila skraj sleherni dan skozi en mesec smrt, razdejjanje in ogenj nad Sodražico in bližnje vasi.

Komunisti pa so sredi ruševin, ožganih zidov, sredi krika opustošenih in uničenih kmetov, sredi nekdanjega trga Sodražice peli pesem "O svobodni slovenskega ljudstva!" "Svobodna republika je kmalu zgubila samostojnost. Lahi so v takimenuvani ofenzivi koncem julija zasedli vasi in Sodražico brez najmanjšega komunističnega odpora. Ti 'junaki' nove dobe so bežali na vse hlače pred enako hrabrim laškim sovragom. V Sodražici so Lahi pokazali svojo resnično dva-tisočletno rimsko kulturo. Kar je ostalo celo pred bombardiranjem in kanonado so sedaj laški vo-

jaki razstrelili in požgali. Po svojih ruševinah je Sodražica najbolj prizadeti kraj v vsej "Ljubljanski pokrajini."

Fantje in moški so se začeli po tej ofenzivi vračati domov. Do grla so bili siti komunistične svobode. Pa zopet novo presenečenje. Ko so Lahi videli, da je večina moških prišla domov, so jih pozvali v Sodražico, zaprli in odpeljali v internacijo. Tako so prišli reveži po zaslugi OF iz dežja pod kap. Vsak moški od 15. do 50. leta je bil odposlan v internacijo na Rab, Gonars, Treviso itd.

Sad "svobode," ki so jo prinesli našemu ljudstvu zlobni norci je bila: lakota, razvaline, umorjeni, odpeljani moški, beda in žalost po družinah!

21.) Izkop in pogreb Kozina Franceta

Ko so se po ofenzivi razmere zopet nekoliko normalizirale, so domači Kozinčevi začeli misliti, da bi prepeljali čimprej Francetovo truplo na blagoslovljeno zemljo domačega pokopališča k Sv. Marku. Da bi prisostvoval izkopu in pogrebu je prišel domov tudi sin Mirko, bogoslovec iz Ljubljane. Italijani so prekop dovolili. Dne 16. avgusta 1942 so se odpeljali s krsto na avtobusu po Francetovo truplo. Grob so kmalu našli. Roka neznanega prijatelja je napravila na grobu križ iz izstreljenih patronov . . . Prst, ki je pokrivala truplo le za dober pedenja na debelo, je bila kmalu odstranjena. Franceta so takoj prepoznali, čeprav mu je bila glava popolnoma razbita. Na sebi je imel zametno obleko, na nogah nogavice, na hrbtu je ležala odprta mašna knjižica. Ko je Mirko privzdignil suknjič in srajco na hrbtu, je bilo opaziti znake strahnega trpljenja. Vsa hrbtna stran je bila polna temnih, črnih kolobarjev ali peg, znamenje pretepanja. Ustreljen je moral biti zadaj v glavo iz neposredne bližine in sicer z "dum, dum" kroglo, ker mu je levo polovico lobanje in obraz popolnoma razneslo. Roke mu niso bile zvezane, kakor so navadno pri komunističnih žrtvah, prav tako tudi noge ne. Z ozirom na dejstvo, da je truplo ležalo že preko dva meseca v zemlji, se je duh po razpadanju le malo zaznal.

Truplo mučencevo so naložili na avtobus, prav na isti, ki je živga odpeljal v smrt. Med potjo so ljudje po vaseh avto obsipali s cvetjem. Mrtev France je dobival med ljudstvom priznanje za svoje nesebično delo in še bolj za svojo mučeniško smrt. Ni bil to mrtvaški sprevod. Bolje rečeno, bil je triumf mučenca.

Sodražica je sprejela mučencevo truplo nad vse slovensko. Avto se je ustavil prav na istem mestu, kjer je stal tedaj, ko so živga naložili. Velika množica ljudi z duhovščino na čelu je s svojo navzočnostjo javno protestirala komunistično barbarstvo in dovolj zgornjo obsodila komunizem.

Prav tako so v rodno vas Zapotok prihiteli ljudje z vse doline k pogrebu. Tako krasen mrtvaški sprevod kot ga je doživel mučenec Kozina France, ga ni doživel še nihče v okolici. To ni bil pogreb mrtiča, to je bil slovesen pohod zmagovalca nad zlom. Kar pa je glavno pri tem, se je ljudstvo zbralo brez vsakega pritiska. Komunistični vaški zastopniki — terenci — so celo grozili, da se pogreba ne smejo udeležiti. Toda ljudstvo, ki je videlo v tej žrtvi samo sebe, se ni ustrašilo čvekačev, ampak javno pokazalo, da ni bilo, ni, in ne bo nikoli za "svobodo," ki jo krvavo izžareva komunistična peterokraka zvezda, ki hoče zasijati (Dolje na 7. strani).

Treat Your Feet to
**MASSAGIC
COMFORT**

He won't change
from shoes to slippers —
he's enjoying Massagic Comfort

When you wear Massagic Shoes, there's no yearning to spend the evening in slippers after a strenuous day. Your feet stay fresh longer—because Massagic's patented, resilient air cushion pillows every step and the exclusive Arch Lift gives needed support. For shoes with smart styling, but always ranking first in true foot comfort—come in today and ease your feet into a pair of Massagics.

Weyenberg
MASSAGIC
Air Cushion Shoes

VESELE
BOŽIČNE
PRAZNIKE
IN

SREČNO
NOVO
LETO
ŽELIM

ODJEMALCEM
IN
PRIJATELJEM

Se
toplo
priporočam

Louis Majer
TRGOVINA FINEGA OBUVALA

6410 St. Clair Avenue

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO
VOŠČITA VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

MRS. MARY TRAMPUS in SIN

GROCERJA in MESNICA

4110 St. Clair Ave.

ENDicott 9204

Se priporočata še v bodoče

Za darila, okraske in zavijalni papir za darila
se izplača kupovati pri

TAYLOR VARIETY
(5c & 10c to \$1.00 Store)
6714-16 ST. CLAIR AVE.

ANTON MARTINČIČ

GROCERIJA in MESNICA

5919 Prosser Ave.

HEnderson 0982

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Najlepše se zahvaljujemo za naklonjenost v tekočem letu in se toplo priporočamo tudi za bodoče leto

A. BROFMAN

DEPARTMENT STORE

Dry Goods . . . Ladies' and Gents' Furnishings

6806 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ROGEL IN SIN

6526 St. Clair Avenue

KROJAČNICA in ČISTILNICA OBLEK

Želiva vesele božične praznike in srečno novo leto vsem skupaj

LOUIS LAUTIZAR

1195 E. 71st St.

HEnderson 0675

GROCERIJA in MESNICA

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem

**D. LUSIN'S
SOHIO SERVICE STATION**

6002 St. Clair Avenue

Se priporoča, da ga obiščete, kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avtomobil

BOŽIČNA DARILA

Toplo se priporočamo za nakup božičnih daril, kajti imamo lepo izbiro za vso družino.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

PAULINE STAMPFEL

6108 St. Clair Avenue

MODNA TRGOVINA ZA ŽENE, DEKLETA, MOŠKE

JIM OKORN

SLOVENSKI KROJAČ in ČISTILNICA OBLEK

6906 St. Clair Avenue

Vsem skupaj želimo vesel božič in srečno novo leto Se priporočam

KOZINČEVA DRUŽINA

(Nadaljevanje z 6. strani)

tudi na slovenskem nebu . . .

Kako kratko in puhlo je vesele zločincev! Mislili so, da so se znebili najnevarnejšega tekmeča. Pri tem pa niso pomislili, da bo njegova kri rodila sto drugih. Hoteli so za dušiti njegovo katoliško prepričanje, pa se niso zavedali da bo Francetov duh živel . . . Prepričani so bili ob njegov smrti, da so zmagali. Velikostna manifestacija mučencov pa jim je bil dokaz, njihovega moralnega poraza. Verjame mo, da komunisti kaj takega niso pričakovali. Videli so, da je ljudstvo, o katerem so trobili, da je na njihovi strani spregovorilo, čeprav brez besede, proti njim. Toda če ta koj ne spravijo to ljudstvo zo pet v šah, so zgubljeni. Kaj storiti?

22.) 26. avgust 1942

Komunistom je bila vsa Kozinčeva družina že od vsega početka trn v peti. Zaradi njegovega vpliva na vaščane in o kolicane, predvsem pa vsled odločno odklonilnega stališča proti vsemu, kar diši po komunizmu, je bilo treba to družino na vsak način "likvidirati." Obsojena je bila na smrt že s Francetom. Vsled strahu pred ljudstvom ali pa morebiti še iz katerega drugega razloga, so eksekucijo preložili. Propagando proti družini so pa vstrajno širili. V Ribnici so rdeči gorečniki po gostilnah javno govorili, da je treba Kozinčevo izdajalsko gnezdo takoj pobiti . . .

Pokojni Anton Zadnik, cerkovnik pri Sv. Marku je Kozina Mirkotu dne 30. oktobra pripovedoval, da so komunisti strogo zagrozili sosedom in drugim ljudem hoditi h Kozinčevim ali z njimi kakorkoli občeati. "Kdor se bo družil s Kozinci, ga bo doletela ista kazen, kot Kozince!" In ta prepoved je prišla po smrti Franceta.

Komunisti so hoteli z lažmi in grožnjami ljudi prepričati, da je skrajni čas, da se nezaželjenih "izdajalcev" znebe, da "grehi izdajalcev kličejo po masčevanju in pravični kazni — in ta je smrt!"

Na dan Francetovega pogreba je mati ob odprtem grobu bridko jokala. Po lepih nagrobnih govorih je neka oseba rekla: "Tista oseba, ki pri grobu najbolj joka, bo sama kmalu v grobu!" Te besede je slišala sosedica in čudo, jih šele povedala po pokolju. Ljudje, zlasti sosedje so dobro vedeli, kaj vse se pripravljajo proti tej družini. Pa se nihče ni našel, da bi družino od vseh zapuščenostjo in prezirano opozoril.

Komunistični terenki in kurirki Stare Nežika, s komunističnim imenom "Marica" in Francelj Anica, s komunističnim imenom "Sonja," sta zasledovali sleherni korak te družine, vsako besedo in dejanje in takoj sporočili v Kot k Gorsicu, kjer se je tisti čas nahajala komanda OF. Ti dve dekleti nosita poleg drugih iz Zapotoka in kakor so partizani pozneje sami izjavili tudi gostilničar Tanko Alojzij iz Vine, nosijo glavno krivdo za zverinski pokolj Kozinčeve družine.

Kot sleherni večer je družina tudi tisti usodni večer 26. avgusta 1942 prav ob tednu Francetovega pogreba odmolila rožni venec in se tako izročila božjemu varstvu . . . Voščili so si še lahko noč. In kdo bi mislil, da zadnjikrat v življenju. Vse je bilo mirno. Kmalu je vsa hiša zasanjala v sladkem snu.

Se dobro uro niso spali. Kar se zasliši močan lajež domačega psa in drugih psov. Mirko, ki je spal v gornjih prostorih,

se zbudi in zasliši neko korakanje po vasi. Skoči k oknu in v mesečni svetlobi opazi čudne moše, ki gredo po vasi navzgor. Pokriti so bili različno, oblečeni različno. Eni so nosili mitraljeze, drugi puške, vsi pa nabrtnike. Takoj spozna nočne obiskovalce. Kaj neki to pomeni? Ko se približajo Kozinčevi hiši, se četa krog 60 mož na povelje vodnika "Ronkota" razdeli. Polovica jih gre po vasi navzgor. Druga polovica pa zavije po hišo na vrt. Mirkotu je bil takoj jasen cilj tega obiska: partizani obkoljujejo hišo! Nocoj bo, kar bo!

Skoči v sosedno sobo, kje so bila v stropu vdelana neka vrata na postrešje. Prista vi lestvo, dvigne vrata, potegne za seboj lestvo in vrata zapre. Medtem že zaropota v veženem oknu šipa. Komunistični tolovaji so vdrli nasilno v vežo skozi okno. Istočasno prideta oče in mati v spalnih oblekah v vežo iz kambre. Vsa preplašena začeta klicati na pomoč. Komunist uda ri mater s puškinim kopitom po glavi, da se ta opoteče. Nato ju nažene v hišo. Tu jih straži komunist, bivši jugoslovanski orožnik LUŠIN Vinko iz Kota.

Oče, ki je bil skozi vse življenje zgled moza trdne vere, takoj spozna, da potekajo njemu in družini zadnji trenutki življenja. Naglas opozori vso družino, naj zmoli kesaanje. Ko so obudili kesanje, začne naglas moliti rožni venec. Toda komunist jim molitev rožnega venca — zadnježolazbo pred strašno smrtjo — prepove. Mati prosi, preplašena in od udarca onemogla za kozarec vode. Surovež jo aahruli s sramotnim zmirljanjem in ji ne dovoli prinesiti vode.

Komunistična sodrga je medtem ropala Kozinčevo imetje. Takoj odpeljejo kравe, prašiče. Drago prisilijo, da jim odklepa shrambe in kaže, kje se kakšna stvar nahaja. Izropajo vso kuhinjsko opravo, vso obleko in perilo, dragocenosti in denar. Pri tem je spoznala že omenjenega Lušina Vinkota iz Kota, Košorok Leopolda iz Sinovice, Prijatelj Jožeta iz Vel. Poljan. Ko so končali z ropanjem je Mirko slišal, kako je enki partizan vprašal: "Ronko, kaj naj pa sedaj naredimo?" Ta mu odgovori: "Še tiste . . . potem pa . . ." V hišo vstopi nek komunist in začne zmirljati starše in hromea Janéza, ki je ležal v svoji postelji, kakor znajo zmirljati le hudič in njegovi zvesti hlapei. Sestre je opozarjal, naj se pazijo in gledajo, da ne bodo take svinje kot so njihovi starši . . .

Po tem "nagrobnem" govoru zgrabi komunist očeta in ga odvede. Mati in sestre milo prosijo, naj jim pusti skrbnega očeta. Toda prej bi se usmilil kamen kot pa komunist! Oče se ne upira nasilnežu. Še en pogled na ljubo družinico in odide v . . . klavnico. Med potjo naglas obuja ljubezen do svojega Boga. Sestre so slišale kako zaupno je izgovarjal besede: "Jezus, tebi živim, Jezus, tebi umrjem, Jezus, tvoj sem živ in mrtev!" Še ni morebiti skončal, ko ga v kleti pod hišo udari komunist s puškinim kopitom po glavi. In oče se mrtev zgrudi z obrazom naprej na cementna tla . . .

Nato primeta dva Janezovo posteljico in jo odneseta z Janezom med ječanjem in prošnjami matere in deklet v isto klet. Mirko, ki je pod streho trepetal, da bodo komunisti zdaj zdaj opazili vrata v stropu in pogledali, kaj se skriva pod streho, je zaslišal prihajati iz kleti kakor ropot lon-

cev ali pločevine. Ni si znal razložiti, kaj bi to pomenilo. Niti najmanj ni mogel misliti, da so komunisti s tem ropotom zadušili pok pištole, iz katere so pognali svinčeno zrno hromemu bratu v čelo . . .

Rablji se hitro vrnejo in zgrabijo mater, ki drži v objemu drage hčere. Vsaka prošnja deklet, naj jim vsaj mater puste pri življenju, je bila zaman. Krute roke komunističnih zverin pograbbijo drago mater in jo nasilno iztrgajo iz objema sirot. Na pragu stisne mati Dragici rožni venec, na katerega je po tistem molila. S tem ji izroči najdražje, kar ima pri sebi, ki naj ostane otrokot kot nekaka oporoka! Hoče ji reči: "Rožni venec vam izročam na poti v svojo smrt. Ta naj vas odslej varno spremlja, kot je mene, skozi vse življenje. Marija naj bo sedaj vaša skrbna mati, Mati sirot. Njo ljubite, Njo častite, kakor sem jo jaz častila še posebno z molitvijo rožnega venca in se za vas borila . . ." In mati, najdražje, kar imajo otroci na tem svetu, je šla junško v smrt. V smrt? Zakaj? . . . Ker je s svojim trpljenjem, s svojo molitvijo in žrtvami izdala, kakor pravijo komunisti svoj narod! Tisti narod, kateremu je v bolečinah darovala 11 otrok; izdala narod, kateremu je posvetila najstarejšo hčer in jo darovala samostanu Klaris. Morala je iti mati v smrt, ker je izdala svoj narod s tem, da je z velikimi duhovnimi in materialnimi žrtvami dala narodu sina duhovnika! Mati . . . Ne izdajalka! Mati . . . Mučenica! Svetnica! In take matere morajo v komunističnem raju umreti kot izdajalke! . . .

Kmalu po ropotu po pločevinji je slišal Mirko pod streho tri močne udarce, kakor da bi kdo udarjal s trdim predmetom po vratih. Mislil si je, da nasilno odpirajo vrata v klet. Toda takoj za tem je zaslišal pretresljiv materin jok, ki je pa takoj zamrl. Slutil je, kaj bi moglo to pomeniti, toda popolnoma si tega ni mogel razložiti.

Tri sestre, ki so ostale naenkrat sirote brez staršev, so odpeljali v drugo klet. Tu so jih zaklenili in jim strogo zagrozili, naj se ne poskuša nobena premakniti s tega kraja, kaj šele Lahom naznaniti.

Ura pri Novi Štiti je udarila polnoč, ko so zadnji komunistični roparji zapustili hišo. Nastal je mir. Nobeden od sosedov, ki so skozi okna opazovali, kaj se dogaja v tej hiši, ni prišel pogledat. Mirko, boječ se, da kdo od komunistov straži spodaž, si ni upal iti pogledati do jutra, kaj se je vendar zgodilo.

Zdani se je. Tako strašna noč je bila vendar enkrat pri kraju. Ko so bližnji sosedje videli, da se iz Kozinčeve hiše nihče ne pokaže in da so vežena vrata na stežaj odprta, se jih nekaj le toliko osrči, da stopijo pogledat. V kleti poleg hleva opazijo ključ. Odprejo in zagledajo dekleta. Tisti trenutek pride Mirko izpod strehe. Po prestani noči strahot zasije bratu in sestram medel žarek veselja. Toda kje so starši, kje je Janez? Kar prihitijo na dvorišče sosedov in naznani, kako strašen prizor se nudi v kleti pod hišo. Toda nihče od sosedov si ne upa v klet, čeprav je odprta. Ljubezen otrok do staršev in brata premaga sleherni strah. Mirko in sestre pohitijo v klet. Toda, groza, kaj vidijo?! Prizor, ki se ne da zadoosti živo popisati, ki se da samo doživeti! Oče, mati, Janez, mrtvi! . . . Tla polna krvi! Oče leži blizu vrat. Truplo je iz-

(Dolge na 8. strani)

JERRY GLAVAC

SHEET METAL WORK and ROOFING

1052 Addison Rd.

HEnderson 5779

Zeli vsem skupaj vesele božične praznike in zadovoljno novo leto

WOLKOV JEWELERS

6428 St. Clair Ave.

707 E. 185 St.

ZELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

SREČNO NOVO LETO-

PAULINE'S TAVERN

1245 East 55th Street

JAMES ZUPANCIC, lastnik

Izvrstno pivo - vino - prigrizek

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIJA VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

ANTON SVETE

Želim vsem odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

IZVRSTNO PIVO

GROCERIJA - CANDY - CIGARE - CIGARETE

Se priporočam za obilen poset. Točna postrežba. Pripeljem tudi na dom, ako naročite

1184 E. 60th St.

HEnderson 4813

Vesel božič in srečno novo leto

vam želi

**MODIC'S
CAFE**

6201 St. Clair Ave.

ŽGANJE - PIVO - VINO

Se toplo priporoča za obilen obisk

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO ŽELI ODJEMALCEM IN

PRIJATELJEM

JOHN BABNIK

1147 Addison Rd.

EX 1419

MESNICA in GROCERIJA

Se toplo priporočam

ORAZEM'S CONFECTIONERY

6415 ST. CLAIR AVE.

v S. N. Domu

Serviramo tudi sendviče, mehke pijače in sladoled Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE, SREČNO
IN ZDRAVO NOVO LETO ŽELI VSEM SVO-
JIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

WATERLOO HARDWARE

Najboljše BPS barve, plumbing in električne
potrebščine

LOUIS PODPADEC, lastnik

16009 Waterloo Rd. KEnmore 1300

Vesele božične praznike in srečno novo
leto želi odjemalcem in prijateljem

ACME DRY CLEANING

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

Se priporočamo

672 East 152nd St. GLenville 5374

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

MR. in MRS.
FRANK YAKOS
669 East 159th Street

Vedno postrežemo z svežim pivom, dobrim vinom
in pristnim žganjem. Okusen prigrizek.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem

SYLVIA CAFE

546 East 152nd St.

NAJBOLJŠA VINA - PIVA - ŽGANJE

Se priporočamo

MR. in MRS. JOS. KOPINA

Vesele božične praznike in srečno
novo leto vsem gostom, keglja-
čem in kegljačkam, prijate-
ljem in znancem želi

JOSEPH POZELNIK

LASTNIK

moderno zgrajenega kegljišča, go-
stilne in restavracije z najboljšo
postrežbo. Najlepše se zahva-
lja za tekoče leto in se toplo
priporoča za prihodnje

WATERLOO RECREATION

BOWLING ALLEYS

15721 Waterloo Rd. IVanhoe 9595

JURČEK GRE K POLNOČ- NICI

(Nadaljevanje z 1. strani)

"I, spat so šli," se je moško
odrezal Jurček ves srečen, da
govori odresel fant tako tova-
riško z njim.

"Ali pojdeš z nami v gostil-
no?" so ga vpraševali drugi.

Jurček bi bil šel najrajši do-
mov, toda to vabilo je bilo le
preveč laskavo, da bi se mu bil
odrekel. Ne zaradi pijače, saj
pijače ni maral, toda zaradi ya-
bila samega. Kje se je že kdaj
primerilo, da bi bili fantje, ki
pojdejo drugo leto k vojakom,
vabili s seboj dečka, ki bo mo-
ral še dve leti hoditi v šolo.

Pomišljal se je, ali naj gre z
njimi, ali ne, toda tedaj mu je
fant spet rekel:

"Samo toliko pojdi, da dobiš
kaj toplega. Kozarec žganja
te bo pogrel. Saj dolgo tako
ne smeš ostati, če hočeš priti
še pred jutro domov. Pot bo
dolga in lahka tudi ne bo v teh
zametih. Skoraj bolje bi bilo,
če bi ostal kar v dolini do ju-
tra. Zdaj v temi lahko še pot
zgrediš."

Jurček se je odločil, da poj-
de s fanti. Do jutra pa ni hotel
ostati v dolini, ker je vedel, da
bo očeta skrbelo, kaj se mu je
zgodilo, če ga zjutraj ne bo na-
šel v postelji. Fantje v gostil-
ni so nekaj časa hvalili njegov
pogum. Namesto enega kozar-
čka žganja je moral popiti dva.
Kako je ga to pogrelo po že-
lodcu!

In kako ga je ščemelo po gr-
lu. Noge so mu postale nekon-
čno lahke. Kar same so ga no-
sile iz vasi, ko se je poslovil
od fantov.

"Preden bo ura, bom doma.
Lepo bom legel in nikomur ne
bom povedal, da sem bil pri
polnočnici. To bo oče debelo
pogledal, komu bodo jutri pri-
fari vse povedali. Jaz pa se
bom smejal."

Pot je začela lezti v hrib.
Jurček je računal, kod mora
iti. Najprej na levo, potem pa
ovinek čez sedlo, na drugi stra-
ni pa je njegov dom.

Se zmerom je snežilo. Zdaj

je bilo snega že skoraj meter in
tudi dosti rahlejši je bil ka-
kor prej. Pogosto se mu je vdr-
lo pod nogami. Toda za to se
ni zmenil. Pogumno je šel da-
lje v hrib. Nekoliko ustrujen
je postal. Časih se mu je za-
zdelo, da mu noge klecajo v
kolenih. Ali je bilo to res, ali
si je samo domišljal? Raču-
nal je, da bo kmalu na polovici
poti. Se nekaj časa mora ho-
diti po levi, potem bo prišel do
visoke smreke, na kateri je pri-
bito znamenje in tam bo zavil.
Da, doma vsi spijo. Nihče ne
ve, da je bil Jurček pri polnoč-
nici in da se zdaj skrivaj vra-
ča. Prav nihče.

Spomnil se je, kako mu je
pripovedoval sosedov Tonček o
božiču, ki ga praznujejo v me-
stu. Tam je še dosti lepše ka-
kor tu na deželi. Tam je vse
mesto razsvetljeno, vsaka hiša
se iskri v tisočerihih lučih. In
povsod postavljajo na sveti več-
er božična drevesa. Same do-
brote navežejo nanje, lesketa-
joče se trakove in drobne sve-
čice. In pod drevesca denejo
potem darove za otroke.

Ali ne bi bilo lepo, če bi imeli
tudi pri njih doma takšno dre-
vesce? Saj je toliko darov, ki
bi jih Jurček rad imel. Lepo
orodje za žaganje, pa kakšno
knjigo in še marsikaj bi mu bi-
lo všeč. Da, če bi napravili
takšno drevesce, res ne bi ško-
dovalo.

Jurček stopa po snegu. Ne-
koliko počasen je njegov korak,
kolena mu čedalje bolj kleca-
jo, toda tega skoraj ne čuti. Pa
je res dobro žganje! Človeku
kar vzame vso slabost.

Zdaj mora biti še kakih de-
set minut do sedla.

"Če bom dobro stopil, bom
še prej tam," si je dejal Jur-
ček in pospešil korak. Noge so
se mu nekoliko zapletale.

"Na vrhu se odpočijem," si

je rekel.

In res, še prej kakor v de-
setih minutah je bil na vrhu.
Velika snemka se je temno od-
ražala iz sivobelega snega. Prav
za prav je bil tudi sneg črn,
samo senca smreke je bila do-

sti temnejša od njega. Pod
njenimi širokimi vejami snega
skoraj ni bilo. Te veje so se-
gale tako nizko, da se je moral
Jurček skloniti, ko je lezel pod
nje.

Nekaj minut počakam tu, da
si nabere novih moči, potem
pa pojdem dalje. Slabe četrt-
ure, pa bom doma," je modro-
val sam pri sebi.

Stisnil se je k deblu. Zeblo
ga je. Roke je vtaknil v žep.
"Nekaj minut," si je še en-
krat rekel. "Prileže se takšen
počitek."

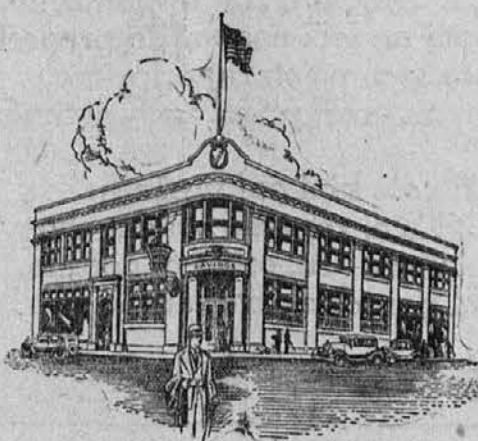
"To bi bila mati v skrbeh, če
bi vedela, kod hodim," je po-
tem pomislil. "Pa oče tudi. Da,
kar kmalu moram iti dalje.
Zdaj bo ura že najmanj dve in
ob treh moram biti v postelji.
Oče ima navado, da vstaja že
ob štirih zjutraj in pogleda po
hiši. Kaj bi rekel, če ne bi na-
šel ključa za ognjiščem?"

Da, v mestih, tam je dosti
lepše. Tam vstajajo ljudje
pozno, ko jim že sonce posve-
ti na posteljo. Jurček pa mo-
ra vstajati vsako jutro zgodaj,
ko pa je toliko dela pri hiši, a
denarja ni, da bi mogli imeti
hlapeca.

Toda zmerom tudi ne bo tako.
Jurček pojde v mesto. Učil se
bo. Za gospoda pojde. Saj mu
je rekel gospod župnik, da bo
pomagal. V gimnazijo pojde
in potem na visoko šolo. Go-
spod bo. Hitro bodo mimla
leta učenja, prav tako hitro,
kakor minevajo zdaj v šoli pri
fari. Potem bo dobil dobro
službo. Malo mu bo treba dela-
ti, denarja pa bo imel dovolj.
In ko bo že dosti prihranil, se
bo pripeljal spet na vas. S
parom konj.

Ali ne bi bilo lepo, če bi pri-
šel takole na sveti večer, kakor
je nocoj? In v vozu bi pripe-
ljal s seboj božično drevesce,
vse okrašeno. Potrkal bi na
vrata. Mati bi mu vsa plašna
in radovedna odprla, on pa bi
ji stisnil roko in nesel drevesce
v sobo. Na mizo bi ga posta-
vil, da bi segalo prav do stro-
pa. Oče bi sedel za pečjo in
ponosen bi bil nanj. Da, nje-
(Dolje na 3. strani)

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

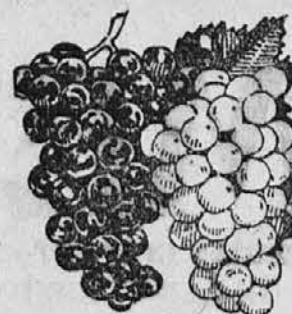
6235 St. Clair Ave.

HEnderson 5670

HRANILNA INSTITUCIJA

Posojila na vknjižbo po ugodnih obrestih

Mesečna odplačila kot najemnina

VESELE BOŽIČNE PRAZNI-
KE IN SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM

NOTTINGHAM WINERY

V zalogi imamo vseh vrst vina, Ohio belo in rdeče,
California, kakor tudi vseh vrst sladka vina
Se priporočamo

MARTIN KOZAR in sin, lastnika

17721 Waterloo Road

IVanhoe 2724

Res. KEnmore 7375

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
posetnikom in prijateljem želi

JOHN'S CAFE

SLOVENSKA GOSTILNA

VINO - PIVO - ŽGANJE - PRIGRIZEK

Se priporočamo

689 East 200th St.

KEnmore 9816

KOZELY'S

Vino iz ohijskega Concord grozdja
Producirano in v steklenice natočeno

FRANCES KOZELY

4690 W. 130 St.

CLearwater 9841

Bonded Winery No. 85—8th District Ohio

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

Vošči vsem odjemalcem in obiskovalcem
vesele božične praznike ter
srečno novo leto

THE OLD HOMESTEAD TAVERN

FRANK SUHADOLNIK, lastnik

1196 Norwood Rd.

ŽGANJE - PIVO - VINO

Zelimo vsem našim cenjenim obiskovalcem
srečne in zadovoljne božične praznike
ter zdravo novo leto 1947

FRANCES GRDANC

LINGERIE - HOSIERY - GREETING CARDS

1513 E. 55th St.

HEnderson 3332

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM

IN PRIJATELJEM

AHLIN SHEET METAL & FURNACE CO.

Air conditioners, furnezi na plin, conversion burnerji in pihalniki. Minneapolis Honeywell Automatic kontrola

Mi smo pod bandom in registrirani. Vse delo pregledano od East Ohio Gas Co.

Čistimo, resetamo in popravljamo dele za vse vrste furneze

Napravljamo vseh vrst žlebove

613 E. 99th St.

GL 7630

Vesel božič in srečno novo leto vsem skupaj

JOE J. AHLIN

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

vsem odjemalcem in prijateljem

VIHTELIC HARDWARE

807 East 222nd St.

BPS PAINTS - HOUSE FURNISHINGS

PLUMBING - ELECTRICAL SUPPLIES

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo našim odjemalcem, prijateljem in znancem

KRAMER'S GRILL

SLOVENSKA GOSTILNA

— Se priporočamo —

747 East 185th St.

IVanhoe 9619

Prav vesele božične praznike in radosti polno novo leto 1947 vam želi

GLOBOKAR'S SUPER SERVICE

JOHN J. GLOBOKAR, lastnik

1075 East 185th Street - Corner Chapman Avenue

Mobilgas — Mobiloil — Graco Motor Vitalizer

Mi imamo najmodernejšo pripravo, da namažemo vaš avto, da bo tekel brezhibno

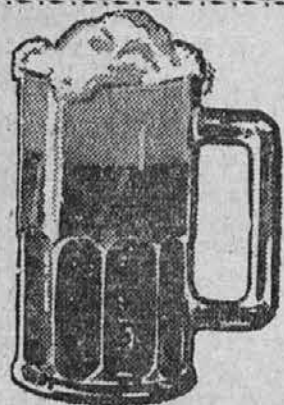
— AUTO REPAIRS and IGNITION WORK —

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ZELIM VSEM PRIJATELJEM

IN ZNANECM

MOCILNIKAR'S CAFE

837 East 185th St.

Kenmore 9708

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želi vsem prijateljem

MICHAEL CASSERMAN

SLOVENSKI MONTER

PLUMBING and HEATING

18702 Shawnee Ave.

IVanhoe 3877

F. VIRANT

KROJAČ

Delamo obleke po meri, čistimo in likamo ter izvršujemo vsakojaka popravila na moških in ženskih oblekah

1231 East 61st Street

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem skupaj

Tinica

Zunaj hiše so se vzdramili koraki. Tinca je prisluhnila: "Mama."

Glas je plah in drhteč. Od jutra že deklica čaka matere, ki je rekla, da gre v mesto po očeta. Zdaj se mrači, a ni od nikoder še nikogar.

Po drugih hišah vlada nocoj samo veselje, v Petrinovi bajti pa mrzla samota, ki stiska desetletni deklici srce. Kadarkoli kaj zaškrti zunaj v snegu, hiti deklica k oknu in gleda. Včasih gre mimo sključen delavec, včasih leti samo pes, včasih pa sploh ni korakov, ampak je zaškripala fe veja na malem sadnem vrču ali odtrgan drog v plotu.

Tinci je tesno. Vso jesen se je veselila praznikov. Oče ji je obljubil toliko lepega, da je komaj čakala trenutka, ko se razgrne po hiši božični mir, ko zasije zar blaženosti, ki spremini najubožnejšo sobico v pravljичen svet lepote in dobrote. Pa se je zgodilo tam v začetku adventa. Očeta ni bilo iz tvornice, le Reza, materina prijateljica je prišla in govorila nežno in zamolklo, naj se Nana, Tinčina mati, nikar preveč ne ustraši. Ni nič hudega in nič preveč nevarnega. Majhna nezgoda. Kakopak, nesreča nikoli ne počiva. Očeta Lenca je malo pritisnilo v tvornici. Nekaj narobe se je prestopil, pa je bilo brž navzkriž. Stroj je pač stroj.

V resnici ni nič hudega. Zdravnik je moža koj obvezal in Lenc je naročil pozdrave za domače. Je tudi rekel, naj se nikar ne boje.

"Kje pa je?" je mati vsa solzna sklenila roke.

"O, je Lenc v dobrih rokah. Nevarnost v Celovec so go odpeljali. Z avtom kakor gospoda. In zdaj so že zdravniki okrog njega. Saj zdravniki danes znajo vse."

Reza je govorila, da je bila soba polna njenih besedi, mati pa je bolešno stokala v to tolažilno ploho in se jela odpravljati na pot.

"Nikar nikamor ne hodi. Nana! Kaj bo počel otrok sam doma!"

"Saj veš, da ga moram videti! Lenc, ubogi moj dobri, nesrečni Lenc."

Tedaj je zaihtela tudi Tinca. Ko je videla, da se mati odpravlja na pot, se je je krčevito oklenila in ni odnehala, dokler je mati ni vzela s seboj.

Ti ure sta hodili do mesta. Tinca še zdaj kakor v omotici vidi sobo, kjer v dveh vrstah stoje postelje. Na eni izmed teh je ležal ves v obvezi in po toje skrit človek, njen oče. Komaj, komaj je mati sprosil, da so jo s hčerko pustili k postelji. Tinco je obsla groza. Ali je toreš njen oče. Ne gane se, no-

tene besede nima zanjo in niti ozre se ne po njej.

Mati je stala kakor okamenela. Nobenega vzdih, nobene besede, le solze so ji polzele po preplazenih licih. Tako sta čakali, dokler jima usmiljenka ni ukazala oditi.

Odtlej skoraj ni bilo dne, da ne bi Tinčina mati premerila dolge poti v Celovec in spet nazaj. Vračala se je vselej z upanjem, da bo očka kmalu spet doma. Ko je davi odhajala, je rekla Tinci:

"Danes bodi prav posebno pridna, da te bo očka bolj vesel. Prideva oba veš Tinca."

Mali se je zaiskrilo v očeh. Vse je pospravila, vsako malenkost je dela na svoj prostor, potem pa je čakala. Naj ne prižiga luči, ji je naročila mati, da se ne zgodi nesreča. Zato zdaj čaka Tinca v temi in drgeče. V peči je ogenj že zdavnaj ugasnil in v sobo sili mraz, a Tinca si ne upa zakuriti. Samo čaka in čaka. Ko prideta oče in mati, bo vendar tako toplo in lepo.

Zunaj hiše se vzdramijo koraki. Nekdo si odkriva sneg s čevljev. Zdaj sta torej prišla.

V skoku hiti Tinca odpirat: "Mama, očka."

Kliče radosti zamre, ko spozna Tinca Rezin glas:

"Ali si še kar v temi?"

Deklica vzdihne. Nenadno veselje se preljuje v jok.

Reza gre z malo v hišo, nažge luč in govori. Nemara sta se zamudila in prideta zjutraj.

Seve, saj je Nana dosti nespametna, če misli, da bodo bolnika ponoči spuščali v ta volčji mraz in na tako pot.

Reza govori, kakor bi sekal drva. Njene besede so trde in mrke.

"Najpametnejše bo, da greš z menoj. Če ju zjutraj ne bo, se peljeva gledat v mesto."

Tinca se brani, a Reza noče ničesar slišati.

"Le ne bodi trmasta," godrnja, jo vleče za roko in že zaklepa vrata.

Zunaj brije veter. Nekje je kriknilo. Tinci se zdi kakor očeto kliče. Drgetaje se oglasi. Mir.

Spet je kriknilo. Mali se zdi kakor materin glas.

"Mama."

Odnikoder odziva, samo Reza rentaci, naj vendar molči.

V temo se včasih zaleže svet bakle. Oddaljeni že gredo k polnočnici. Tu, tam je čuti govorjenje iz teme.

Nekje obstane gruča. Bakle se zgostijo. Vedno več jih je in prostor po staro jelšo je kmalu ves razsvetljen. Ljudje se gneto, se prerivajo in bulijo v tla. Tudi Reza potegne Tinco tjakaj.

"Nana."

Bogve kdo je rekel. Tinca čuti, kako se pogreza svet pod njo. Kakor v sanjah sliši Rezo:

"Kakor hitro sem izvedela, da je Lenc prestal, sem šla po otroka. Moj Bog, sem vendar mislila, da bo Nana ostala v mestu in počakala..."

Tinca sliši, a ne razume. Kakor ranjena golobička plane k materi, jo objame in grebe sneg raz njo.

"Mama, mama, kje očka, mama, kje je očka?"

Nana leži sključena. Ne sliši hčerke, ne sliši ljudi, ne sliši zvonjenja božičnih zvonov. Vroče hčerkin solze se goste na njenih licih v mrzle ledenke bisere.

Ivan Albreht

ŽALNI VENEC

Zdaj v pesmi zlivam srečnih dni spomine, skeleča bol jih tebi, draga, piše,

sreč skrivaj pekočo solzo briše — v spominu nate dan tesnobe mine.

S poljan ste tožnih, cvetke obledela, na tleh domačih, revce, ste vzkalile, nevesti šopka ve ne boste zvi-le,

le meni žalni venec boste sple-le.

Ko zadnja roža v venec bo pripeta,

na srčno stran mi venec položi-te,

z menoj ga v zemlje tiho krilo skrijte.

Srce bo slednjo bol vanj v grobu zli-lo in z njim za sodbe dan se od-počilo,

kjer zadnja bo skrivnost mi razodeta.

Fr. Kolarič.

JURČEK GRE K POLNOČNICI

(Nadaljevanje s 2. strani)

gov Jurček, pa gospod! In potem bi Jurček prižgal sveče na božičnem drevescu in pod veje bi postavil darila. Visoke škornje za očeta in toplo kučmo, za mater pa nov predpasnik in blago za obleko, pa še kaj dobrega. O, kako lepo bi bilo!

In Jurčku se iznenada zazdi, da je že gospod, da so vse šole že za njim, da je že v mestu, da je že prišel z božičnim drevescem domov.

In Jurček gleda zadovoljni, materin obraz. In domača izba se iznenada vsa razširi, tako svetla postane, tako velika, tako lepa. Kakor mestna soba je.

In Jurček misli dalje, misli, toliko lepega...

Šele drugi dan opoldne je prišel Jurček domov. Trije fantje so ga prinesli. V snegu je zmrazil.

Boris Rihteršič.

KUNSTEL'S CAFE

6616 St. Clair Ave.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem gostom in prijateljem

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje

Se priporočamo za naklonjenost

—Odprto do 2:30 zjutraj—

MRS. RUDY BUKOVEC

MESNICA

4506 Superior Ave.

HEnderson 8638

ZELI ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO VAM ZELI

JOSEPH GLOBOKAR

REAL ESTATE

HOUSES . . . LOTS

FARMS

986 E. 74th St.

HEnderson 6607

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem žele

GEORGE PANCHUR IN SINOVI

TRGOVINA Z BARVAMI IN STENSKIM PAPIRJEM

—Papiramo in dekoriramo—

Zahvaljujemo se vsem dosedanjim odjemalcem in se priporočamo še v naprej

16603 Waterloo Rd.

KE 2146

Božična darila

Kakor vsako leto, tako imamo tudi letos polno zalogo vsakovrstnega blaga. Lepe stvari za žene, dekleta, može, fante, ter otroke, po jako zmerni ceni. Pridite in si ogledajte.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

ANTON GUBANC

MODNA TRGOVINA

16725 Waterloo Rd.

CHILI'S WATERLOO CAFE

NAJBOLJŠA VSAKOVRSNA PIVA - VINA
6% PIVO - RIBJA PEČENKA VSAK PETEK

Imamo tudi sobo za domače zabave

FRANK CHILIGOY, lastnik

16017 Waterloo Rd.

NORWOOD SWEET SHOPPE

LAURA PESCHKE - LILLIAN SANUIK

SLAŠČICARNA

6206 St. Clair Ave.

Želita odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto

NORWOOD HOME BAKERY

SLOVENSKA PEKARIJA

6218 St. Clair Ave.

RAZNOVRSTNO FINO PECIVO IN POTICE

VOŠČIMO VSEM ODJEMALCEM IN ZNANECM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Se prilporočamo tudi v bodoče

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

ANTON BARAGA

PRODAJALEC VINA NA DEBELO IN DROBNO

15322 Waterloo Rd. IVanhoe 5230

Če želite svojim prijateljem postreči z najboljšo in pristno kapljico, oglasite se pri nas, kjer boste v ceni in blagu najboljše postreženi.

BACH'S BAKERY

"Where Quality Counts"

7108 St. Clair Ave. ENdicott 4770

želijo odjemalcem vesele božične praznike in zadovoljno novo leto in se prav toplo priporočajo

J. C. MUCHITZ

BONDED WINERY

1081 Addison Road

HEnderson 0782

Se zahvaljujemo za naklonjenost in se priporočamo

še za naprej za fina vina, na drobno ali na debelo

Vesel božič in srečno novo leto vsem skupaj!

NEW YORK DRY CLEANING CO.

6120 Glass Ave.

HE 6465

ZELI VSEM ODJEMALCEM, PRIJA-

TELJEM IN ZNANCEM USPEŠNO

IN ZDRAVO NOVO LETO 1947

JOHN'S TAVERN

JOHN in FANNIE SIMONCIC, lastnika

6524 St. Clair Avenue

ZGANJE - PIVO - VINO

Zelita vsem obiskovalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto! Se toplo priporočata še za bodoče.

—Odprto do 2:30 zjutraj—

ZELIM VSEM SKUPAJ VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

ROSEDALE DAIRY

JAMES J. MACEROL, lastnik

SLOVENSKA MLEKARNA

4% Butter Fat mleko iz priporočenih mlekarov

1083 E. 68th St.

HEnderson 4926

THE GRAND LAUNDRY & DRY CLEANING CO.

5911-13 St. Clair Ave.

EN 5158

Mi skušamo vsakega zadovoljiti z našo postrežbo Vesele praznike in zdravo novo leto želimo vsem skupaj

V prošlosti zre oko

Zopet so nas obiskali božični prazniki, ob katerih nas navadno navdaja neko domotožje. V mislih sem doma v revni, skromni a najbolj priljubljeni hišici. Dolgo je že tega. Pretekla so že leta in leta. Več božičnih praznikov je že šlo v tujini minljivosti v naročje. Bili so veseli in žalostni, a misli in želje pa so bile tam v domovini. O, da bi se znašla le še pa hip na domačih tleh. Beseda dom se glasi lepo, pa čeprav je bil reven. Živeli smo, četudi skromno, a vseeno so bili božični prazniki najlepši. Ostali so mi v sladkem spominu.

Kaj mi je bilo otroku takrat, ki ne pozna skrbi ne prevar. O, če in mati sta se trudila, da smo imeli košček kruha. Bili smo zdravi, veseli in zadovoljni z vsem, saj nismo poznali izobilja in razkošja. Veseli smo bili, da nismo občutili gladi.

Da, božič, kako vesela sem te pričakovala. Tedaj nam je naša dobra mamica napravila jaslince in hlevček za novorojeno Dete. Kako vesela sem hitela v bližnji boršt, da sem prinesla zelenega mahu, da bodo vsaj posajeni pastirčki krdg hlevčka. Mati je spekla potice in šla k polnočni maši. Kaj bi pričakovali še več; saj je bilo vse tako lepo, čeprav nismo imeli božičnega drevesca in ne daril. Teh itak nismo nikdar dobili, bili smo prereveni, pa vseeno je bil svet božič za nas reve veličasten. Oh, časi detinski, brezskrbni, čemu ste tako hitro pobegli? Ostal pa je na vas neobdelan sladak spomin še vedno v istih živih barvah. Dolgo je že tega pa vendar se mi zdi, da sem šla šele pred par dnevi čez domačo vas.

Zdi se mi, da vidim še vse one znane mi obraze, stare in mlade. A žalibog, mnoge je že zagrnila črna zemlja in spijo večni sen. Četrta ura popoldne se je bližala in vsak se je trudil, da zgodaj še pred večerom opravi svoje delo. Kovač, ki je koval še zadnjega šimeljna in ko je bil gotov, je vrgel kladivo in klešče v kot, pod mehom je ugasnil žerjavico, dal je počitek mehu in nakoval.

Vse naj se spočije in praznuje sveti božič, kakor on sam in njegova družina. Odpasal je predpasnik, zaprl kovačnico in se podal v prodajalno, da nakupi vse potrebno in da poleg tega še izprazni merico žganja, da se mu grlo poplahne, ki je polno prahu, saj vemo, da je kovaško delo trudopolno in umazano. Vaški cerkovnik je tudi stopil h Kerinu, da si ga privoščijo merico, da bo bolj krepko potegnili za vrvi zvonov v naši Svetokriški farni cerkvi, kakor še spodobni na božični večer in sveti božični dan. V vasi so brhka dekleta ribale škafe in pomivala le drugo posodo. Hitro so našale škafova škafova vode in se trudile, da bo vse lepo čisto

in v redu predno zavzoni Ave Marijo. Na Kostanjevski žagi se je kolesje ustavilo, le sem in tam so še delavci pospravljali po krlišču. Kerinovi in Štritarjevi hlapci se vračajo s postaje in izpregajo konje ter spravljajo zvoze pod kozolce in še pogledajo po dvorišču, če je vse v redu kot se spodobi za praznike. Župnijski hlapec omiva kočijo in čisti svetilke, da se bo postavil, če bo mogoče na božični dan peljal gospoda župnika malo na izprehod, ker tudi g. župnik je potreben malo okrepčila in razvedrila, ko pa je moral vsako jutro zgodaj vstajati za maše in spovedovanje.

Hišni gospodarji so pogledali krog poslopij in v hleve, če je vse v redu in če ima živina krme in stelje. Nato pa naroče hlapcem in služkinjam, da se ne porazgube po večerji, ker nocoj je sveti večer in se bo molilo vse tri rožne vence. Žalibog, da je mnogo tudi teh dobrih gospodarjev že pod zemljo in sedaj praznujejo sveti božič pri Bogu. Tako so pospravljali in se pripravljali za božične praznike pri vsaki hiši. Tudi pri nas je mati pospravila in vse počistila, postavila kolovrat v kot, da bo sta tudi on in ona počivala čez praznike. Mati je imela mnogo dela, da je vse pospravila, predno je v farni cerkvi zavzvonilo Ave Marijo. Mati je vzela v roke blagoslovljeno vodo in hitela krog hiše ter kropila in molila.

Tako se je pričel sveti večer. V kotu so bile postavljene jaslince, kjer je brlela mala lučka. Pokleknilo smo in zmolili vse tri dele rožnega venca. Vse je bilo mirno in svečano. Zunaj so padale velike in goste snežinke, v hiši je bilo toplo, sedeli smo okrog peči. Kazalec na uri se je že pomikal čez 11. uro in kmalu je prišel čas, da se odpravimo k polnočnici.

Že so brneli krog in krog po hribočkih in dolinah božični zvonovi. Snežilo je kar naprej — sveto noč je narava odela v belo praznično oblačilo. Staro in mlado je hitelo k polnočni maši. Kaj nam je bil mar mraz ali sneg, saj je samo enkrat na leto maša o polnoči. Stopili smo v farno cerkev, ki je bila že polna vernih faranov. Orgle so zabučale. Vsaj meni se je zdelo, da niso vse leto tako lepo in čarobno pele kakor ravno na sveti večer. Pevec na koru smo z vso dušo in srcem zapeli "Sveta noč, blažena noč..." Srca vseh so se dvigala k novorojenemu Detetu. Solze veselja so zalesketale v očeh vernikov, kajti rodil se je Sin božji.

Oh, sladki spomini, kje so ti sta leta, ko sem bila zadnjič v domači cerkvi in pela božične pesmi zatopljen v molitev z onim srčnim zaupanjem, ko je vladal v srcu in duši svet mir. To so bili zlati časi brez spoznanja prevar. A vse je minilo in zdi se mi le kot kratek sen. Prišel je čas in razkropili smo se po svetu za kruhom. Očeta je

in v redu predno zavzoni Ave Marijo.

Bog poklical k sebi. Ostala je mati sama s kopico otrok. Šli smo v tujino, ki nas je sprejela in kjer smo tudi ostali. Srce čuti, plaka in želi nazaj. Dom je še edina misel, ki človeka vzpodbuja, da ne omaga. V tej zavesti in v tem trpljenju pa dnevi in leta beže. Tako sem prišla tudi jaz na tuje in ostala in Bog ve, kako bi bilo pri sreči po tolikih letih zopet doma na božični večer in na božični dan.

Čas beži in tudi mi se pomimo z njim. Daleč ste za nami božični prazniki, katerih se spominjam, ker so vredni spomina. Sveta noč pokrita z belo odejo, ko sem zadnjič stopala po njej k polnočnici in ko sem zadnjič v domači cerkvi prepevala božične pesmi, ki so se glasile tako mило, da človeku kar srce zadrhti. Vse je minilo in vne utihnilo... Ostal si daleč moj dragi dom in domača vas. Nocoj je sveta noč in vzbudila so se mi zopet spomini. Zasnjam nazaj, kot da smo še vsi skupaj zbrani oče, mati, bratje in sestre. Kakor da poslušam očetove pravljice... tam v kotu pa so jaslince. Iz stolpa pa se glase božični zvonovi. Pa se zdramim, vse zgine, zbežale so sanje. Da, vse je drugače.

Na božični dan pa me objamejo tudi žalostni spomini, zakaj bilo je ravno na božični dan, ko so šli ljudje od desete maše, ko je Bog poklical mojo drago in ljubo mamico k sebi. To je bilo že pred davnimi leti. Bodi ji blag spomin.

H koncu tega mojega dopisa pa pozdravljam vse moje prijatelje in prijateljice, če se še kateri spominja name. Žalibog, dosti jih je že odšlo v večnost. Vsem mojim prijateljem v tej naši novi domovini želim srečne in vesele božične praznike, da bi jih zdravi in zadovoljni obhajali vsi skupaj. Enako želim vse najboljše vsemu osebju pri Ameriški Domovini, temu neustrašenemu listu, ki se bori za resnico in pravico, želim, da bi ostali tako pravični še naprej — narod vas ljubi in spoštuje po vsej naši novi domovini. — Vesele božične praznike vsem čitateljem Ameriške Domovine želi,

Tončka Jevnik.

ROŽA JOKA

Prismeje v igred se vesela, prešeren smeh deklet pripenja prvi rožni cvet iz sre jim pesem je privrela.

Kaj z njimi ti ne boš zapela? Boleč je tvoj pogled, ves rožnat je tvoj cvet, ne veš, komu bi ga pripela?

Saj si z očmi ga že izdala! Na ustnih je zamrl nasme, pripetj rožo — bil bi greh. Razevela roža v duši je jokala.

Fr. Kolarič.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

COLLINWOOD BAKING COMPANY

JOHN ZALAR, lastnik

16006 Waterloo Rd.

IVanhoe 7526

Izborno pečivo, potice in kolači za vse družinske ali družabne prireditve, kruh neprekosljive kvalitete

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO ŽELITA GOSTOM IN PRIJATELJEM

JOS. & FRANCES KERN

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

231 East 156th St.

NAJFINEJSI LIKERJI - PIVO - VINO

GAITY BAR INN

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

želi vsem obiskovalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto

NAJBOLJŠE PIVO - VINO - ZGANJE

Se priporočamo

JOHN in JOSEPHINE TERCEK

16701 Waterloo Rd.

ZA PRAZNIKE SI PRIVOŠČITE

FINO KAPLJICO IZ NASIH

OHIJSKIH VIN, BELIH

IN RDECIH

A. MARINCIC

BONDED WINERY NO. 131

15012 Sylvia Ave.

Potomac 2554

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

GABRIEL & LACKNER, Inc.

avtorizirana prodajalca

Hudson avtov

Complete Service on All Cars

YOUR SATISFACTION IS OUR SUCCESS

15316 Waterloo Rd.

IVanhoe 5812

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo našim odjemalcem, prijateljem in znancem ter se priporočamo

CHAS. COOK

SHEET METAL and HEATING SPECIALISTS

Kompletna postrežba za popravila

536 E. 152nd St.

Res. LI 2590

Office GL 7650

Vesel božič in srečno novo leto želi

K. M. CHOJNICKI

KROJAČ

Čistimo - likamo - izvršujemo vsakojaka popravila

6727 St. Clair Ave.

EN 5457

Simoncic Slovenska PEKARIJA

6724 St. Clair Avenue

EX 0881

Se prav lepo zahvalimo vsem za dosedanja obisk ter se priporočamo v bodoče

Postregli vam bomo najboljše z dobro pecivo

Se priporočamo za obilen boisk

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

Vesele božične praznike
in srečno novo leto želi
vsem obiskovalcem
in prijateljem

LAKELAND TAVERN

FINO PIVO - VINO - ŽGANJE

Se priporočamo

23931 Lakeland Blvd.

VESEL BOŽIČ ZELI VSEM
ROJAKOM IN PRIJATELJEM

**DR. WILLIAM
LAUSCHE**
SLOVENSKI
ZOBOZDRAVNIK

15619 Waterloo Rd.
KENmore 4212

JOHN LUPSINA

GROCERIJ in MESNICA

10201 Prince Ave. Michigan 0746

Priporočamo se za nakup raznega svežega in doma posušenega mesa, šunk, klobas ter riževih in krvavih klobas in fine, sveže grocerije, po zmerni ceni. Pripeljemo tudi na dom.

Zelimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in se toplo priporočamo še za bodoče.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

M. F. INTIHAR

REAL ESTATE - INSURANCE
NOTARY PUBLIC

630 E. 222nd St.
IVanhoe 2644

21491 Naumann Ave.
IVanhoe 0673

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želim vsem

DANIEL STAKICH & LUDWIG RADDALL

PRODAJAMO ZEMLJIŠČE IN VSAKOVRSNE
ZAVAROVALNINE

—Točna in solidna postrežba—

15813 Waterloo Rd. KENmore 1934

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO 1947 ZELI VSEM PRIJATELJEM
IN ODJEMALCEM

JOSIP JERIC

3563 East 81 St. Michigan 9221

VELIKA ZALOGA ŽELEZNINE - MAGIC CHEF
KUHNJSKE PEGI - ZENITH RADIJE

Pooblaščenec za postaviti nove furneze
Popravljamo tudi stare
Se zahvaljujemo in se priporočamo

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem

TECK'S TAVERN

882 East 185th Street IVanhoe 9560
MR. in MRS. JOESPH TEKAVČIČ, lastnika

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje
ter okusen prigrizek in veselo družbo

Slava Bogu na višavah

"Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji. . . " Ko bi se res izpolnili ti kliči in prošnje vseh žalostnih in zapuščenih. Kako bi se počutili naši Slovenci, naši rodni bratje in sestre, ki so pregnani s svoje rodne zemlje v tujino, ako bi dobili od višjih oblasti kliče: — "Vrnite se za božič domov, na svoje domove, na svojo rodno zemljo in jo obdelujte, kakor so jo v božjem imenu in v zadovoljnosti obdelovali vaši predniki rod za rod. Pozabljeni naj bo vsa mota, kateri smo vsi podvrženi ter bodimo si zopet prijatelji in v slogi delujmo za narod, vero in dom!"

Pomislite, kakšno veselje bi zavladalo v vseh taboriščih in barakah. Domov, domov, čeprav v hlev če nam je hiša pogorela, da bomo le zopet videli domače hribe in doline, gozdove in njivice. Srečali se bomo zopet s svojimi dragimi in se pozdravili, kakor so pastirci pozdravljali sv. družino v hlevcu. Sli bomo zopet k polnočnici v domačo cerkvico in zopet slišali domače pesmi in domačo besedo. Zahvalili pa se bomo Mariji in Jezusu za vse prestano gorje in trpljenje. A, žalibog, da se to ne bo zgodilo, ker o miru ni niti znamenja.

Pohlepnost, mržnja, sovraštvo in ubojstva so na dnevnem redu. In to ni samo v naši starodavni domovini, to je povsod, koder je tekla kri v vojnem času, se preliva tudi sedaj. Čeprav je vojna uradno končana, sovraštvo je vedno večje. Pregovor pravi: Kjer ni Boga, ni sreče doma! — Vojna nam ni pobrala samo na tisoče žrtev, pustila nam je grozne posledice. Na tisoče mater žaluje za svojimi sinovi. Kakšno je to trpljenje, vedo samo one, ki so prizadete. Vseh človeških razum ne najde dovolj tolažilnih besed za krvave materino srce.

Na tisoče otrok pozna svojega očeta samo po sliki v vojaški uniformi. Padel je za domovino — za svetovni mir! V stari domovini so zopet polni obsojenih na dolga leta. Tam ginejo in počasi umirajo, ni usmiljenja, ne sočutja. Kakor v turški vojni: Tam se nič ne smili oče svojemu sinu, sin pa tudi očetu ne. . . Brat bratu ne zaupa več. V vednem strahu uživajo pridobljeno "svobodo". Kako v nebo vpijota krivica se godi nesrečnim Primorcem. Saj se niti ne vedo, kdo jim bo vladal. Po takih pogojih je mir popolnoma nemogoč. Koliko božičnih praznikov so naši Primorci praznovali brez pravega veselja, pa vendar v upanju na boljše bodočnost. Zdaj niti upanja nimajo več. Zakaj njih usoda je zapetena. Da o svobodi se niti ne govori.

V strahu in pomanjkanju kaj jim prinese bodočnost bodo praznovali božične praznike. Ni samo, da ni svobode, ampak ni tudi kruha, obleke in čevljev in zima je pred durmi. Prav gotovo ne bo kakor je bilo običajno na sveti večer — ne rib in ne "stokfiša" (polenovke), ker ni

olja, ker ni denarja, davki pa so pedno večji. Suša jim je uničila pridelke. Vodo so si vozili od daleč vsaj za silo. In da bo mera polna, so se pojavile še bolezni na ljudeh in živini. Seveda, vse je narava. . . In vendar, kdo je ustvaril naravo? Vsak, ki ni vsega pozabil, se lahko spominja, ko smo molili litanije in ko je duhovnik izgovoril besede: kuge, lakote in vojne — smo vsi s povzdignjenim glasom prosili: reši nas o Gospod! Tudi zdaj imamo vzrok, da prosimo: Reši nas Gospod vojne in brezverstva in daj nam ljubi mir!

H koncu pozdravljam vse Slovence širom sveta in jim želim vesele božične praznike, našemu neustrašenemu listu Ameriški Domovini pa želim obilo novih naročnikov.

M. Gombach.

Čebelji božič

Spominjam se iz svojih otroških let, da je bila pri nas doma navada, da smo obhajali tudi božič čebel. Ko smo na sveti večer opravili molitve v sobi, smo odšli z očetom na vrt, kjer je bil čebelnjak. Otoci smo stopili drug za drugim za očetom. Večkrat je bil hud mrz in zvezde so svetlo sijale skozi vejčje dreves. Včasih pa je snežilo in je burja tako brila, da so snežinke frčale okoli nas, ki smo kot nočni romarji strašili skozi nedotaknjeno tišino vrta.

Prvi čebelnjak je bil daleč, vendar hiši se najbližji. Jaz sem ga od vseh naših petih čebeljakov najrajši imel, saj se mi je zmerom doždevalo, da so njegove čebele najbolj krotke. Malokdaj se je zgodilo, da bi me bila poletila, ko sem očetu v tem čebelnjaku kaj pomagal, kaka čebela pičila, zakaj tiste, ki so bile najbolj hude, so koj sfrčale na stransko okno in so skozi rezo med sipami zlezle skozi in odbrenčale ven. Ta največji čebelnjak je vseboval tudi največ čebel, ki so imele svoj odlet obrnjen na južno stran. Na drugi strani je stala velika omara za ličinke, dalje omara za orodje in modro prepleškana miza. Poleti je sijala skozi okno in skozi prirodni zastor divje trte zelenkasto mračna svetloba, ki je bil zaradi nje ta čebelnjak s molnatim in medenim vonjem še posebej očarljivo skrivnost.

Ko so bili čebelji zarodi v pozni jeseni še poslednjikrat pregledani, in ko smo se pričeli, da bodo čebele in matica mogle zimo lepo prestati, ko je bilo nato po čebelnjaku vse do najmanjše pičice pospravljeno in urejeno, ga je moj oče zaklenil. Odtlej ni smel nihče več stopiti v čebelnjak, zakaj čebele so morale imeti nemoten mir.

Ko smo šli na sveti večer k čebelam na obisk, se je moralo to opraviti čim bolj tiho in čim z najbolj skrbno previdnostjo. Otroci smo vedeli, ne da bi nam bilo treba še prej poveda-

ti, da bi že najmanjši šum, kak nagel korak ali kak sunek na steno silno razburil vse čebele in bi takšno motenje povzročilo to ali ono škodo pri čebelah. Še preden je oče obrnil ključ in pritisnil na kljuko, smo si otepli sneg z obleke in očistili čevlje, nato smo vstopili v temni prostor.

Ze popoldne je bil oče vse pripravil za čebelji božič in je zdaj še svečke prižgal. Na vsakem panju je stala po ena svečica, ena smrekova vejica in nad belo pogrnjeno mizo je visela smrekova veja, kjer je bilo nekaj prižganih svečk.

Čudovito je bilo stati s pridržano sapo v tej topli svetlobi svečk in prisluškovati prav tihemu in enakomernemu brnenju čebel. Zares, bilo je, kakor bi pošumevalo v daljnem, daljnem gozdu, kadar zapihlja vanj lahna sapica: To tiho pošumevanje nam je naznanjalo, da je bilo tu budno tisočeno življenje in da se je ohranjalo in živelo dalje.

Se dandanes v osiveli starosti si rečem, da sem srečen, ko sem že tako zgodaj imel priliko, da sem si osvojil ponižno, hvaležno začudenje sprčo delovanja prirode in sprčo del velikega Stvarnika, in da me takšno začudenje in mišljenje še dandanes ta dan ni zapustilo in me pač ne bo zapustilo nikoli.

Ko smo tako v popolni tišini in čistem pokoju stali ob nahlajnem plapolanju sveč v čebelnjaku, sem s bil zmerom svest, kar sem vedel o borbi čebel za njih življenje in zmago čez zimo in tiho šelestenje, ki smo ga slišali, je v meni naraslo v mogočno bobnečo pesem življenja in bojevanja.

Čebele seveda niso o tem ničesar vedele, da smo tu stali in mislili nanje in da so lučke gorele zanje. Tudi ni, da bi vprašali o koristnosti tega maleda in neznanega obhajanja božiča, saj je bilo to le znamenje, da smo se oče, in z njimi mi vsi, spomnili teh naših gojenk. Zares, v ljubezni smo mislili nanje, saj so te naše čebele spadale v krog naše družine, in nesramno bi se nam zdelo, če bi tega na sveti večer ne bili priznali in obhajali.

Čez nekaj časa je šel oče od panja do panja ter upihnil lučke. V čebelnjaku se je bolj in bolj temnilo, in ko je bila upihnjena poslednja svečka, smo odšli tiho in skrivaj kakor smo bili prišli, iz čebelnjaka, nakar smo v naslednjem obhajali isti tihi sveti večer.

Potem pa smo se, malce premraženi, vrnili v toplo sobo, in vonj po medici in medeni poti nas je praznično sprejel in naš molk se je umaknil radostnim pogovorom, ki so se ljubeče vrstili tudi o naših prijateljih — čebelah.

(Stari čebelar).

Get \$4 for \$3 out of your
CHRISTMAS savings — invest in U. S. SAVINGS
BONDS. Keep on BACKING YOUR FUTURE.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE VSEM PRIJATELJEM

LJEM ŠIRNEGA MESTA CLEVELANDA, DA

BI VESELI IN ZADOVLJNI PRAZNOVALI

ROJSTVO GOSPODOVO, ZELI

LOUIS FERFOLIA SLOVENSKI POGREBNIK

9116 Union Ave.

Michigan 7420

Zadovoljno, zdravo in vesolja polno leto 1947

JOHN STREKAL

3592 East 80 St.

Diamond 3474

Hvala vsem slovenskim odjemalcem tekom leta. Priporočamo se še v nadalje. V zalogi vedno sveže blago. Doma prekajeno suho meso. Vse vrste grocerije po nizki ceni. Naše veselje je vam postreči.

Vesele, srečne, zadovoljne in blagoslova polne

božične praznike ter srečno, zdravo in

zadovoljno leto 1947

Vesele in zadovoljne božične praznike in srečno ter zdravo novo leto 1947 želita

FRANK & JOSEPHINE SKEDEL

7806 Union Avenue

lastnika THE ALTAS DIE & TOOL CO.

NAJLEPŠE BOŽIČNE POZDRAVE VSEM
SORODNIKOM IN PRIJATELJEM

ZA DOBRA VINA SE OGLASITE PRI

BOZEGLAV'S

BONDED WINERY

6010 St. Clair Avenue

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELI VSEM ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELIMO VSEM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM!

FRANK PAULIN'S SERVICE STATION

ATLANTIC GASOLINE

vogal St. Clair Ave.
in 61. cesta

Vse, kar potrebuje vaš avto, dobite pri nas. Lepa hvala za naklonjenost in se priporočamo še za naprej.

Euclid Race Dairy & Ice Cream Co.

503 E. 200th St.

KENmore 0515

VOŠČIMO VAM VESELE BOŽIČNE

PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO

Malej Resnica išče ljubezen

Star je bil že Matej Resnica in v grapi je imel razvegan bajto. Na samoti je živel in čakal na smrt. Pa kakor da bi bila njegova bajta preveč skrita, smrt je kosila po vasi in po deželi, a v grapo ni zašla.

Matej Resnica je napel oslepel in oglušil, noge so se mu tresle, roke so bile brez moči, a smrti ni bilo. Resnica je živel. Jezili so se ljudje nad starim možem in z jezo so mu porivali star kruh, ki je bil namenjen za pomijek.

Nič se ni pritoževal Matej. Zahvalil se je za kruh in trdo besedo in se vsak teden enkrat vrnil v bajto. Zima je bila pred vrati in treba je bilo to ali ono shraniti.

Trpel je Matej Resnica, zakaj na lepem je sedla v njegovo srce želja, da poišče ljubezen. Nekje vendar mora biti, za gorami nekje, kjer sonce vzhaja.

Koj na pomlad je Matej zaklenil svojo bajto, pregledal, če so okna zaprta, še enkrat pokljukal, potlej pa zavil v gozd. Ni hotel skozi domačo vas, zakaj ljubezen v njej bi lahko iskal s svetilko pri belem dnevu in bi je ne našel. Ključar Volbenk pridiguje sicer o njej vsakemu beraču, ki potrka na vrata, toda bajtarja Jerneja je obral za poslednjo njivo.

Matej Resnica nosi v torbi sveto pismo. Pri sv. Janezu ima vsaknjeno podobico. Tam se govorijo o ljubezni, da se človeku topi srce. A Matej ve, da po branju nikdar ne sme iz bajte. Pregrdi so ljudje. Vsaj dan mora počakati. Morda se čez noč srce spremenijo.

Do tega dne Matej ni dočkal spremembe. Ljudje naprej žive dvojno življenje. Enega zase, enega za druge. Zase mažejo kruh z medom, Mateju porivajo trdega in plesnivega.

Vse drugače je zapisano v knjigi, ki jo nosi Matej s seboj v torbi. Natančno je zapisano in Matej ve, da ne more biti drugače.

Vroč je dan in vroča je pot.

Da boste lepo in pa toplo oblečeni

Priporočamo se vam vsem skupaj, fantom in možem, ženam in dekletom, za nakup vsakovrstnih daril. Pri nas dobite potrebščine za vso vašo družino, tako vsakovrstno blago za moške: srajce, kravate, spodnje perilo, nogavice in rokavice; za ženske in otroke: lepe obleke in suknje ter vse drugo, kar se potrebuje pri vaši družini. Pridite k nam, predno greste kam drugam. Se vam toplo priporočamo.

Zelimo vsem skupaj prav vesele božične praznike in srečno novo leto!

ANZLOVAR'S

6214 St. Clair Ave.

Užejala je Mateja Resnico, užejala in izmučila. Naravnost v prvo hišo zavije. Mogočno je poslopje, obširni so hlevi in pred hišo je kamenita klop.

Morda je tod ljubezen? je mehko obšlo Mateja. "Iz ljubezni, samo iz ljubezni more rasti sreča."

Čez prag stopi Matej in koj ga obide groza. Mrzle so stene in prazno je vse naokoli.

"Za vbogajme bi prosil pri ljubezni, ki jo iščem."

Trese se glas Mateju in trese se roka, ki prosi za miloščino.

"Preveč vas je, da bi vsakega dajal. Delati je treba, duša, delati."

Mogočen je gospodar, mogočno so besede. Pred Mateja padejo kakor grom.

"Mislim sem, da ste srečni iz ljubezni, da je res vse tisto, kar stoji zapisano v tej knjigi."

Pri podobici vtakne Matej prst v knjigo in na glas bere.

Potlej knjigo zapre in se z rdečkastimi očmi zazre v gospodarja.

"Starec neumni, v farovž bi šel, če si pridigar. Morda ti gospod naložijo, da boš komaj s konjem odpeljal. Pogledaj ga, zlomka, še učil bi me rad."

Nič ne reče Matej, samo obrne se in odide čez prag. Za njim gre gospodarjev smeh, kakor smeh Judeža Izdajalca, ki je izdal ljubezen za trideset srebrnikov. Tudi to je zapisano v knjigi.

Tomaž stoji na griču in koj zraven je cerkev. Dva stolpa ima, z rdečo streho je prekrita.

Počasi stopa Matej v hrib. Sapa je težka in noge so trde v sklepih, kakor da so izrezane iz bukove grče.

Prijazno tole poslopje. Na oknih rože in sonce, za zavetami skrivnostna tišina.

Kakor v cerkvi po nauku, ko se kadilo še ni popolnoma izvonjalo.

Toplo je Mateju pri sre. Na široko bode gospod odprli vrata in roko.

"Si prišel, Matej? Čakal sem te, romarja božjega! Do danes sem te čakal. Ljubezni iščeš, glej, in tako pozno si se spomnil name."

Tako govori Mateju neznani glas, ko stopi v vežo. Svete podobe so na steni. Boštjan je privezan h kolu, sv. Vid se muči v kotlu vrelega olja nad katlim-plava angel s palmovo vejico.

Križa se Matej Resnica, križa in klanja in srce mu je čudovito mirno in zadovoljno. Tu diha ljubezen, tla so pomita in povsod diši svetost kakor vonjivo olje.

Zupnik pridejo po stopnicah in resni so, kakor v drug svet zagledani.

Lepo pozdravi Matej in se globoko prikloni. Nič ne reko gospod, z roko sežejo v žep in mu dajo krono.

Gleda Matej. Krona je mrzla na roki, kakor da je bila do teme na ledu.

"Gospod zupnik, ljubezni iščem, kakor je zapisano v tej knjigi. Natančno je zapisana in nič ograjena, zakaj po pismu smo vsi bratje in brat bratu ne postavlja meje ne pregraje."

Ostro pogledajo zupnik, ko

Matej vleče knjigo iz torbe.

"Pošten berač ste, vidim. Bog z vami in dosti naberite. Naj vsak da krono, bogati boste postali. Ljubiti se moramo, duša krščanska in drug drugemu pomagati. Tako piše v tisti knjigi, ki jo znam na pamet od prve do zadnje strani. Zbogom, prijatelji, in srečno hodi-te."

Ne more razumeti Matej, a zupnik že odhajajo v sobo.

"Pozna besedo in pismo, toda ljubezni ne pozna."

Grenko obide Mateja in naravnost v cerkev zavije.

V klop sede in odpre knjigo. Morda je napak bral, slabo vidj in težko razume. Učeni so gospod in več vedo.

Toda natančne so besede, in prav iz srca teko Mateju.

Na obe koleni poklekne Matej, krono spusti v puščico in odide.

Truden se ni ustavil. Spal je po šupah in kozolcih. Morda so tam daleč drugi ljudje.

Tretji dan na večer pride v mesto. Hiše dolge kakor pol vasi, ceste široke in ob njih gore luči.

"Tu bo nemara ljubezen. Lepo so hiše in ljudje oblečeni kakor je treba."

Prvega gospoda ustavi Matej. Še ne zmeni se gospod in naravnost še čisto odide in še nazaj ne pogleda.

Na klopi je moral to noč spat. Mrzlo je bilo in treslo ga je do jutra.

Ob dnevu se je vzdignil in odšel na cesto. Pet dinarjev je naprosil do poldne, samo za kruh in skodelico čaja.

"Tudi tu ni ljubezni," je tedaj bridko obšlo Andreja. — "Tudi tu imajo dvojno življenje, dvojen obraz."

Naprej gre Matej, ceste ni ne konca ne kraja. Našel je Pravico, trdo kakor kamen, brez srca in brez čustva, našel je resnico, ostro kakor bodalo, toda ljubezni ni našel.

Utrudil se je Matej. Večer je bil, ko se je privlekel do križpotja. Križ s prijazno srebro je stal na desni. Na vse konce, kamor je pogledal, sama polja.

Stoji Matej in gleda. Nebo je rdečkasto, vijoličast je godz. . . . Matej sede pod križ, vzame knjigo in bere. Vetrč mu obrača liste.

Ko prebere poglavje, dene knjigo v torbo.

"Domov grem, da umrem. Ni ljubezni v sveu in ljudeh. Poznajo ljudje besede, toda od ljubezni so daleč, kakor jaz od sonca in sreče. O bratstvu govore, pa se sovražijo. Srečo si zidajo na krivico in solze ter hvalijo Boga za srečno zvezdo, pod katero so se rodili."

Na glas govori Matej in veter odnaša njegove besede v polje.

V noči se Matej dvigne. Ni človeka na cesti, le zvezde so na nebu in mesec. Ne gre skozi vas Matej Resnica, po bližnicah hodi, čez brvi in čez gozd.

V jutru se mu pridruži pes. Matej mu da kos trdega kruha in pes gre za njim. Zareži na trdo besedo, z repom mah-lja na prijazno. V smrček li-že ob Mateju in je njegov krh.

Vesel je Matej, ko spet vi-

di svojo bajto. Okna so še zaprta, vrata zapahnjena. Na mizo položi knjigo, zakuri peč in sede k mizi.

Pes sedi sredi sobice na zadnjih nogah.

"Samo ti si prišel z menoj. Iskal sem ljubezni in je nisem našel. Krone sem dobival in trd kruh, osorne besede in nauke za na pot."

Pri belem dnevu nažge Matej luč, privije stenj, da plamen plapola in odpre knjigo.

"Tako je zapisano in nič drugače. Če vse luči prižgem, če pridejo učenjaki in modrijani, tako morajo brati kakor jaz."

Knjigo zapre Matej Resnica poljubi raztrgane platnice, potlej pa stopi k psu in ga gladi po glavi.

In do noči veka Matej, veka in pes ga gleda, kakor da ga razume.

Samo pes, ki ni imel ne doma ne gospodarja, ne kruha in ne prijazne besede.

Kako je nastala "Svela noč"

Na sveto večer leta 1818 je potoval mladi duhovnik Jožef Mohr iz Oberndorfa v Arnsdorf k svojemu prijatelju organistu Francu Gruberju, ki ga je povabil, da bi skupno praznovala božične praznike. Mladi pesniško navdahnjeni Mohr je čutil v sebi svečano razpoloženje ob pogledu po zasneženih planinah, katere je čarobna razsvetljevala polna luna. Naslonjen na popolniško palico je gledal na v podnožju ležečo vasico, ki je bila cilj njegovega potovanja. — Pravi kakor se pričela svetlikati dreves.

lučce po z debelim snegom pokritih hišah. V dno duše je ganil ta pogled poetičnega moža in zazdelo se mu je, da gleda pred seboj Betlehem. V duhu vidi hlevček, v njem jaslice z božjim Detetom, njegovo Materjo in sv. Jožefom. Zdi se mu, da se bližajo bornemu hlevcu betlehemskega pastirca, a v višavah čuje angelske glasove. Ves prevzet tolike miline je pospešil korake, da bi prišel čimprej do svojega prijatelja, ki ga je sprejel z nepopisnim veseljem. Jožef Mohr je našel tam več znanec, med njimi tudi po vsej Zilski dolini radi petja sloveče člani Strassorjeve družine.

Ko je Gruber pripravljaval v sosedni sobi skromno večerjo, tedaj je sedel utrujeni Mohr k pisalni mizi ter napisal pesmico, ki jo je izročil pri večerji Gruberju, rekoč: "Sprejmi te verze kot božično darilo, z njimi pa tudi čustvo, ki mi napolnjuje srce na današnji večer."

Gruber je naglas prečital pesem ter se ves prevzet notranjega zadovoljstva zahvalil prijatelju za nam vsem znane stihne božične pesmi "Svela noč, blazna noč."

Še tisti večer je nadarjeni Gruber pretil mehke verze v melodijo, da si bolj pripravnejše temu besedilu ne moremo misliti. Že nad sto in dvajset let se čuje ljubka pesem, popolnoma ponarodela, ker nam vedno z novo napolnjuje srce z mehko in ljubeznijo.

Tvornica vitaminov

V Leningradu je bila zgrajena prva ruska tvornica za izdelovanje vitaminov. Izdelovati so jih pričeli v zgoščeni obliki zlasti iz zelja ter storžev iglastih dreves.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

LOUIS CIMPERMAN

GROCERIJA in MESNICA

1115 Norwood Road

ENdicott 0566

Ako hočete imeti okusne jestvine na mizi za praznike, oglasite se pri nas. Dobra postrežba in zmerne cene. Pripeljemo na dom.

Se lepo zahvaljujemo za preteklo naklonjenost in se priporočamo še za bodoče.

Želimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

LOUIS ZGONC

GROCERIJA in SLASČICARNA

1435 East 55th Street

Drenik's Beverage Dist. Inc.

Razvaža na jboljše pivo

ERIN BREW — BUDWEISER — MICHELOB — DUQUESNE BEER — DREWRY'S ALE
LA BOHEME and GIBSON WINES

Toplo se zahvaljujemo za naklonjenost v preteklem letu odjemalcem, društvom, gostilničarjem, organizacijam in posameznikom v toplem priporočilu nadaljne naklonjenosti v bližajočem se novem letu 1947.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem pivcem, gostilničarjem in prijateljem našega na trgu najboljšega piva.

KEenmore 5500

23776 Lakeland Boulevard
Euclid, Ohio

KEenmore 5501

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi naša tvrdka vsem svojim prijateljem in klientom. — Se priporočamo.

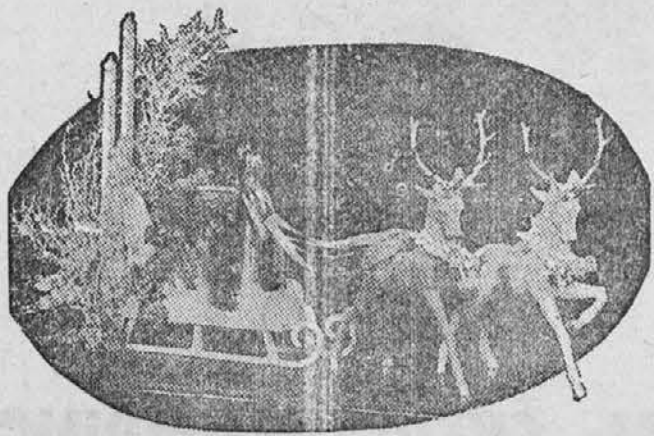

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Avenue

J. HAFFNER A. HAFFNER

Ustanovljeno leta 1908

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
ZDRAVO TER USPEHA POLNO

NOVO LETO 1947

ŽELIMO VSEM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM IN ZNANECM

MERVAR'S DRY CLEANING PLANT

Incorporated

5372 St. Clair Ave.
7801 Wade Park Ave.

HEnderson 7123

Točna postrežba in zanesljivo delo
je naše geslo

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELI VSEM POSETNIKOM IN
PRIJATELJEM

VICTORY TAVERN

SLOVENSKA GOSTILNA—DOMAČA KUHINJA

Najboljše pivo, vino in žganje

Bill Lipovic godba vsako soboto

ALBINA (OPASKAR) RICHTER - MITZ SLAPAR

513 East 152nd St. KEnmore 9735

VESELE BOŽIČNE PRA-
ZNIKE IN SREČNO
LETO ZELI VSEM
ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM

WATERLOO SUPER SERVICE

GULF PRODUCTS

"DOC" GREGORCIC - VINC POJE

KEnmore 0902 15714 Waterloo Rd.

JOHN HUDAK

3580 East 81 St. Diamond 1587

GROCERIJA in MESNICA

Priporoča slovenskim gospodinjam svojo ve-
liko zalogo svežega in doma prekajenega mesa,
šunk, klobas in vse telesne dobrate dobite v naši
prodajalni.

Vesele božične praznike vsem odjemalcem in
prijateljem ter srečno novo leto 1947

FRANK GERCHAR

1132 E. 71st St.
MESNICA

Prav vesele in zadovoljne božične praznike ter
srečno novo leto želim vsem odjemalcem
in prijateljem
Se toplo priporočam

Same so govorile

Nekako čudno sicer, vendar
so govorile — Lukčeve kloba-
se namreč — celo en dan po-
zneje so govorile namestu gra-
diškega Ahca, ki je bil tedaj
v Gradiču udingjan za volarja.
Glasno in razločno so zato-
žile tatu en dan potem, ko so
bile ukradene iz Lukčevega
dimnika v Vrbju.

Ahec je bil sicer za glavo
manjši od drugih vaških tova-
rišev, a bahal se je rad, da je
za dve glavi modrejši od dru-
gih. Spremljevalka mu je bi-
la že izza mlada nepriporo-
ljiva lastnost, da je rad jedel,
pil in se smejal, zastoj ali
vsaj na stroške drugih. Znal
jo je sicer prav spretno skriva-
ti, in ker med volarji ni pose-
bno mnogo bistroumnih glav, se
mu je posrečilo dosti nelepih
nakan, ki so jih tovariši zapi-
sali v svoj spomin kot posebna
junaštva in bili uverjeni, da je
Ahec res najmanj za dve glavi
modrejši in spretnjši od dru-
gih.

Tudi stvar z Lukčevimi klo-
basami se je snovala nekam po
sreči.

Čuden slučaj je bil, da so ho-
teli zlobni jeziki spraviti Ahca
v najbližnjo zvezo z ukradeni-
mi klobasami. On se je sre-
čno izmotal trdeč: "Ne in ne,
Dokažite! Sem li na sumu kot
tat, jaz Ahec, Ali veste, kdo
sem jaz, a?"

Kakor južni veter poleli da ni bilo tačas nikogar, a kcr
pred bližajočim se dežjem je
zasumelo o ukradenih kloba-
sah in šum se je širil iz Vrbja
v Brstje, kjer je služil v Gra-
diču Ahec in razlagal čudeči
se družini pri zajutruku, da je
moral biti tat drzen in preme-
ten, ker se je o belem dnevu
znal polastiti slastnega prigriz-
ka. Opoldne so gradiški po-
sli razpredali nadalje isti po-
govor in dosegli zaključek, da
so morale klobase tatu prav
dobro dišati kar surove že do-
volj presušene, da tatu ne bi
bolel trebuh po ukradeni jedi.

Tudi Ahec je modro prit-
dil neovrženi resnici.
Jože pa, veliki hlapec, pri-
stavi kakor v šali: "Govor-

da si bil ti, Ahec, danes na vse
zgoda pri Lukeu v Vrbju. De-
kla te je videla."

Ahec se je namrdnil prav
nerodno. Tega ni pričakoval.
Vse je kazalo, da ga zapuša
lastna pamet in ž njo še ona,
ki je trdil, da je ima več kot
navadni ljudje. To pa samo
za hip. Krepko je zajel ajdo-
vih žgancev, pa je bilo bolje.
Spoznalj so navzočni, da je z
obilim založajem dosegel tu-
di prejšnjo zalogo pameti, ko
je odvrnil junaško in dostojno:
"No, bil sem, bil; dekle sem
vprašal, če misli res zapustiti
službo, ker je trdila sinoči, da
ima preveč opravila. Saj sem
bil že večkrat pri Lukeu, to
lahko pove Lenka sama, a po-
ve pa tudi, da nisem še nikdar
odnesel klobas. Naj le kdo zi-
ne, da sem jih, mu že poka-
žem!" Udaril je po mizi, da
je odletela lesena žlica in za-
šklopotala na tla. S tem je
Ahec zavezal doma zlobne jo-
zike.

Novica o ukradenih kloba-
sah se je pa širila kakor raz-
burkano valovje na morju da-
lje in dalje — tudi k orožni-
kom na Studenec. Ti so pri-
šli in začeli preiskavo na mo-
stu ukradenih klobas — prav
pod Lukčevim dimnikom. Len-
ka je trdila, da je Ahec res
govoril ž njo zjutraj zgoda,
ko je šla krave mlest, pa je
tudi potem odkorakal po vrtu
proti domu. V kuhinji sevo-

da ni bilo tačas nikogar, a kcr
pred bližajočim se dežjem je
zasumelo o ukradenih kloba-
sah in šum se je širil iz Vrbja
v Brstje, kjer je služil v Gra-
diču Ahec in razlagal čudeči
se družini pri zajutruku, da je
moral biti tat drzen in preme-
ten, ker se je o belem dnevu
znal polastiti slastnega prigriz-
ka. Opoldne so gradiški po-
sli razpredali nadalje isti po-
govor in dosegli zaključek, da
so morale klobase tatu prav
dobro dišati kar surove že do-
volj presušene, da tatu ne bi
bolel trebuh po ukradeni jedi.

Tudi Ahec je modro prit-
dil neovrženi resnici.
Jože pa, veliki hlapec, pri-
stavi kakor v šali: "Govor-

da si bil ti, Ahec, danes na vse
zgoda pri Lukeu v Vrbju. De-
kla te je videla."

Ta županova opomnja se je
širila kot naravna spremljeval-
ka ukradenih klobas od vasi do
vasi.

Tudi gradiški posli so se
smejali drugo jutro potem, ko
so bile izmaknjene klobase,
županovi modrosti. Veliki hla-
pec, ki je pridno zajemal po-
leg žgancev dišeče kisle zelje,
je celo menil: "Žejen pa, že-
jen. Gotovo je bil že včeraj
vedno nad škafo, kdor jih je
ukradel. Dobili ga pač ne bo-
do; žeja mu bo edina kazen."

Navzlic tolaživni opazki se
je Ahec vendar zopet namrd-
nil prav nevšečno in dobival
čimdlaje bolj suha usta. Rekel
seveda ni ničesar, ker se mu je
zdel o ti priložnosti molk za-
res zlato.

Nasprotnih misli pa je bila
domača dekla Liza, ko je de-
jala: "Ahec, ti si tudi včeraj
pridno letal na vodnjak. Bala
sem se, da ga kar posušiš. Saj
veš, da bi morala potem hodi-
ti na konec vasi po vode, hi,
hi!"

Teh besed jezične Lize sicer
ni nihče smatral za resne, ven-
dar so dražili Ahca vsi vprek:
"Ahec, aha, aha! Žejen — po
klobasah žejen — po čem ne-
ki, če ne po klobasah? Zakaj
pa nismo mi letali vsak hip na
vodnjak? Vsi smo zajemali iz
ene skleda tako-le kakor dan-
es žgance in kisle zelje."

Molk, kakor da je Ahec pre-
magan, je zavladal omizje in
nekateri so se že dvignili, da
bi odšli po delu, čudeči se, da
na vse te opazke Ahec ne od-
govori s pikrimi besedami, ki
so mu bile sicer vedno na raz-
polago. Jože ga še nalašč po-
draži kakor za odhodnico: "Po-
taki-le jedi pa res ni treba ve-
dno, letati na vodnjak."

Tedaj se pa dvigne izza mi-
ze Ahec. Bil je ta hip res
najmanj za glavo večji videti
nego sicer. Vsi so pričakovali,
da zavrne Jožeta sumničenja
v šali, kakor so bila tudi izre-
čena v šali. Ne, Ahec odgo-
varja z vso resnobo. Sklepal
je: da sem res hodil pit na
vodnjak, ne morem utajiti.
Glava, pomagaj si drugače!
(Dalje na 8. strani)

Vesele božične praznike ter srečno, zdravo in

zadovoljno novo leto 1947

želi vsem prijateljem

LOUIS ARKO FLORISTS

3580 East 78 St. Michigan 8627

CVETLICE ZA POROKE, VENCE ZA UMRIMI

Vsa postrežba točna in v vašo zadovoljnost

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ZELI VSEM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM

ZLATE'S MARKET

POLNA ZALOGA SVEŽEGA IN PREKAJENEGA
MESA

Prvovrstna postrežba—cene nizke

704 East 140 St. Mulberry 9160

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANECM!

FRANK LAURICH SLASČICARNA

15601 Holmes Ave. Mulberry 9467

E. 61 ST. GARAGE
GENERAL REPAIRING

FRANK RICH, lastnik

Se zahvaljujemo za na-
klonjenost in se priporo-
čamo še za naprej.

1109 East 61 St. HEnderson 9231
vagal St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem skupaj!

Vesele božične praznike in
srečno novo leto voščimo na-
šim prijateljem in znancem
ter se priporočamo za obisk.

MR. in MRS.
JOHN ROZANC

RESTAVRACIJA

1178 Babbitt Road Noble, O.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELI VSEM KLIENTINJAM IN
PRIJATELJEM

JEAN'S BEAUTY SHOP

JEAN COPIC - MARY ZURGA

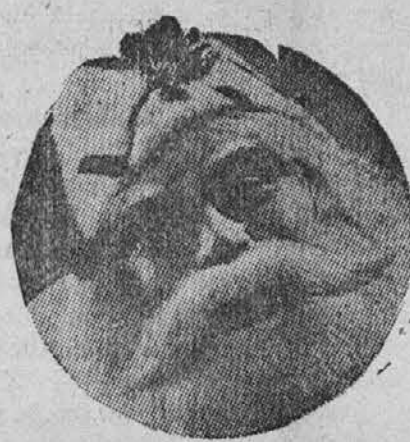
741 East 152 St. GLenville 8139

JOHN REBRACA

GROCERIJA - SADJE - ZELENJAVA - MESO

6611 St. Clair Ave. EX 3062

Vošči vsem odjemalcem, prijateljem in znancem
vesele božične praznike in srečno novo leto

LEPA BOŽIČNA DARILA

še vedno lahko kupite pri nas!

Velika izbira
PARLOR in SPALNIH SETOV
MODROCEV in POSTELJNINE
GRELCEV na PREMOG, PLIN, OLJE
GRAND in QUALITY PEČI

POLNA ZALOGA IGRAČ, itd.

Trgovina odprta do božiča vsak dan od 9 do 9

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

OBLAK FURNITURE

6612 St. Clair Avenue

HEnderson 2978

Specialno za božične praznike

garantirano škarjasto dvigalo
(Scissor Jacks)
Nobenega bolj priročnega na trgu
Reg. cena \$6.50, sedaj samo **\$4.95**

Mi imamo v zalogi razne dele in potrebščine za
vseh vrst avtomobile

OB TEJ PRILIKI ZELIMO VSEM NAŠIM ODJE-
MALCEM IN SOSEDOM VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO TER USPEHA
POLNO NOVO LETO

KING AUTO STORE

6121 St. Clair Ave.

WHEN GOOD FELLOWS GET TOGETHER

ST. CLAIR BEVERAGES

7702 St. Clair Ave. EXpress 0498

BEER - ALE - WINES - LIQUEURS - CHAMPAGNES

Immediate Delivery Service

Zelimo vesele božične praznike in uspešno
novo leto 1947

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELIMO VSEM ODJEMALCEM, PRI-
JATELJEM TER ZNANCEM

SLOVENSKA MESNICA

JOSEPH TREBEC, lastnik
1423 E. 55th St. HEnderson 1559

Posebnost za praznike:
domače klobase in prekajeno meso
vse najboljše vrste

KEKIC GRILL

LIQUOR - BEER - WINE

6622 St. Clair Ave.

Vesel božič in zadovoljno novo leto želi
obiskovalcem in prijateljem

Se toplo priporoča

PETER KEKIC, lastnik

GOOD TIME CAFE

MR. in MRS. VICTOR HOČEVAR, lastnika
9413 St. Clair Ave.

Vsak petek serviramo ribjo pečenko.
Godba igra vsak petek in soboto.
Obiščite našo gostilno, kjer boste postreženi s
finim žganjem, pivom, vinom in prigrizkom.
Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem skupaj.

SAME SO GOVORILE

(Nadaljevanje z 7. strani)
Zato odvrne: "Jože!" Misli
sem, da si modrejši, kakor ka-
žejo tvoje današnje besede!"
In kakor izurjeni plavac za
rešilno desko se je vrgel Ahec
za ostavljajočo ga pametjo
in pogumno razlagal družbi,
da včasih človek niti sam ne
more prav vedeti, zakaj je že-
jen. Marsikdaj muči koga tu-
di neopravičljiva jeza, ki ima
najbrž vzrok v dobrem želod-
cu ali je pa posledica kake bo-
lezni.

Ahec je bil zopet na vrhu.
Kdo ve, da se ne bi bila vsa
stvar zasukala drugače, ko bi
ne bil prav ta hip stopil med
razhajajočo se družino rado-
vedni orožnik, ki je bil glede
Ahčeve jeze nekoliko drugač-
nih misli. Mož je izvedel, že
na vasi v Brstju o volarjevi že-
ji in ni prav nič verjel dekli
Lizi trdeči, da ni ona nikjer o
tem govorila na vasi. Stopil je
pred Ahca trdo in brezobzir-
no, mu srepo gledal v oči, a
torbica s patroni se je vprav
dotikala Ahčevega trebuh. V
tako sitnem položaju ni bil
gradiški volar, to bi bil priznal
sam, od zadnjega velikonočne-
ga izpraševanja, ko ni znal
"evangeljskih svetov." Čutil je,
da mu ginejo tla pod nogami,
čutil, da ga je poleg dosedanje
sreče zapustila vsa pamet in
da je za ves svet ne priklie
nazaj, še na vse je vedel oro-
žniku odgovor, samo ne na
vprašanje: odkod včerajšnja
velika jeza?

Molčal je kakor zid in gle-
dal žalostno v duhu, kako se
potaplja v daljini čolnček z
njegovo dosedanje srečo in
dvojno pametjo v morje ne-
skončnosti. Molčal je in gle-
dal v tla. Tedaj je zarentačil
orožnik:

"Vidiš, to-le vedo pa Lukče-
ve klobase! Tvoja jeza je ja-
sen, odločen odgovor, kdo jih
je jedel. Sedaj pa lepo povej,
kdo jih je ukradel, kje so skri-
te ostale, in pa če ti je kdo po-
magal pri tem nepoštenem po-
slu!"

Ti nesrečna jeza, te nesreč-
ne klobase! Ahec se je čutil,
da ve orožnik resnico tako na-
tančno, kakor jo pozna on, ki
ga klobase zopet peko v že-
lodcu. Saj ni pojedel vseh, Bog
čuvaj! Potem bi šele ne utajil
jeze! In ko bi bila dva jema-
la in dva jedla! Ali ne bi bil
zares vodnjak v nevarnosti, da
ga posušita?

Na ostala vprašanja je od-
govoril odkrito: sam je bil. Ko
je odšla dekla v hlev, je smu-
knil on v kuhinjo in izmaknil
klobase. Kar jih je ostalo —
še te ga še zdaj peko v želod-
cu! — so skrite nad hlevom na
mrvi.

Orožnik je vprico Ahca in
vse gradiške družine zapisal
resnični vzrok volarjeve jeze.
Ahca je bilo sram, da ni vedel,
kam bi pogledal. Zdelo se mu
je, da je, ne samo za glavo ni-
žji od navadnih ljudi, marveč
v poštenosti celo za dve.
Nemirno valovje in šum o

Lukčevih klobasah se je zopet
polegel. Stvari so se snovale
in razvijale po svojem narav-
nem potu. Nihče se ni čutil,
ko so nekega dne Ahcu poja-
sili na sodišču, da je treba pla-
čati tudi ukradene klobase, ker
požrelost ni junaštvo in ni
priporočljiva človeška last-
nost; celo pri živini se mašču-
je rada, Ahec je pa spoznal s
pametjo svoje glave, da se
zgodi vsaki krivici pod soln-
cem, ki jo obsije prej ali po-
zneje, da postane očitna vsem
ljudem.

Da ima pameti za dva, sicer
ni več poudarjal, zato je bil
pa vendar za poslednjo bogato
skušnjo bogatejši. To je pa
tudi nekaj.

NOCOJ JE SVETA NOČ MIRU

Spet zvezde se utrinjajo
in v angelce spreminjajo,
ki spuščajo se na zemljo
in rajske pesmice poje.

Zgrnila se je sveta noč
čez plan do tihih gorskih koč;
za rebrijo gori zaklad,
kjer nekdaš stal je stari
grad.

Prerasel je skalovje mah,
gručinski rod je danes prah.
Božična moč pa spet budi
nam pravilnice iz davnih dni.

V teh pravljicah ni več
strahu,
nocoj je sveta noč miru.
po zemlji zgrinja se skriv-
nost:
nocoj je Jezušček naš gost.

Soteščan.

Duša

Osamljen je stal na bregu in
zrl v neskončno daljavo. Va-
lovi morja so se poigravali z
žarki večernega sonca in utrin-
ki iskrecnega se zlata so slepili
popotnikove oči. Tedaj se je
njegovega srca polastilo neiz-
rečeno hrepenenje, proti nebu
je razprl roke in zaklical:

"O, sonce, daj, da se te do-
taknem!"

In ko je stal, ves prežet od
ene same velike želje mrzlično
utripajočega srca po onem ču-
desu, mu je nenadoma prišep-
nila njegova duša:

"Hrepenenja sanjarjenja
plod je nedosegljivost. Trp-
ljenje je pot k popolnosti, je
najvišja zmaga, je vodnik k
cilju tvojih želja. Podvrzi si
zemljo in svoje življenje boš
združil z zlatim bleskom. Tr-
pi in tvoja last bo in ne boš
ločil od njega nikoli več!"

Utičila je duša, on pa je s
pogledom še enkrat objel og-
njeno zlato igro valov. Potem
se je okrenil in korakal proti
gorovju.

"Podvrgel si bom strmi gre-
ben. Visoko gori v ledenih vot-
linah se bom naselil. Trpel
bom, in sonce bo moje."

Duša pa je govorila:
"Prava pot ne vodi tja. Pod-
vrzi si zemljo, trpi, ki si sedaj

je neznaten drobci v veselj-
nosti."

Dalje je romal z naraščajo-
čim hrepenenjem v srcu, ki je
spremljalo sonce na nebu. Ho-
dil je in prišel do nepregledne
puščave.

"Tu bom trpel, tu bom na-
šel svoje izpopolnjenje. Trpel
bom in sonce bo moje."

"To ni trpljenje," je dejala
duša. "Trpljenje ni prostovo-
ljno pomanjkanje vsega dobre-
ga. Pojdi, kamor te bom jaz
vodila!"

Toda ni je poslušal. Nada-
ljeval je pot in ni vedel, kje ji
bo konec. Hodil je in prispel
na breg velikega jezera, ki se
raztezalo tja do obzorja. Otok,
pust in samotni, se je dvigal
iz jezera. Že je stopil v vo-
do, da bi se naselil na otoku,
ko je duša zopet spregovorila.

"Vzemi si zemljo in sonce bo
tvoje. Pusti jezero!"

Tedaj se je razsrdil. Svoje
duše se je hotel iznebiti. Na
pesku je ležala njegova senca,
sklonil se je, z ostro školjko
je zarezal črto. Senca se je lo-
čila od njegovih nog in splah-
nela. Duša pa je izginila v
sončnem prahu in se vrnila k
svojem izvoru.

Sedaj je hodil sam.

Preromal je doline in gozdo-
ve, ledenike in puščave. A ni-
kjer ni našel popolnosti, da bi
si podjarmil sonce.

"Ali sem še premalo trpel?"

Hrepenenja je objel zlate
žarke, ki so zanetili ogenj po-
zelenja v njegovi krvi.

In začutil je, kako je siro-
mašen in zapuščen brez duše.
Iztegnil je roke proti nebu:
"Sonce, vrni mi dušo!"

"Pri tebi sem," je začul njen
glas. In Napolnila ga je s svo-
jim bistvom in zopet je bil on
sam.

"Ti me vodi, duša!"

Ona pa je govorila: "Glej,

tu je zemlja in tvoja je!"

In človek je pričel obdelovati
zemljo. Mnogo je trpel in bilo
je neprostovoljno pomanjka-
nje vsega dobrega. In ko je vse
življenje delal in trpel, je spo-
znal, da je le neznatni drobci
veseljstva, in želja po posesti
sonca ga je zapustila. Tedaj
je postal popoln. Sonce pa mu
je samo dalo od svojega zlata.
V zemlji, za katero je trpel, je
našel sončne žarke, ki so se,
strjeni v zlato, prelivali med
kamenjem.

Ko pa se je njegov rod raz-
množil in so njegovi potomci
podlegli pohlepu po zlatem
blesku, so pozabili svojo ne-
znatnost in izgubili so popol-
nost. Tedaj jih je duša ža-
lostna zapustila. Vrnila se je
k svojem izvoru.

Človeku pa je postalo zlato
pojma popolnosti in ne trplje-
nje. Za zlato je prodal svo-
jo čast, za zlato je pogubljaj
sočlevka in za zlato so se mo-
rili in pobijali narodi.

Ljubiša.

M. SKEBE PLUMBING & HEATING CO.

653 E. 152nd St.
GL. 6680 Res.: KE 4614

Kompletna zaloga plumberskih in grelnih potreb-
ščin — čisto kanale z elektriko — Inšta-
liramo vodne cevi
Zelimo vsem odjemalcem, prijateljem in znancem
srečne in zadovoljne božične praznike ter
zdravo novo leto 1947

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
vsem svojim odjemalcem, starih prijateljem
in znancem

FRANK JURCA

(OGLARJEV FRANCE IZ CERKNICE)

Mogoče so že moji številni znanci in prija-
telji mislili, da sem šel v Californijo ali Florido,
ali morda celo po gobe, pa ni tako. Sem še vedno
tukaj, in sicer na West Parku:

4446 West 130th St.

Prav blizu železniške proge New York Central,
kjer vodim gostilno - Nite Club.

Kakšno pijačo vse imam in pa druge dobrine,
ne bom tu našteval. Le povabim vas, da pridete
sem na obisk.

—Odprto imam do 2:30 zjutraj—

PAULICH'S BAR

5238 St. Clair Avenue

VSE VRSTE PIJAČE IN JEDILA

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem skupaj!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM ZELI

FRANK KOCIN

PAPERHANGER — PAPER REMOVING

Garantirano delo

730 East 160 St., MULberry 3229

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

SANTA'S FOOD MARKET

Phone CL 2778

4828 W. 130th St.

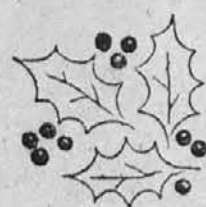
Waterloo Dept. Store

15504-10 Waterloo Road

Trgovina, kjer se dobi po nizkih cenah. Imamo popolno zalogo lepih zimskih
oblek za dekleta, žene in otroke za božič. Fino spodnje perilo, nogavice, lepe klo-
buke, kravate in srajce. Fine in trpežne čevlje za celo družino.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

The Little Star of Bethlehem

Christmas ... 1946

THE NATIVITY, by Gerard David

That Year there were very few houses for rent anywhere; and people lived wherever they could. Only the rich were able to buy an entire house, with wood and plaster walls, a rose garden and a bathroom. Nevertheless on Christmas Eve both rich and poor enjoyed the spirit of the season; for the rich gave each other gifts and the poor were delighted with the sight of Christmas trees which, painted white, blue and even green, and decorated with colored lights, twinkled everywhere along the public highways.

At the house of a very famous man a party was in progress. Since this man was the president of a motion picture studio, his guests were of the most part motion picture actors and actresses, which is to say that they were the most beautiful and famous people in the world. This did not make them as happy as might have been expected; and they joined in the singing of Christmas carols with hearts no less lonely and empty than those of poor people who also wished to be loved.

Among these famous and beautiful people were two children, named Henry and Lettice. Everybody in the world knew what they looked like, what they talked like, what their favorite games were, what they wore and what they liked to eat. But what no one knew was what was in their hearts, because their hearts were the hearts of children.

And so, while the fiddles scraped, while the great singers sang and while the footmen passed about among the guests with glasses of champagne and punch, and little sandwiches in the shape of snowflakes and crescent moons, and gingersnaps for the children, Lettice went tiptoeing up to Henry in one corner of the great room and asked him, "What are you doing?"

To which Henry replied, "Nothing."

However, nothing to a child is so crowded with dreams as nothing. And so, when Lettice said, "I know a wonderful secret," Henry followed her out of the room and down the long hall and out into the garden, prepared for all the beautiful things without a name which he had been dreaming about.

But all he saw at the end of the garden was a kind of stable, with a little light over the door.

"I don't think that's so wonderful," said Henry. "That's because you don't know," said Lettice. "Don't know what?" asked Henry.

In answer, Lettice pushed open the door of the stable. And there, lying in a crib made of an old manger, was a baby.

"Now what do you think?" said Lettice triumphantly.

"I don't think it's wonderful at all," said Henry.

"Do you think maybe it's baby Jesus?" asked Lettice.

"I don't know," said Henry. "I never saw it before."

"I wish it was baby Jesus," said Lettice, "because then we could pray."

"You can pray if you want to," said Henry, "on account of you wouldn't know who it was till afterward anyhow."

"I can say 'Now I lay me,' and the Lord's Prayer," said Lettice.

"All right," said Henry. "I don't mind."

So the two children knelt on the floor of the tool shed, in front of the baby, whose father and mother, having no other place to live at the moment, were helping the cook at the big house wash dishes in return for a roof over their heads.

"Our Father which art in Heaven," said Lettice, "Hallowed be Thy name. ..."

And all around them as they knelt, the invisible air was peopled with the unseen faces of the past, with saints and captains, beggars and kings, with the smiling children, the dreaming children into whose hearts, year after year, God had delivered His world, into whose hearts, endlessly renewed, He had put His love, into whose keeping He had given His Son.

For it is in the hands of the children that all things are placed, both good and evil, the poem and the sword, the knowledge of distant worlds, the hope of peace and the fruitfulness of earth.

"I pray the Lord," said Henry, "my soul to keep."

In the big house they sang O Little Star of Bethlehem and Lettice's mother and Henry's father wondered where they were. And in the kitchen the two new helpers smiled at each other across the soapy water. They did not expect very much for their child. Perhaps he might grow up to be a good carpenter.

Christmas—Then and Now

"Emma with your long hair—keep away from that Christmas tree!" And Emma, of the long curls and last summer's fluffy dress, stood back, for once while a helpful male lighted the candles of the Christmas tree.

Yesterday's Christmas was a personal and not a civic affair. It didn't mean a Santa Claus parade, or a Community Christmas tree or a dozen different Santas in the stores. Christmas was an all-embracing family occasion, and a warm home was the stage where each assumed his favorite role.

Mamma fixed the turkey. Papa hitched Duke to the "buggy" and went into the country with the boys for rifle shooting. Aunts made candy openly, and doll clothes secretly, while Uncles worked late in tool sheds.

But unfortunately there was often an unhappy aftermath to the gaiety of the holiday time. Those lovely little candles among green fir branches always caused damage in someone's home. Between Christmas and New Year's the local papers carried the stories. And it wasn't always just the hand-made Battenburg curtains in the parlor which went up in flames. Even with the electric Christmas tree lights of today, many fire hazards must be recognized during the holidays. Many more persons smoke than in earlier days. Gorgeous cellophane and tissue paper wrappings are unbelievably inflammable. Fireplaces and wastebaskets quickly fill with the residue of the holidays—papers, cigarette stubs, string, and dried bits of pine or holly. So, be careful this Christmas time. The old danger of candles is largely over but new fire dangers can make the Holiday Season a time of tragedy.

CHRISTMAS EVE WITH SANTA

The goblins all cried; the brownies all cried, Mrs. Santa Claus made them all dance Around and around. Still they could not be found: When Santa Claus lost his pants.

They whirled and they whirled, and madly they swirled Around and around his nice house. They couldn't be found around and around, By man or beast or mouse.

Mrs. Claus went alooking, leaving her cooking On top of the kitchen stove. The water o'er boiling. The dinner spoiling Mrs. Santa exclaimed, "By Jove!!"

"Well, Santa, look here! It's peaceful all year, And then when Christmas comes round, You get so excited, Your eyes all alighted, And then your pants can't be found!

"The same thing each year! Now you listen here! I'll have no more of these things! You'll just do without!" And then roundabout Mrs. Claus went to find the Three Kings.

Poor Santa Claus! He felt at a loss. He couldn't be ever so bold To go out sans his pants, And take such a chance! Why, he might take terrible cold!

Mrs. Claus, she was firm! He would just have to learn That he couldn't misplace his good pants. And as for that old story about cold—"It's your own fault! You'll just take the chance!"

Santa Claus, he went out, And looked him about. There wasn't a soul who could see. He went to the sleigh. "What a miserable day! But on the seat—! Why it just couldn't be!

Of course! Santa Claus felt no more at a loss. Himself, he had put them right there So he wouldn't have to dance in search of his pants. On his way to the world this year! IRENE.

Holiday Activities at Villa Angela

An all-school Christmas party will be held in the auditorium of Villa Angela Academy Friday, December 20th. Carol Anne Klyn, senior class president, will be master of ceremonies. "Mr. and Mrs. Santa Claus" will be special guests.

The dramatic club will present a one-act play, "The Christmas Rose," with a cast including: Eileen Zaller, Jean Debevec, Phyllis Haffner, Eleanor Gimpelman, Carol Anne Klyn. Also on the program will be a choral recitation of the Nativity from St. Luke's Gospel by sophomore and junior classes.

Annual junior-senior banquet was held Wednesday Dec. 11 in Hotel Cleveland.

The Star of Bethlehem

Crystal diamonds from on high Fell floating from infinity. The night was quiet and the sky, Stretched, starless, to eternity.

Then on the East, across the waste Of desert sands and snowy plains, A star arose from farthest space And from that star the heavenly strains.

Of angel voices, soft and clear Resounded o'er the quiet earth, Singing of the Christmas cheer And Christ, the Lord and Savior's birth.

It was so long, so long ago, When first that starlight glowed and gleamed Across the desert wastes and snow Until the night pure daylight seemed.

But e'en today that star doth shine Within pure hearts on Christmas morn, Within all hearts, like yours and mine, In whom the Christ Child is reborn.

IRENE.

SNOODLES

By Cy Hungerford

Ameriška Domovina

AMERICAN HOME

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

Cleveland, Ohio

Friday, December 20, 1946

Washington. — The U. S. War Department has not called in any more recruits, except volunteers, since the middle of October. It has decided not to call in any in January, but February and March are uncertain. Selective Service ends March 31 and it is not likely to be renewed by Congress. The Navy has been getting all its men from volunteers for many months.

Rome. — Yugoslavia sold 15,000 tons of coal to UNRRA. The relief agency will give it to Italy.

Pittsburgh, Pa. — Practically every miner lost \$682 of his salary in this year's two strikes. Each miner will probably earn \$2,432, which would have amounted to \$3,114 if there had been no strikes.

Columbus, Ohio. — An Army bomber, B-25, carrying four men, crashed on Dec. 10, on a farm near the Lockbourne airport. The pilot, assistant and two passengers were killed.

Washington. — OPA announces that a new sugar stamp for 5 lbs. will be valid from Jan. 1 to April 30. Stamps No. 51 and Nos. 9 and 10 for canning sugar are valid to Dec. 31.

Madison, Wis. — The state charter, which was issued to the Klu Klux Klan in 1925, has been recalled by Judge Herman Sachtje in Dane County.

Detroit. — C. R. Wilson, president of General Motors Corp., declared that a 25% increase in auto prices may be expected if the employees receive the 25-cent per hour increase, which they demand. If they do not insist on the raise, present prices will prevail during 1947.

Washington. — The government has shipped 10 million bushels of corn overseas in this last quarter. For the first quarter of next year, it will send 25 million bushels to India alone, as a substitute for rice.

London. — The Russian newspaper agency Tass reports that Elliot Roosevelt, son of the late President Roosevelt, visited Gori, the birthplace of Stalin, in Georgia.

Washington. — The American government has twice officially asked the Soviet Union to send her representatives here to talk over the repayment of the loan. Russia owes 11 billion dollars and is still receiving supplies from U. S. No official answer has been received from Moscow, only an unofficial hint that no financial experts are available now to send to U. S.

Washington. — Until now, the Island of Guam on the Pacific, was in the hands of our Navy, which has decided to give back to the civilians the entire island with its trade and business.

Joe Walland, operator of a cafe at 15507 Saranac Rd., has safely undergone an operation at Huron Rd. Hospital. We wish him a speedy recovery!

Moscow. — Moscow police is seeking forbidden arms among the people, according to the newspapers, and many have been caught and now await their sentences. Four caught with revolvers, have been given 2 to 5 years.

Washington. — Some 4,000 American Marines will be sent home from northern China. Still there, are about 14,000 Marines, who guard the harbor and railroads.

Miss Louise Kozliewski of 1245 E. 175 St., has returned home from Huron Rd. Hospital. She wishes to thank all her friends for visits and cards.

Columbus, O. — Gov-

vernor Frank J. Lausche was forced to cancel an appointment with President Truman last week, due to bad flying weather. No explanation was given why President Truman wished to see Gov. Lausche.

Washington. — The Congressional Committee investigating un-American activities, declared they will call in Charles Chaplin. It is said he is partial to Communists. Chaplin has been in U. S. over 40 years and is still not a citizen.

Washington. — Paul Porter, former OPA head has been named head of the Greek mission, which will study the needs of the country. Greece is one of the 4 countries, which U. S. will help out on its feet. The other three are: Italy, Austria and Poland.

Ohio's Gov. Lausche last week elevated Judge J. Bushner to the post of chief justice of the Municipal Court and in his place, appointed Safety Director Frank Celebrez Municipal Court Judge. They will have to run for re-election next November.

Pittsburgh, Pa. — The Steel Workers CIO Union has filed suit against the Carnegie-Illinois Steel Co., and National Tube Co., for \$120,000 back pay. A similar suit will be filed against the Republic Steel.

Washington. — The American government is planning relief during 1947 for the following European countries: Poland, Italy, Austria and Greece. About \$400,000,000 will be needed.

Grindville, Pa. — The new street between E. 61 and 62 streets is now completed and open to traffic. In the spring, work will begin on the park, which will be located north of this street.

The building committee, which has built a house on E. 61 St., has sold it to Jos. and Kate Praus. The family lived on 62nd St. before, the gas catastrophe. The purchase price was about \$14,000.

Mr. John Fotokar, owner of the Double Eagle Bottling Co., is seriously ill at his home at 315 North St. Chardon, O. We wish him a speedy recovery!

Cleveland, O. — The Detroit and Cleveland Navigation Co., which has furnished lake transportation service since 1869, is closing its doors, effective Dec. 27th, rather than meet new wage demands for 1947. The D. & C. operates five passenger ships and one freighter.

Mansfield, O. — A collision of three Pennsylvania trains, one of them, the crack Golden Triangle, brought death on Friday, Dec. 13, to 18 persons and injured more than 50 persons. The Golden Triangle smashed into two wrecked freight trains.

Chicago. — Federal courts decided against 53 firemen getting paid for their 8-hour sleep, while on duty 24 hours. They were paid for 16 hours by the Elsworth firm, which was sued for \$276,000.

Fairbanks, Alaska. — Cold? It was 54 below zero last week. On Jan. 14, 1934, it was 66 below, an all-time record in Alaska.

London. — The fog which struck London last week was so thick that traffic was paralyzed. When a fire engine was called to a fire, the firemen walked in front of it with torches to light the way, while the driver drove no faster than one mile an hour.

Washington. — The Veterans Administration announces that 5,000 crippled veterans have already received free autos, worth \$8,000,000. The

government made an allowance of \$30,000,000 for this purpose and 15,000 more veterans can ask for them.

Brookes Friebolin, 36, brilliant assistant city law director and special agent in the army's counterintelligence corps during the World War II, was appointed a Cleveland Municipal Judge by Gov. Lausche last Friday.

Akron, O. — The body of Dr. Carl R. Steinke was found in his flameswept bedroom Saturday. The police are investigating the circumstances which point at either murder or suicide, as a strong odor of gasoline was detected.

The well-known Miss Mary Smekar, head of the cooking staff at Villa Angela, celebrated her 80th birthday, Sunday, Dec. 15. Here's to many more!

Mrs. Helen Perlín, daughter Rose and son Jimmy, send warm greetings to all their friends from Florida.

The well-known Mrs. Frances Knaus of E. 62 St., who was dangerously ill, is now out of danger and friends may visit her.

Visiting her father, Anton Drenik of 962 E. 16 St., is Mrs. Tullie Willich, with her son and daughter. Her husband died recently.

The firm of Demshar Builders Co., built a beautiful, modern office and warehouse for its own use at 882 E. 140 St.

Cohasset, Mass. — When Sam Bates was 20 years old, his parents sent her to a health resort, where she saved her life. Recently, her friends gathered around her to help her celebrate her 105th birthday.

New York. — The Yugoslav government bought a 6-story house at 854 Fifth Ave., for its Consulate. It was built in 1903 and sold in 1925 for \$450,000. No price is mentioned but it is priced at \$220,000 on the tax list. It has 32 rooms, 8 bathrooms and 2 electric elevators.

New York. — Cardinal Francis Spellman has sold the film rights to his book "The Founding". The price was \$12,000 and the entire amount was given to the founding home in New York. It is the story of a founding home on the steps of St. Patrick, its upbringing in a founding home and life in later years.

Boston. — Colonel Leghorn, who served with the photo squadron in America, England and Germany, told that documents reveal that a German Focke-Wulf plane flew over U. S. cities along the Atlantic coast, including Boston and New York, but no one in America knew anything about it.

London. — The Rolls-Royce firm whose cars are sometimes seen in U. S., has raised the price of limousines to \$14,847. Over and above this, there is a tax of \$4,125 on each.

Columbus. — The Department of Conservation will buy Lake Punderson in Geauga County, in which fish will be bred. Along the water, 400 parcels will be bought to make a park. The price is \$125,000.

From Tampa, Fla., Christmas greetings arrived from the following: Mr. and Mrs. Carl Smigovec, M. and Mrs. Jerry Leskovic, Mrs. Jennie Jeric, Frank Wess and Mrs. Mary Kemik of Chardon, O.

Lansing, Mich. — After Dec. 13, all blended whiskies will be off the ration list in Michigan. This is probably due to enough stocks being received from the distilleries.

Ohio Bell Employees Sing Xmas Carols

A chain hook-up of radio stations in 11 Ohio cities, including three in Cleveland, will be used to carry the singing of Christmas carols throughout the state next Tuesday by employees of The Ohio Bell Telephone Company from the lobby of the company's headquarters building in Cleveland.

Four of the stations will carry the original broadcast from 11:30 a. m. to noon and the others will carry transcriptions later in the afternoon, according to F. P. Merrick, Ohio Bell division commercial manager. Stations WHK and WJW in Cleveland will carry the original broadcast from 11:30 a. m. to 12:00 noon. Station WGAR will carry a transcription sometime between 12:30 and 5:30 p. m., the exact period to be announced later.

"The singing of Christmas Carols by Ohio Bell employees is not confined to Cleveland although this program is the only one broadcast over the state-wide hook-up," said Mr. Merrick. "Employees in many of our exchanges throughout the state gather in informal groups the day before Christmas and reflect the feelings of the season through the medium of carols."

"The Cleveland program, which has been broadcast annually for a good many years, is not a rehearsed program although the Ohio Bell Male Chorus and the Ladies' Choir are present in the lobby when the broadcast is made. All of the company's employees from office boys, clerks, and operators up to the president and other high executives are there to join in the singing. Customers coming in to pay their bills, the policemen on the street, Christmas shoppers and anyone passing by at the moment are welcome to add their voices to the throng and oftentimes do."

The Christmas Carol program will be directed by Dr. Charles D. Dawe, director of Cleveland's internationally-known Orpheus Male Chorus, the Ohio Bell Ladies' choir, the Male Chorus and other singing organizations in the city.

Sour Notes and Sweet

Mr. Anton Schubel is a brisk man from New York with a little black notebook in which some pointed things are being written about Washingtonians.

He came to Washington last week to audition some local operatic hopefuls. They're competing in a contest sponsored by the Washington Opera Guild. Winners eventually will sing in New York City's Carnegie Hall. Who'll get there and why? It's all in Mr. Schubel's little black book.

In a tiny Mayflower Hotel room yesterday, auditions were being run off like 50-year dashes in a high school track meet. Mr. Schubel directed traffic in the door, thru it vocal passes and out again with critical flourishes in his little book.

"No personality—voice needs training," he scribbled, and a rather nervous Washington soprano glided out the door, her music tucked under her arm.

Next contestant was a tall, pretty girl with blond hair, and a very bad old, "And now," said Mr. Schubel, "you sing only in English?"

"Well, I know a little Spanish," said the girl, "but mostly Porcy and Bess and dramatic stuff like that."

She sang "Summertime" and Mr. Schubel gave little squirms of delight. "She has real talent," he murmured. "Do you know, she's had no training at all? Very good interpretation, so very much feeling! Come back Thursday," he told the girl, "when your cold's a little better."

"You know," he whispered, "this Washington is amazing. All the girls here. But more than half our contestants are men. It's unprecedented. And he scribbled, "Should be watched very carefully," after the girl's name.

Wife: "I think married men should wear something to show they're married."

Husband: "I do—this shiny suit."

Attention! Deadline for Xmas and New Year

Copy for the English page for next week MUST BE TURNED IN BY MONDAY NOON, DECEMBER 23rd. Accordingly, copy for the following week MUST BE TURNED IN BY MONDAY NOON, DECEMBER 30th.

FLASH!!! Say! Look here! Just what are "YOU" planning to do on NEW YEAR'S EVE? Bet you haven't even given it a thought, yet Well, "Old Father Time" never waits for anyone and he's not making any exceptions this year! So-o-o... if you'll just sit down and relax for a few minutes, I'll be only too glad to give out with a few suggestions... Well anyway, at least one "good" suggestion! Ready?

Here goes! As you, no doubt, already know... the best times one has is when he is with his friends and the one night one likes to be with his friends is NEW YEAR'S EVE... and the best place for friends to meet and have a "grand old time" is the old St. Vitus School Hall!

Yep! The Orel's are again sponsoring a "SHAM BANG" NEW YEAR'S EVE PARTY in the School Hall. There'll be hats of all kinds to put you in the spirit... and noisemakers to help liven up the place... confetti and streamers... Music by Ty Milnar and his boys... and a "Luncheon" which will make your mouth water! and of course, there'll be the Bar... Have I said enough?

Just set a group together and call EN 4520 any evening between 5 P. M. and 7 P. M. for ticket reservations and you'll be all set without any trouble on your part other than coming down and having a "wonderful time!"

Napredok News

The Napredok Lodge No. 132 A.F.U. of Euclid, Ohio held their annual meeting, Dec. 8, 1946 at 3:30 p. m. and it was very well attended. See, if we can keep this attendance at all our meetings for the year 1947.

The election of officers took place, of which are the following: Pres., John Tanko, Sr.; vice-pres., Joseph Svetin, Jr.; sec'y., John Cecelic; Treas., Adalene Cecelic; rec-secy., Frank Sesek; pres. of the auditors Edvard Zivkovic, Frank Zivkovic and Stanely Pazur.

Also were elected Frank Segulin and Louis Godec as representatives of our lodge to the Slovenian Home on Recher Ave. We also donated to the Slovenian Nat'l Museum. PLEASE NOTE: Our meeting date has been changed from every second Sunday to every second Thursday. The meeting will be held at 730 p. m. every Thursday of the month at the Slovenian Home on Recher Ave. Please keep this date in mind.

BIRTHS

Mr. and Mrs. Stanley Centa of 18700 Mohawk Ave., announce the birth of their first-born, a baby girl, weighing 6 pounds 4 ounces, born at Glenview Hospital. The young mother is the former Julie Buchar of the Buchar Beauty Shop. The happy daddy is the son of Mr. and Mrs. Joseph Centa of Addison Rd., who share honors of being grandparents with Mr. and Mrs. Tomas Buchar, formerly of Carry Ave., now of Mohawk Ave. Congratulations to all!

Here, There and Everywhere with Slovenians

Imperial, Pa. — It looks like the deer hunting season was very good in the Pennsylvania woods, as evidenced by the luck of the following hunters: John Mausar, who is 78, John Godisha, William Trusnovic and Max Leonard. Each brought home a deer.

W. Alliquippa, Pa. — On Nov. 26, a fire in Fallstan destroyed the slaughter house of the Slovenian butcher, Frank Ovca. The fire was discovered by two workmen, returning home from night work. Burned in the fire were hogs killed that night and tools. Luckily, the smoke-house, containing a large quantity of smoked sausages, was not destroyed. Damage was estimated at \$4,000.

Ely, Minn. — On November 30th, at St. Anthony's Church, Katherine Schweiger and Joseph Novak were married by Rev. Fr. Mihelcic. The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Frank Schweiger of West Harvey St., and the groom is the son of Ang. Novak.

St. Mary's, Pa. — Married at the Church of the Sacred Heart, on Thanksgiving Day, were Miss Mary Bon, daughter of the well-known Mr. and Mrs. Ludwig Bon and Mr. Reinhard Nissel of German ancestry in St. Mary's, Pa. — Mr. and Mrs. John Zore of Girard, O., visited their niece Sr. Mary Agnes, at the convent of the Sisters of Mercy. She is the daughter of the late Albin Zore of St. Mary's, Pa., brother of the above-named John Zore.

DEATH NOTICES

Willard, Wis. — Our representative Ludwig Perusek reports the following news items: A wedding ceremony on Nov. 30, performed by Rev. Bernard Ambrozic, united in marriage Frank Pakiz, son of Mr. and Mrs. Mirko Pakiz and Miss Roselyn Plautz, daughter of Mrs. Mary Plautz. — A marriage license was taken out by Valentine Yurkovich and Sylvia Jelencic. — With the deer-hunting season over, reports are that about 40 deer were the victims. Among the first to get deer was Frankie Perusek, whose deer weighed 178 pounds cleaned.

Brinco, Mrs. George — Wife of George Brinco, president of auditing committee of KSKJ and prominent businessman of the Iron Range. Residence at Evelevh, Minn.

Filipic, Anna (nee Lastik) — Wife of Matthew, mother of Henry, Victor, sister of Joseph, Carl. Residence at 1161 W. 103 St.

Kausek, Aloysia (nee Jersin) — Mother of Alice Keck, Anthony, Josephine Ludwig, Rose Doski, Louis, sister of Antonia Kausek. Residence at 1133 Addison Rd.

Koren, Frank — Husband of Louise (nee Hrovat), stepfather of Louise Waters, Frank Okorn, Helen Boros, brother of Matt, Anton, Joseph. Residence at 18608 Neff Rd.

Lipar, John — Son of Frank and Mary (nee Pintar), brother of Angela Grdina and Ann. Residence at 1485 E. 175 St.

Merhar, Ignatius — Husband of Frances (nee Brismik), father of Frances, Eostanjesk, Anna Starnis, Albin. Residence at 1245 Norwood Rd.

Renko, Andrew — Husband of Josephine (nee Zadnik), brother of John, Frank, Matthew. Residence at 1278 E. 55 St.

Sternisha, Frank J. — Son of the late Frank and Mary of E. 62 St. Husband of Mae (nee Meder), brother of Charles, Louis, John, Mary, Josephine, Frances. Residence at 1405 W. 161 St.

Will Open Beverage Store

Louis Slapnik, florist, and Tom Bernardic are opening a new beverage store at 6104 St. Clair Ave., the former home of Norwood Appliance and Furniture Co. It will be ready for business by Christmas. Here you will be able to buy any kind of beverage and take it home, while larger orders will be delivered to your home.

A Jewel to Give A Gem to Keep

See Any Member or the Adjutant of

LAKE SHORE POST NO. 273

THE AMERICAN LEGION

6131 St. Clair Avenue or Telephone ENdicott 6888

CHRISTMAS SCHEDULE AT ST. VITUS CHURCH

Solemn High Mass at Midnight.
Low Masses at 5:00, 5:30, 6:15, 7:03, 7:45, 8:30, 9:00, 9:30, 11:00 and 11:20 o'clock.
High Mass at 10:00 o'clock.
Benediction at 7:00 P. M.

THANKS FOR HELPING!

Many hearty thanks to all ladies who helped to clean St. Vitus Church for the coming holidays. Never before did we have such a grand turnout. May the Infant Jesus bless each and everyone of you as He alone can.

NEW SCHEDULE OF MASSES

Starting January 1, 1947
At St. Vitus Church the Masses on Sunday will be at 6, 7, 8, 9, 10 and 11:30 o'clock.

SEASON'S GREETINGS

We wish to extend our best wishes in the Holy Season to the priests of our parish, to our members and to all our friends. May God's blessings be showered upon all.

St. Vitus Holy Name Officers and Board members

SLOVENIAN CLASS TO BE FORMED

Because of the interest shown by members of the Holy Name Society, a Slovenian class is to be organized soon after the New Year. Returning vets have been the originators of the idea. The class will be open to all adults, male and female. Watch for details.

HOLY NAME COMMUNION

Starting with the New Year, when the new schedule of Sunday Masses become effective, the Holy Name Society will convene every month at the 9:00 o'clock Mass. The January 12, Communion will be followed by a Breakfast and meeting.

THANK YOU!

THANKS A MILLION, AND MAY GOD REWARD YOUR EFFORTS. Mesdames Foye, Swegel, Trunk, Bell, Strumbel, Buckley, Grdina, Strnad, Pike, Ziltz, Zakrajsek (Carl Ave.), Zel'e (Addison Rd.), Kosce, Zaucha, Malic, Poklar, Zakrajsek (Spilker Ave.), and Miss Mary Prince. We realize it's difficult for mothers to sacrifice their time at this season of the year, to lend their assistance in cleaning the church thoroughly in preparation for the feast of His Nativity. Surely on Christmas morn. at Mass, Our Infant Saviour will bestow His special blessings upon our kind parishioners, who allow no difficulty to stand in their way, when it comes to doing the work of the Lord.

PARISH BOWLING LEAGUE

Dec. 12, 1946

Well, the big night is over and what promised to be the Battle of the Century, turned into a rout, when the Grdina and Sons team dunked the American Home team for all 4 points. The Grdina's really hit plenty as games of 226, 210 and 232 were recorded in their big series of 2617. The Kollanders also lost 3 points to the challenging Norwood Appliance team who now stand tied for second place with the American Homes.

Ed Koporc of the Norwoods hit the first 600 series of the season. The Orazems took all 4 points from the Brodnicks. The Cimpermans drubbed the Anzlovors for all 4 points. The Major Shoes are still on the warpath and took all 4 points from the Oblaks. The Gornicks took 3 points from the Clover Dairies. Standings show ties for second and third place for fourth and fifth, for seventh and eighth and also for tenth and eleventh places.

Team Scores:
Major Shoes.....767 788 721 2276
Oblak Furniture.....635 607 615 1857
For the Majors F. Pavelich had a 540 series including a 209 game, while J. Starni's 389 was best for Oblaks.

Kollanders822 819 764 2405

Norwoods807 831 793 2431

W. Plavan's 533 was high for Kollanders. Ed. Koporc's 613 series consisted of 224, 173 and 206 for the Norwoods.

Clover Dairies680 660 703 2043

Gornicks676 764 709 2148

R. Sterle was high with 454 for the Clovers, while B. Lanchman hit a 206 game in his 531 series. Grdina and Sons861 887 869 2617

American Homes767 883 748 2398

Ed Vidmar just missed a 600 series for the Grdina's with games of 226, 210 and 181 and his team mate R. Brancel hit a 232 game in his 549 series. A. Kingzett was best for the Printers with a 537 series including 222 game.

Orazem's720 844 770 2334

Brodnicks720 844 770 2334

Melle's 528 was best for the Orazems and Smrdel's 484 for the Brodnicks.

Anzlovors735 650 742 2227

Cimpermans747 749 777 2273

R. Suhadolnik's 470 was high for the Anzlovors, while F. Godic, Sr. hit 469 for the Cimpermans.

STANDINGS W L Pts

A. Grdina and Sons31 14 43

Kollander's Agency29 16 39

Amer. Home Pub.28 17 39

Norwood Appliance25 20 34

Cimpermans' Grocery25 20 34

Crazem's Conf.24 21 32

Oblak Furniture20 25 27

Major Shoes20 25 27

Brodnick's Bros. Furn.19 26 26

Anzlovors19 26 23

Gornik's Hab18 27 23

Clover Dairy15 30 19

Schedule for Dec. 26, 1946

Alleys and Teams —

1 and 2—A. Grdina and Sons vs. Clover Dairy

3 and 4—Anzlovors vs. Brodnick Bros. Furn.

5 and 6—Oblak Furn. vs. Orazem's Conf.

7 and 8—Kollander's Agency vs. Major Shoes

9 and 10—Cimpermans' vs. Gornick's Hab.

11 and 12—Norwood vs. American Home Publ. Co.

Sodality News

CHRISTMAS GREETINGS

This coming week the sodalists of such lovely hymns as "Silent Night," "Hark the Herald Angels Sing" and the like, will ring out in all the churches throughout the country, for the greatest feast of all—the birth of our Lord — will be celebrated. It is the desire of the officers of the Sodality to wish each and every member of the Sodality, and their friends, a very Merry Christmas.

"May the Virgin Mother

NEWBURGH NEWS

My Holiday Greetings
Each wish quite sincere:
Remembering —
Rendering —
Yuletide Cheer!

Christ Child Bless You
His graces impart,
Renew peace and happiness
In each contrite heart!
Sincerely,
This greeting's from:
Me — "Just for you!"
And now once again — the
Shadow's Revue:

MASS SCHEDULE!

The solemnity of the Christmas Season will commence with a Solemn High Midnight Mass and the Masses on Christmas Day are scheduled for 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 and 11:40.

Solemn Benediction at two in the afternoon will conclude the Church Program for the day.

SOCIAL EVENTS:

The National Home on East 30th Street is booked for "three" grand social events for the Holiday Season: December 27th: It's a Date with the PAE A. C. members for their ANNUAL DANCE! You and yours are cordially invited to an evening of dancing entertainment featuring Eddie Zabak and his orchestra!

December 28th: THE LITTLE FLOWER CADET'S have booked Johnny Vadaln and his boys for an entertaining dancing program slated for next Saturday night!

December 31st: That's NEW YEAR'S EVE and you already have a date with the boys — remember!

Why go elsewhere to celebrate when all your friends plan to be at the hall to usher in the New Year. Join the veterans, your hosts for the evening and avail yourself to a grand time in the midst of old pals and new friends.

Reservations are now available at \$3.75 per person. The ticket sale is limited and the deadline date is set for December 27th — so, make contact today and count yourself in.

Plans for this great evening are well arranged. Dinners will be served from 8 to 11 P. M. Table service plus an additional bar in lower hall will very well accommodate all present. Your favorite dancing melodies will be featured in their grand original style by EDDIE ZABAK and HIS BOYS!

Make a date with the boys today and join them in the first New Year's Eve they will have at home! It's an "all our" affair and everybody's welcome!

TEN-PIN TOPICS:

Led by Lou Trattar with a 567 series and captained by Stan Zabak with a 507 total the league leading "Regular Guys" compiled a 2500 total to take over 3 games from the "Underdogs" Rudy Trsinar with a 477 series was high for the losers, who retain 3rd place as result of this defeat.

The "Nu-Deed" new holding second place were credited with two wins and the "Wonders" took one game. The odds were against these "Fives," since none of them rolled "too good."

Lou Trattar was in a class "all by

himself" Monday nite when he rolled a 225 and 213, but missed a 600 series because of that "low" game.

Incidentally, speaking of bowling reminds me that the St. Ann's Bowlerettes who roll at Garfield Lanes on Sunday afternoons and the No. 15 SWU Bowlerettes who roll at Bartos on Wednesday nite have plans underway for respective social events soon after the holidays. Details will be posted in the near future.

FLASH!
Captain Louis Blaznik has been granted an extension and will be in our midst for the Christmas Season. That's great, Father! Santa couldn't present our Burgh with a better gift!

Cheerio . . .

THE SHADOW.

SPORTS

FOOTBALL

New York, Dec. 15 — The monsters of the midway—Chicago's big, bad Bears—rolled to the National Professional Football League championship today just as everyone expected them to, but only after the New York Giants fought their hearts out in an effort to wipe out the cloud of an attempted bribery scandal involving one of their mates.

For three periods, the game but out-busied New Yorkers battled the mighty monsters to a standstill. Then in the final chapter, the pressure of numbers told, and the Bears chalked up 10 points to pull out a 24-to-14 victory and parade to their fifth championship in the 14 years of this annual East-West playoff.

Twice before the sectional play-off was first put into the books the Bears also brought home the loop crown, to give them the all-time high of seven.

HOCKEY

Center Johnny Holota's 21st goal of the American Hockey League season came on a penalty shot—through enforcement of a little-known rule—as Cleveland's Barons Sunday night sped to their ninth straight victory, sweeping over the Providence Reds, 5 to 2, before 11,265 fans at the Arena.

With the score tied at 1-all, Holota's penalty shot, beautifully executed, put the Barons ahead at 3:32 of the second period. They then took full command, and won going away.

The Barons are now only two games away from the American League record of 11 in a row they set in 1943-44.

BASKETBALL

Benedictine's roaring Bengals, defending Senate champions, stretched their two-year victory streak to 19 games Sunday by sweeping past a hapless Holy Name quintet, 59-26, in the Arena's scholastic cage double-header. The first of four schoolboy twin bills slated at the icehouse this season drew a fine crowd of 3,643.

A field goal in the last 15 seconds of play gave St. Ignatius a 34-32 decision over Cathedral Latin in contests.

Presidential Firsts

John Tyler had to borrow money to go to Washington for his inaugural, and Franklin D. Roosevelt was the only president who forgot to endorse his check. He sent it to a New York bank, where it was accepted and credited to his account.

The first inaugural ball was held during President Madison's administration. The Tafts began the custom of having musicals after State dinners.

John Quincy Adams was the first president to wear long trousers at the inaugural and the first to have a billiard table.

The first president to have a travel expense account was Theodore Roosevelt. In 1907 Congress appropriated \$25,000 a year for the purpose. Congress later combined this travel expense account with household allowances. The total amount is now \$30,000 and the two funds are still combined.

President McKinley had his ship, the Dolphin, and President Cleveland had a Navy boat, but it was Teddy Roosevelt who had the first presidential yacht provided at the expense of the government for pleasure and recreation.

Coolidge was the first president to speak over the radio in 1925.

People began calling it the White House when Andrew Jackson whitewashed the executive mansion. But the name was not officially changed to that until Theodore Roosevelt's administration.

Presidents before Harding usually wrote their own speeches. Harding hired Judson Welliver to write his speeches and messages. Now various aides contribute to the shaping of a speech.

13 States Boast Resorts Named Hot Springs

Going to Hot Springs? What Hot Springs? There are resorts of that name, some of them postoffices, in 13 states as follows:

ARKANSAS—This is the locale of the best known of the 13 Hot Springs, and the oldest of any as a resort. It is a national park and its medicinal waters are under the supervision of the federal government.

VIRGINIA—The Hot Springs in this state is known to thousands of Ohioans. It is the seat of the spacious Homestead Hotel and noted for its golf course as well as for its springs.

CALIFORNIA—This Hot Springs usually is prefixed by the name "California." It is near Sequoia National Park.

SOUTH DAKOTA—The H. S. in this state is in the southern part of the Black Hills, about 12 miles north of Wind Cave National Park. There are several sanatoriums there and one of the largest hot water natatoriums in the world.

NORTH CAROLINA—This is another rather famous spa, and an old one, discovered in 1778. Its hot springs boil up in summer. The temperature of the water makes it usable for cures in the fall and spring as well as in summer.

NEW MEXICO—The Hot Springs in this state is near the southern end of Elephant Butte Reservoir, a lake 45 miles long formed by impounding the Rio Grande River. The town is a popular resort. The baths at the springs are believed to have curative properties.

IDAHO—In the very southwest corner of this picturesque state lies its Hot Springs. This water cure resort is in the plains of the Snake River Basin, on the edge of some of the grandest scenery in the United States.

MONTANA—The hot springs in this state are in its northwestern part in a village of that name. The mud baths and the natural hot spring water there are famed for their medicinal value.

UTAH—On the edge of the Great Salt Lake is another Hot Springs. Its natural water is too warm for bathing, so it is cooled to an even temperature for year-around bathing; and, of course, it is medicinal.

TEXAS—You'd expect to find a "Hot Springs" in Texas — it has everything else; and there is one. It is in Big Bend National Park, backed by the Chisos Mountains. The park is new and for that reason little has been done toward publicizing its warm springs. But wait!

WASHINGTON—This state's Hot Springs is in the county just north of Mount Rainier National Park. We lack data on the springs but assume that they are well known and patronized by Northwesters.

The Hot Springs of Arizona and Colorado are more often known by full-

er names—Castle Hot Springs in Arizona, Hot Sulphur Springs in Colorado. But some gazetteers and maps omit the "Castle" and the "Sulphur" so we feel warranted in including them in the 13-state enumeration.

Inasmuch as all the Hot Springs are health resorts, the traveler or patient would do well to inform himself fully as to what the waters of each are supposed to help. Some of the waters would be harmful to cardiac or ulcer cases; others would aggravate

rheumatic conditions, while still others would play hob with taut nerves.

Engagements

Mr. and Mrs. Andrew Blatnik of 886 E. 76 St. announce that their daughter Dorothy became engaged on December 8th to Mr. Edward Lube, son of Mr. and Mrs. Anton Lube of 6613 Bliss Ave.

Christmas Suggestions

Gloves	Slips
Purses	Hose
Perfumes	Robes
Cosmetics	Gowns
Fascinators	Pajamas
Manicure Sets	Sweaters
Handkerchiefs	Bed Jackets

Grdina Bridal Shoppe

A MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

6111 St. Clair Ave. HEnderson 6800

ELWITT is Authorized Dealer

* Bulova	* Elgin
* Gruen	* Wittnauer
* Westfield	* Longines
* Helbros	* Hamilton

WATCHES

Elgins are back again to take their traditional place in Santa's pack . . . back in new designs of even greater beauty. A glorious selection now . . . and more to come.

Elgin watches. Lovely style with charming 10K gold filled case and bracelet. 21 jewels.

CONVENIENT CREDIT TERMS

BUDGET TERMS IF DESIRED

ELWITT

Jewelers since 1912
690 East 185th Street

Merry Christmas and a Happy New Year to All My Patients and Friends

DR. F. J. MAKOVEC, M.D.
PHYSICIAN and SURGEON

15621 Waterloo Road
North American Bank Building

Make His A

Merry Christmas

PORTIS
HATS

GIFT
CERTIFICATE
with miniature
hat box

CRAVATS
by
SUPERBA

M
A
N
H
A
T
T
A
N

SHIRTS

Sport Shirts

Neckwear

TIES

MUFFLERS

Sweaters

Handkerchiefs

GIFTS by
HICKOK

Belt and Buckle Sets

Billfolds - Purses

Key Holders

Purses

Suspenders

JEWELRY by

HICKOK

Tie Chains - Bars

Cuff Links

Key Chains

CAMPUS
SPORTS-
WEAR

Sweaters

Wool Vests

Mackinaws

Leather Jackets

Wool Robes

A LARGE SELECTION OF MEN'S SOX

Rayon - All-Wool - 50% Wool

Gift Suggestions for Boys
NAVY JACKETS - SWEATERS

TROUSERS - EAR MUFF CAPS

TIES and SOX

He'll Appreciate A Gift From

Frank Belaj

MEN'S and BOYS' WEAR

6205 St. Clair Ave.

HE 9072

BEROS STUDIO

FOR FINE PHOTOGRAPHS

6116 St. Clair Ave.

Tel. ENDicott 0670

See us for all your Photographic needs
Merry Christmas! Happy New Year!

ST. VITUS

(Continued from Page 2)
Baraga Glee Club

OUR VOICES WE RAISE

ALL MEMBERS are reminded of their presence at rehearsals to be held in the church choir, at 4:00 p. m. THIS SUNDAY, DEC. 22, following our bowling session. This rehearsal has been called in order that we renew the hymns practiced at the meetings of the past, and which we will present at the 11:00 and 11:30 Masses on CHRISTMAS DAY.

SEASONS GREETINGS

The Glee Club members and our director Miss Kay, wish to extend "Sincerest and Blessed Seasons Greetings" to the clergy, and the sisters of our parish, as also to our many friends who have made this past year such a grand success. A MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR TO ALL.

CHRISTMAS SPIRIT

The glee club will carol outside the church in both Slovenian and English preceding the midnight Mass, Christmas Eve. Caroling will begin at 11:15 a. m. Following this we will all attend the midnight Mass and receive Holy Communion in a body, in Thanksgiving for the peace, we have today. Any and all others who may be in the spirit of caroling are invited to join the chorus that evening.

Bubble Trouble

In Pittsburgh recently two women shoppers spotted a long line and, as ladies do these days, fell into place. One of them asked the youngster in front of her, "What does your mother want you to get? Nylons?" "No, lady," was the reply, "this line's for bubble gum."

To kids all over the country the return of bubble gum is the most wonderful thing that has happened since the war ended.

In case you haven't a young addict of your own, bubble gum is a rubbery substance that comes in a big taffylike glob. The chewer flattens the wad between his tongue and teeth, then parts his teeth slightly and exhales slowly against the gum. Presto, a beautiful bubble takes shape. The bigger the bubble, the bigger the burst and, while soap and water can remove the sticky mass from the face, scissors are needed to get it out of the hair.

Originator and largest producer of bubble gum is the Fleer Corporation, which until 1929 had been quietly making ordinary gum under various trade names. Then Fleer came up with "Dubble Bubble," which it introduced by giving it free to grocers, druggists and candy stores. In no time at all it was the chewing sensation of the country, and by 1942 it accounted for 95 percent of Fleer's total output. Twenty other brands competed for the apparently inexhaustible market. The Good Housekeeping Institute and the Parents' Institute nodded their approval of the product and, wonder of wonders, dentists began to use it to bribe children to keep their twice-a-year date.

War stopped production, because an essential ingredient, jelutong, comes from Siam. No substitute has ever been found, though chemists have tried hard.

When the manufacturers returned bubble gum to the market, they did so with as little fanfare as possible, since they could not begin to fill the demand. But immediately students in Longview, Texas, conducted a contest and crowned local chewers for bubbles that had the loudest pop, were most geometrical and most "glamorous." And all over the country there appeared a "pink market" (named for the color of the gum), which was a pint-sized black market entirely operated by kids. They would corner the local supply by monopolizing and sweating-out the lines at candy stores, then resell the product at prices from a dime to 50 cents.

In prewar times the kids bought over a million pieces a day, spent close to \$4,500,000 a year on this spectacular stuff. It looks as if the postwar crop of small fry will support the weird business just as handsomely.

Pigs Is Still Pigs, But Bargains Aren't

Chicago. — The auctioneer took a long, suspicious look at the eager buyers who crowded about the dressed carcasses of six of the nation's choicest hogs at the international livestock exposition.

When the meat first went on the auction block, Mr. and Mrs. John Rupnick, an urbane Chicago couple, pressed through the crowd of restaurateurs, farmers and buying agents and gaped at the six huge mounds of dressed pork.

The gavel pounded and the bidding began. It was spirited, but conservative.

"Twenty-five cents," a farmer offered.

Rupnick gasped and looked at his wife. She nodded excitedly.

"Go ahead, go ahead," she said. "I never saw such bargains."

Rupnick took the first 183-carcase with a five-dollar bid. He took the others with bids of 50 cents, \$1 and \$2.

The auctioneer beamed, and a stir of wonder swept the crowd.

"That will be \$2248," said the auctioneer.

The Rupnicks nearly fainted. Rupnick was standing there with \$11 in his hand.

They didn't know you buy carcasses by the pound.

Exposition officials agreed to run the auction over again and Rupnick promised he'd do all his trading at the butcher shop.

Chauncey M. Depew had an old friend at Peckskill who, after courting the same woman for twenty years, married her.

"Josephus," said Chauncey, "why did you not marry that splendid woman long before now; why did you wait all these years?"

"Chauncey," explained the other, "I waited until she talked herself out. You see, I wanted a quiet married life."

Under New Management

FURNEY'S
DRESS SHOP15612 Euclid Ave. at Coit Rd.
Liberty 9164Good Selection of Beautiful
Things for Christmas

Dresses.....from \$8.30 to \$22.95
Grand Handbags.....\$2.50 up
Blouses, Sweaters and Skirts
Blouses \$3.50 up — Sweaters \$3 up
Plenty of Gift Handkerchiefs, 85c up
Lovely Lingerie — Costume Jewelry

Open Mon. and Fri. Till 6 P. M.
Tues. Thurs. and Sat. Till 7 P. M.
Closed Wednesday Afternoon

CIRINO'S FIVE POINT CLEANERS

5 Points to Better Cleaning
24-Hour Personalized Service
Luxury Cleaning—Economy Prices
Expert Cleaning and Remodeling
15209 1/2 ST. CLAIR AVE.WE PICK UP AND DELIVER
GL. 2320

GIRLS

(16 years and over)

Attractive work in a
clean, quiet plant

Good Rate of Pay

You do not need
previous experienceWEST END LAUNDRY
10610 Madison Ave.

FLOWERS

Funeral Flowers—Always
FreshBaskets, Casket Sprays,
Blankets, etc.

Flowers of Beauty

Personal attention given all
orders by

Earl McFarland & Sons.

Store and Greenhouses

1015 Yellowstone Rd.

Cleveland Heights

Call EV 0780

Over 35 years in business

RADIO
REPAIRS

ALL MAKES

Home & Auto

Combinations Our

Specialty

100%

GUARANTEE

Pick Up & Delivery

Ashbury Radio Service

11009 Ashbury Ave.

CE. 1189

Strap-Hanger Tales

"When a gentleman offered me a seat on the subway car I had just entered, several girls clinging to straps nearby muttered audibly, 'What's she got that we ain't got?' Raising his eyes from his paper, the gentleman surveyed them coolly and said, 'A hat — and stockings!'"

"A slick chick with a pair of roller skates slung over her arm entered a Manhattan trolley, and a gentleman rose to give her his seat. 'Thank you, but I'd rather not,' she said. 'I've been skating all afternoon and I'm tired of sitting down.'"

"The subway train roared to a stop, and the crowd surging to get aboard blocked the exit for those trying to get off. 'Give 'em a chance! Give 'em a chance!' yelled a platform attendant. But the crowd stood its ground. The attendant backed off. 'Aw then,' he begged plaintively, 'give 'em half a chance!'"

"The trolley car was jammed and the sailor in front of me was holding another sailor on his lap. When an unusually attractive girl got on, the sailor underneath tapped his buddy on the shoulder and said, 'Hey, George get up and give the young lady a seat!'"

And then there's the woman who wanted to be driven out to a monastery during the recent poultry shortage because she had heard they had friars there!

15

Punch Press
Operators

Experienced Only

Good Piece Work
EarningsThe Geometric
Stamping Co.1111 East 200th Street
IVanhoa 3800Authorized
Factory Service
onPREMIER and
UNIVERSAL
Vacuum Cleaners

We Pick Up and Deliver

Call GL. 1470 - 9393

Immediate Delivery on
1946 Premier Cleaners

Free Demonstration

ST. CLAIR
RADIO and APPLIANCE

12819 St. Clair Ave.

We Repair All Makes

APPLIANCES

IRONS - TOASTERS
VACUUM CLEANERS

CALL

BILL DORAN

The

"Beverage Man"

For Beer and Ale

by the Case

OPEN ALL DAY WEDNESDAY

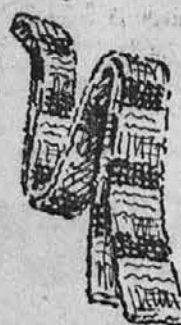
GL. 4219

12716-18 St. Clair Ave.
Next to A. & P. MarketNYLONS
LADIES'\$30 per dozen; first quality
Du Pont

GA. 6718

Christmas

IS A LOT OF LITTLE THINGS * * *

ADDED UP, THEY MAKE
LIFE SEEM WONDERFUL

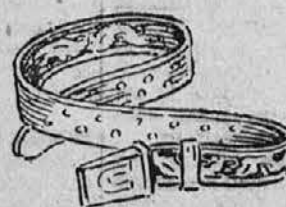
Watch his eyes sparkle at the sight of fine neckwear

sport socks.

... and beam anew when he spots these

Match his smart appearance with an embossed, all-leather belt

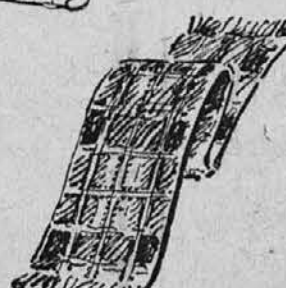

... then

include a handsome billfold.

Plot your course to his heart with an all-wool plaid muffler ...

Warm his hands (and his heart, too) with wool

or fur-lined slip-ons ...

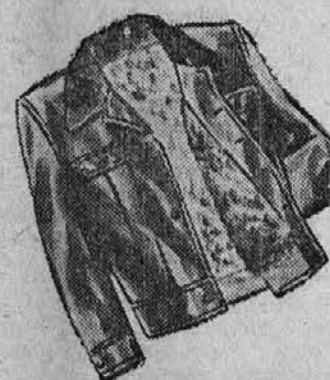
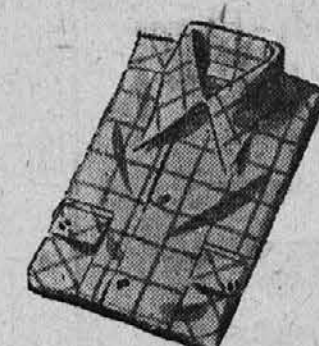

Please him with all-wool sweaters,

Fit com-

panions for those shirts you might get him ... a dazzling cuff link set.

Or perhaps a lined jacket
for those cold days ahead.

All these gifts for a perfect Christmas and more, here!

And ... If you don't know what
he needs ... make it a Gift
Certificate ... and let him
select what he wants.Gornik's
Stores for Men715 East 185th Street
6217 St. Clair Ave.OPEN EVENINGS
UNTIL
CHRISTMASOPEN EVENINGS
UNTIL
CHRISTMAS

The Bells of St. Mary's

King the Maples with St. Mary's Arch League

Agg Blast St. Mary's for 2. Agg Groceries paced by F. Ferra d his 166-220-169-500, took two mces from the Church Council. F. Ferra was high for the Councilmen th 156-202 183-841.

Acme Cleaners, led by Vinc Forma's 169-189-162-520 blasted the wetek undertakers for two games. M. inslin was high for the Undertakers with 166-189-162-520 series.

Dave's Sink Zlates for Two. Dave's Shoes sunk the Zlate's Butchers' three games out of first place by defeating Zlate's Market's 3 games. F. Matoh blasted tremendous 167-274 181-615 to take Individual High single game as well as HIGH SERIES. R. Sulak hit 491 series which was high for the losers.

Nottingham Cleaners Knock Saints for Two. A dominant Nottingham Cleaners five knocked a luckless Don Bosco five into last place by defeating them 3 games. J. Ferra, Jr. was high for the Cleaners with a 573 series. E. Groel hit 178-149-204-533 for the SS's.

Starting next week and 8 weeks thereafter we will, in order to acquaint you with our Bowling Teams, present a character of each team. This Sunday the team which hits high games, single and high series will receive a case of beer apiece. The beer is a Christmas Present from the Management of E. 152nd St. Recreation.

The battle for first place is quite a hot one with the Agg Grocers right up to the heels of the roaming Nottingham Cleaners only one game out of first place.

Standings:

	W	L
Nottingham Cleaners	25	17
Agg Grocers	24	18
Church Council	24	18
Zlates Market	23	19
Daves Shoes	22	20
Acme Cleaners	17	25
Svetek Funeral Home	17	25
Don Boscos	16	26

The St. Mary's Bowling League would like to hold a match with the St. Vitus Bowling League either Grdina's or E. 152 Bowling Alleys. We have 4 teams willing to bowl the match games.

DON BOSCO CHATTER. The Don Bosco's next meeting will be held Thursday, Dec. 26 at 8:00 p. m. All members are asked to be present because it is a very important meeting. PLEASE BE PROMPT. Our plans for our dance will be discussed and arrangements will be made.

The younger set is looking forward to the match game with St. Vitus (if they except).

WEDDING BELLS. Congratulations to Tony Erjavec and Mariano Godic on their engagement. May the wedding bells ring soon.

REDECORATING THE CHURCH BASEMENT. The Church basement is undergoing a face lifting, and should be ready to use shortly. J. Habat is in charge of the operations.

BASKETBALL. St. Mary's Wildcats will play their second game this Wednesday at PATRICK HENRY. The results will appear in this column next week. As you may already see, St. Mary's lost 21-15 to Agnes last week.

TROUBLE DEPARTMENT. Rev. Fra. Celesnik and Cimperman having trouble with their auto Sunday were unable to bowl. It took them two and one half hours to come home from E. 61 st.

DON BOSCO RAFFLE. In case you have won in the D. B. Raffle and have not picked up your prizes, they may be called for at the Parish House.

CONTRIBUTIONS. Our thanks to Mr. E. Zagore for his contribution of \$5 (five) dollars to the D. B. Club.

SERVERS CORNER. Richard Brodnik, John Vidmar, and E. Grosel were seen practicing for the Midnight Mass in as much as it has been 4 years since they have served a solemn high Mass. That was when they were fresh out of St. Mary's Parochial School.

CHRISTMAS NEWS. WILLIAM LUNDER dropped his Christmas Greeting from Chicago this week, he is attending Automotive mechanic school.

Yutlide greeting came also from Pvt. Stokel, Kapore, Pike, and Burlan and Supanik from somewhere on the West Coast.

Matty Dolenc, J. Foznik and E. Zagore are wondering what "Sandy Clause" will bring them.

Rev. Vic Cimperman is expecting a super deluxe Cadillac Station wagon. (Black if possible.)

Rev. Celesnik is expecting a extra special super deluxe Buick Station wagon (blue).

Don Bosco Club: 1 honest, hard-working gentleman to back their new football team.

Joe "fingers" Glinsek: 1 Baby Grand Piano.

Anton Hovevar: Black Buick, radio, heater, whitewalls and seats.

Richard Brodnik. About 4 inches in stature.

Ed Grosel: Double Barreled Shotgun under 4-10-22 gun and a few shells.

Vince Fortuna: 1 1947 Plymouth 4-door sedan complete.

John Vidmar: 1947 Pontiac, black whitewalls, Complete.

Joe Muzic: HAIR??? Bob Verhotz: \$\$\$\$ (money).

ED "Chicken" Zak: A shotgun with two barrels pointed at his HEAD.

Kilroy: A new name.

Rev. Vic Tomc: A good intermediate football team.

Well, since ye old reporter will not be around till after Xmas, in behalf of all the reporters, typists, and the Rev. Fathers, would like to wish you a Merry Christmas. May "Santy" fill your stockings to the brim and have more turkey than there is rice in China. Have a good time but be careful 'cause if you're not around to read our column, then see you at the midnight Mass on Xmas Eve.

QUESTION OF THE WEEK. Is the St. Vitus Weekly Review going to make an appearance at St. Mary's?

BOWLING STAR OF THE WEEK. Frank Matoh, Sr. who blasted 187-247-181-615 for a nice series. Nice shooting, Frank!

MERRY CHRISTMAS EVERYBODY. JOE SNOOP, JR.

Adding to His Troubles

Three successive notices from the classified column of a small Connecticut weekly paper tell their own story.

March 22nd: "For sale. Slightly used farm wench in good condition. Very handy. Phone 366-R-2. A. Cartright."

March 29th: "Correction. Due to an unfortunate error, Mr. Cartright's ad last week was not clear. He has an excellent wench for sale. We trust this will put an end to jokesters who have called Mr. Cartright and gently bothered his housekeeper, Mrs. Hargreaves, who loves with him."

April 5th: "Notice! My W-I-N-C-H is not for sale. I put a sledgehammer to it. Don't bother calling 366-R-2. I had the phone taken out. I am NOT carrying on with Mrs. Hargreaves. She merely L-I-V-E-S here. A. Cartright."

Tito's "Democracy". I was shocked to find Tito living in the White Palace, the former home of Prince Paul. The communists had promised that the royal palaces would be given to the children of the workers and peasants. Now Tito was occupying the most luxurious of them all. It was distressing to have him point out to me the lovely old pictures on the walls as if they were tributes to his own artistic taste. He strove to gloss over his plunder with his smile. Tito can smile. He can act. He dresses like Goering, gesticulates like

NORWOOD THEATRE

6210 St. Clair Ave.

SATURDAY

Great Laugh-Musical Show of the Year

JACK CARSON - JOAN LESLIE

"Two Guys from Milwaukee"

DESI ARNAZ and ORCHESTRA in

"CUBAN PETE"

with ETHEL SMITH at Organ

Matinee Saturday

"SON OF THE GUARDSMAN"

SUNDAY - MONDAY

Two Mystery Thrillers

"Dick Tracy vs. Cueball"

and TOM CONWAY in

"CRIMINAL COURT"

Cartoon - 3 Stooges Comedy

OUR CHRISTMAS SHOW

WED. - THURS.

HENRY FONDA - LINDA DARNELL

"My Darling Clementine"

Doors Open Christmas Day at 12:15 p. m. for our Christmas Party for the Kiddies

Over 300 Beautiful Gifts to be Given Away Free—Come Early

CLOSED CHRISTMAS EVE

RADIO SERVICE

HOME - AUTO - PORTABLES

Tubes - Phonograph Needles

Batteries

Prijatel Radio Service

1142 East 66th St.

EX 2680 EX 3985

Daily 4 to 10

Closed Wed.—Sat. 10 to 6

Mussolini, tries to talk like Stalin.

And he has that smile. It is a confident, vigorous, an almost violent smile.

Communism, like fascism, requires a living symbol. Tito will smile for five hours on a reviewing stand while thousands of workers and government employees and schoolboys file past him screaming "Tito is ours; we are Tito's. Ti-to! Ti-to! Ti-to!" It is materialistic totalitarianism enshrining a human god.

Tito's utterances are thought to be inspired. And they are. Every word he speaks in his public orations is written by two other members of the Communist Party's Politburo: Zuyevich-Tserni, the Minister of Finance, and the Montenegrin Milovan Djilas, a friend of Stalin's.

Communism is government by bureaucracy; and Edward Kardelj is

the mastermind of the Yugoslav bureaucracy, therefore of Yugoslavia itself. He is a Slovenian — a short, dumpy, dapper man, with scholarly eyeglasses. He used to teach school. He is an argumentative dialectician. He studied communist methodology in Moscow. Now he is Vice Prime Minister. He is also chief of all the personnel chiefs of all the government departments. Twenty-eight of them meet with him each week to discuss the personal and political attitude of government employees, from the standpoint of Communist Party theories and policies. Kardelj has represented Yugoslavia in the General Assembly of the United Nations and at the Peace Conference in Paris. Through his manipulation Moscow's vote in the United Nations controls the vote by

Belgrade.

THE MANAGEMENT

of the

NORWOOD THEATRE

Takes This Means and Opportunity

to thank each and every Merchant on St. Clair Ave. for his generous and splendid co-operation in making this the merriest and happiest Xmas the youngsters of this neighborhood have ever had.

300 GIFTS

will be given away at the

NORWOOD THEATRE

Wednesday Xmas Day Matinee

By a Real Santa Claus

Wrist Watch — Electric Train — Wagons — Skates Sleds — and so many others we can't begin to mention

All made possible by your St. Clair Merchants. Drop in and thank them, they deserve a pat on the shoulder and your patronage. Nowhere in town will you find such a splendid bunch of fellows.

DOORS OPEN XMAS DAY AT 12:15 P. M.

For Year 'Round Cheer Give

Musical Gifts

Selection of Records and Albums to Please EVERY Member of the Family

POPULAR TUNES

Jones Laughing Record	Spike Jones
Star Dust	Glenn Miller
Guitar Boogie	Alvino Rey
Either It's Love, or It Isn't	Ink Spots
Coffee Song	Frank Sinatra
Don't Tell Me That Story	Betty Hutton
I'll Close My Eyes	Ray Anthony
Sonata	Perry Como
Oh, But I Do	Harry James

ALLBOM FAVORITES

Vaughn Monroe Dreamland Special
Mills Bros. Barber Shop Ballads
Musical Hawaii
Boogie Woogie
Frankie Carle and His Girl Friends
Tex Ritter Cowboy Favorites
Favorite Strauss Waltzes

An Amazingly Wide Selection of Symphonic and Operatic Recordings are also Available

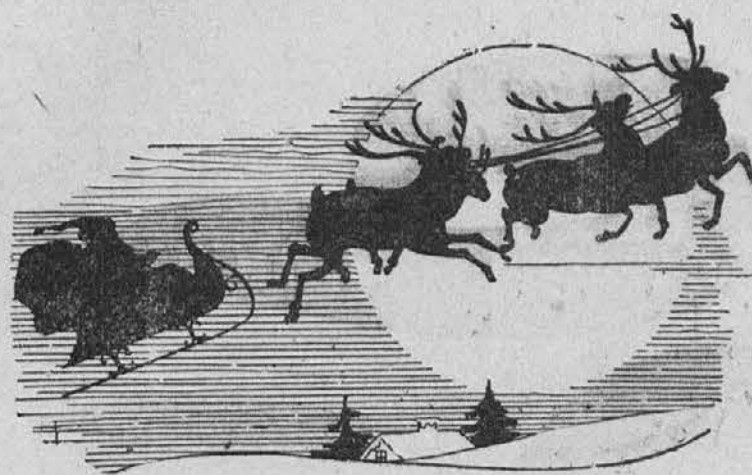
POPULAR SLOVENIAN TUNES

Be Mine, Be Mine Polka	Frank Yankovich
Vadnal Waltz	Frank Yankovich
Lamplighter Polka	Frank Zajc
Yodel Echo Polka	Ernie Benedict

MUSIC BOXES
RADIOS . . . PHONOGRAPHS
RECORD RACKS . . . STORAGE
ALBUMS
HOME-RECORDING DISCS
NEEDLES
POPULAR and SLOVENIAN SHEET
MUSIC
GIFT CERTIFICATES

Mervar Music Mart

6919 St. Clair Avenue
EN 3628

Your Children Will Have A Grand Time At The

Mammoth Xmas Party

at the

Norwood Theatre Christmas Matinee

Doors Open At 12:15 P. M.

OVER 300 BEAUTIFUL GIFTS

To Be Given Away Free To Children, Age 2 — 14

THESE GIFTS WERE DONATED BY THE FOLLOWING MERCHANTS:

ANZLOVAR'S DEPT. STORE

6214 St. Clair Avenue

A. GRDINA & SONS

FURNITURE CO.

6019 St. Clair Ave.

MANDEL'S SHOE STORE

6107 St. Clair Ave.

GRDINA HARDWARE

6127 St. Clair Ave.

AURBACH'S HARDWARE

5512 St. Clair Ave.

ST. CLAIR AUTO PARTS

6009 St. Clair Ave.

CHAS. & OLGA SLAPNIK FLORISTS

6026 St. Clair Ave.

LOUIS SLAPNIK FLORIST

6102 St. Clair Ave.

TANKO'S MARKET

6313 St. Clair Ave.

CHIO FURNITURE & MUSIC CO.

6321 St. Clair Ave.

CERNE JEWELRY CO.

6412 St. Clair Ave.

We specialize
in Prescribing

CHRISTMAS GIFTS!

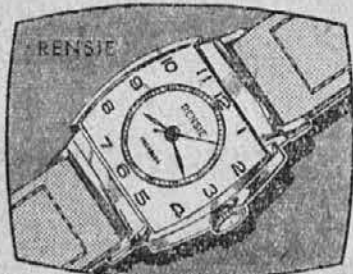

ITEMS FOR BABY

In Plated Silver and
Sterling Silver

As Low as **\$1.75**
and up

Rensie Mr. Madison — 17-jewel depend-
ability. Shockproof. Encased in the rich
color of natural gold. Raised-mineral dial.
Sweep-second hand. Pignin strap—
FED. TAX INCL. **\$37.50**

LAPEL WATCHES
In Many Designs
From

\$33.75 to \$65

CHATALAINE PIN
AND EARRING SETS

Priced From

\$5 to \$50

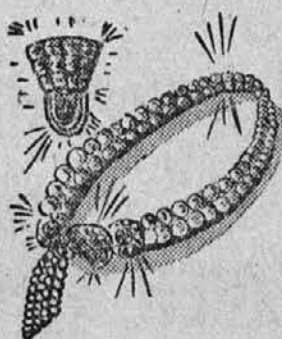

TABLE MODEL 'SENTINEL'
6-TUBE SUPERHET
RADIOS

A Good Selection to Choose From
\$29.75 and up

TABLE BROILER

\$13.75

MAGIC-FLO
COFFEE BREWER

\$3.95

TIE, COLLAR AND
CHAIN SETS

From

\$4.50 to \$18.00

Plus Fed. Tax

BIRTHSTONE RINGS
In 10K and 14K Gold

\$7.95 to \$150.00

14K White and Yellow Gold
5 DIAMOND
ENGAGEMENT RINGS

\$112.50

Plus Fed. Tax

STERLING
SALT AND PEPPER SHAKERS

\$9.00

DRESSER SET
In 3-Piece to 15-Piece.
Yellow Trim — Nylon Brushes
\$12.95 to \$60

AND FOR YEARS AND YEARS OF
Diamond Happiness

\$75

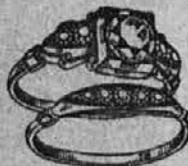

\$125

\$200

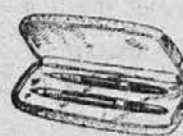
Prices Include Federal Tax

\$250

TERMS
GLADLY
ARRANGED

MANY OTHER GIFTS
TO CHOOSE FROM

PARKER
PEN AND PENCIL
SET

\$17.50

(No Fed. Tax)

and

\$22.50

Plus Fed. Tax

★

EVERSHARP
SETS

AT

\$5.95 - \$8.75

\$14.75 - \$15

\$19.75 - \$21

Rensie Mr. Baltimore (B) — 17-jewel de-
pendability. Waterproof, shockproof, non-
magnetic. Sweep-second hand and radium
dial. Gray pigskin strap—
FED. TAX INCL. **\$49.50**

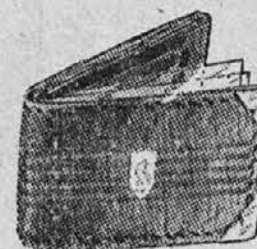
GENTS'
DIAMOND RINGS

From

\$67.50

and up

Plus Fed. Tax

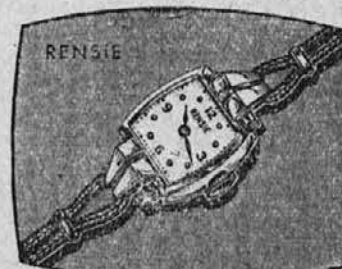

GENUINE LEATHER
WALLETS

With or Without Zipper

As Low as **\$3.95**

(Plus Fed. Tax)

Rensie Detroit Beauty (C) — "Exquisite as
America's Beauties." 17-jewels. 14-K gold
case with fashionable new domed crystal
and raised-dot dial. Black silk cord band—
FED. TAX INCL. **\$57.50**

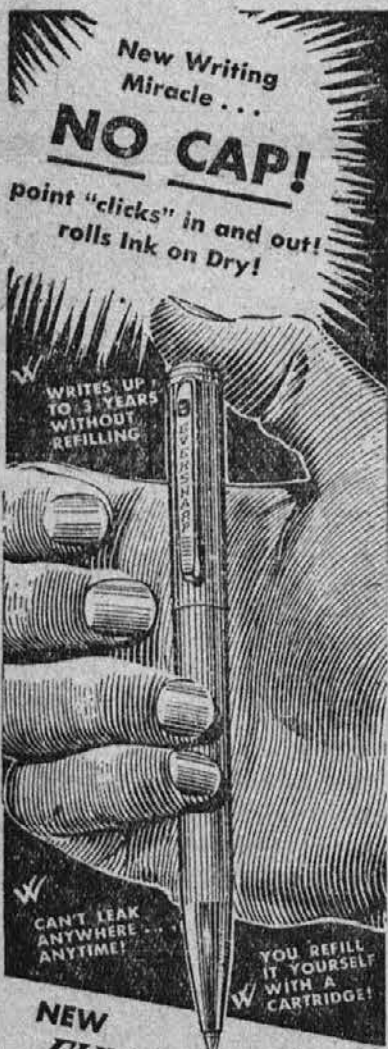

See the Assortment of
"MIGNON"
LOCKET AND
BRACELET
COMBINATIONS
Especially Designed
for the Junior Miss

\$8.95 to

\$10.75

Plus Fed. Tax

NEW
EVERSHARP CA
RETRACTABLE

Writes up to 3 years with-
out refilling... writes
thousands of pages...
makes 6 to 8 carbon copies...
Can't leak in any position.
See it—Try it—Buy it!
CA means Capillary Ac-
tion Cartridge.

EVERSHARP CA* RETRACT-
ABLE 14-karat gold-filled **\$25**
plus Fed. Tax

LADIES'
BIRTHSTONE RINGS
In 10K and 14K Gold

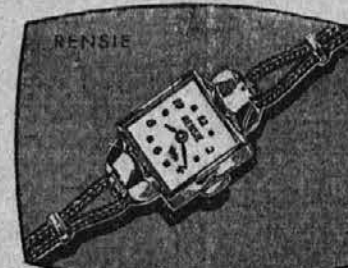
\$7.95 to \$150

PEARL AND CRYSTAL
ROSARIES

From **\$2.00** and up

(No Fed. Tax)

Rensie Detroit Beauty (B) — "Exquisite as
America's Beauties." 17-jewels. 14-K yel-
low gold case. Modern dial with domed
magnifying crystal. Black silk cord band—
FED. TAX INCL. **\$55.00**

FRANK CERNE JEWELRY CO.

"Quality Jewelers Since 1909"

6412 ST. CLAIR AVENUE

OPEN EVERY EVENING TILL CHRISTMAS TO 9:00 P. M.